TYLKO 9,90 ZŁOTYCH (w tym 8% VAT) Z PŁYTĄ DVD

Komputer Świat

Twój Niezbędnik

| NR 6|2015 (83) | GRUDZIEŃ 2015 – STYCZEŃ 2016 | WWW.KOMPUTERSWIAT.PL |

Z PŁYTĄ DVD

NAJLEPSZE PROGRAMY 2016 W 7 KATEGORIACH

Aplikacje do najważniejszych zastosowań

Kompletny zestaw programów na 2016 rok

PEŁNE WERSJE

Ashampoo Burning Studio 2016
Najnowsza edycja programu do nagrywania CD/DVD/Blu-ray

Soft Organizer
Usuwa zbędne aplikacje, pomaga zarządzać oprogramowaniem

Reg Organizer
Optymalizuje rejestr Windows i poprawia wydajność systemu

Video Converter
Umożliwia edycję i konwersję wideo dla różnych urządzeń

Data Recovery WinPE
Tworzy nośniki startowe do odzyskiwania danych

iPhone Care Pro
Menedżer plików i narzędzia do optymalizacji iPhone'a

Garden Inc. PL SE
Pakiet trzech gier strategicznych: prowadzenie ogrodu

40 STRON Z PORADAMI

7 GB NAJLEPSZYCH PROGRAMÓW

ISSN 1895-8605 NR INDEKSU 357 669

NOWOCZESNA SZKOŁA JAZDY

Auto Świat Akademia L

akademia.autoswiat.pl

ŻYJESZ NOWOCZEŚNIE, UCZ SIĘ NOWOCZEŚNIE

- CERTYFIKOWANI INSTRUKTORZY
- TECHNOLOGIA FINDER DRIVER ASSISTANT
- AUTORSKI PROGRAM SZKOLENIA
- UZNANA MARKA AUTO ŚWIAT

AKADEMIA.AUTOSWIAT.PL **f/AKADEMIAAUTO SWIAT**

Partnerzy:

Z myślą o bezpieczeństwie PZU Ford BRIDGESTONE

Partner technologiczny:

Finder Lider technologii lokalizacji

JAK OBSŁUGIWAĆ MENU PŁYTY

TEMATYCZNE DZIAŁY
kategorie programów ułatwiają poruszanie się w gąszczu aplikacji i odkrywanie nowych programów do interesujących nas zastosowań

INFORMACJE
wersja językowa programu, licencja, rozmiar, obsługiwane systemy i strona domowa

ZAINSTALUJ
z tego miejsca rozpoczynamy instalowanie lub kopiowanie programu z płyty

INDEKS I POMOC
alfabetyczna lista wszystkich programów zapewniająca błyskawiczny dostęp do wybranej aplikacji

WYSZUKIWARKA
ułatwia użytkownikowi znalezienie konkretnego programu na płycie

WYGLĄD PROGRAMU
zobacz wygląd danej aplikacji w czasie jej działania

7 POWODÓW, DLA KTÓRYCH WARTO CZYTAĆ NIEZBĘDNIK

1. **Pełne wersje programów w cenie czasopisma**
2. **Najlepsze aplikacje wybrane przez redakcję**
3. **Większość za darmo i po polsku**
4. **Zawsze najnowsze wersje aplikacji**
5. **Bez wirusów i szkodliwego oprogramowania**
6. **Przydatne opisy w menu płyty**
7. **Praktyczne porady w czasopiśmie**

UWAGA!
Kod bonusowy Komputer Świata znajduje się na nadruku płyty DVD.

Zawartość płyty została sprawdzona za pomocą programów antywirusowych ESET NOD32 i Microsoft Security Essentials

OD REDAKCJI

Najlepsze programy na cały rok

W Niezbędniku, który zamyka kończący się rok 2015, zamieszczamy najlepsze i najbardziej niezbędne programy w najnowszych wersjach. To gotowy zestaw najaktualniejszego oprogramowania na cały przyszły rok 2016. Mając nasz magazyn i dołączoną do niego płytę – mamy wszystko, czego możemy potrzebować, korzystając z komputera przez kolejne miesiące.

A dodatkowo – niespodzianka, czyli dział Debiuty 2016. Prezentujemy w nim aplikacje, które nie były jeszcze opisywane w Niezbędniku, a sądzimy, że w nadchodzącym roku zdobędą popularność. I jak zwykle – zachęcamy do zajrzenia do KŚ+. Na Czytelników czeka tam pakiet przydatnych narzędzi do Wi-Fi.

AGNIESZKA AL-JAWAHIRI
REDAKTOR WYDANIA

MARIUSZ MICHALSKI
SZEF PROGRAMOWY NIEZBĘDNIKA

PEŁNE KOMERCYJNE WERSJE	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
Ashampoo Burning Studio 2016	PEŁNA WERSJA	015	⊕	7
Data Recovery WinPE	PEŁNA WERSJA	024	⊕	10
Gardens Inc. Edycja Specjalna	PEŁNA WERSJA	034	⊕	11
iPhone Care Pro	PEŁNA WERSJA	044	⊕	11
Reg Organizer 7	PEŁNA WERSJA	074	⊕	8
Soft Organizer 4	PEŁNA WERSJA	079	⊕	9
Video Converter 5	PEŁNA WERSJA	094	⊕	10

DEBIUTY	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
AMD Gaming Evolved	FREEWARE	011	⊕	
Bandicut 1.3.1	FREEWARE	019	⊕	15
Fotor 2.0.3	FREEWARE	031	⊕	15
GeForce Experience 2.7.4	FREEWARE	035	⊕	
Reason Core Security 1.1	FREEWARE	073	⊕	14
Slack	FREEWARE	078	⊕	13
Spotify	FREEWARE	081	⊕	14
Vivaldi 1.0.303	FREEWARE	096	⊕	13
Vivaldi 1.0.303 64bit	FREEWARE	097	⊕	13

INTERNET	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
Dropbox 3.10.11	FREEWARE	026	⊕	19
FileZilla 3.14.1	FREEWARE	028	⊕	
Free Download Manager 3.9.6	FREEWARE	032	⊕	18
inSSIDer 3.1.2.1	FREEWARE	043	⊕	
NetWorx 5.4.2	FREEWARE	059	⊕	
NetWorx 5.4.2 Portable	FREEWARE	060	⊕	
Opera 33	FREEWARE	061	⊕	17
qBittorrent 3.2.5	FREEWARE	069	⊕	19
Skype 7.15	FREEWARE	077	⊕	17
Thunderbird 38.3	FREEWARE	087	⊕	18

BEZPIECZEŃSTWO	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
360 Total Security 8	FREEWARE	001	⊕	
AdwCleaner 5.022	FREEWARE	009	⊕	
Kaspersky Rescue Disk 10	FREEWARE	048	⊕	22
KeePass 2.30	FREEWARE	049	⊕	23
KeePass 2.30 PL	FREEWARE	050	⊕	23
LastPass 3.2.40	FREEWARE	052	⊕	22
Malwarebytes Anti-Malware 2.2	FREEWARE	055	⊕	21
Panda Free Antivirus 2016	FREEWARE	063	⊕	21
SpyShelter Free Anti-Keylogger 10.5.2	FREEWARE	082	⊕	
UsbFix Free 2016	FREEWARE	091	⊕	
VeraCrypt 1.16	FREEWARE	093	⊕	23

MULTIMEDIA	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
Action! 1.29	TRIAL	006	⊕	
ADVANCED Codecs 5.58	FREEWARE	008	⊕	
ALLPlayer 6.4	FREEWARE	010	⊕	25
Audacity 2.1.1	FREEWARE	016	⊕	26
AV Voice Changer Software Diamond 9	TRIAL	017	⊕	
Free Studio 6.5.11	FREEWARE	033	⊕	26
Kodi 15.2	FREEWARE	051	⊕	27
MusicBee 2.5	FREEWARE	057	⊕	25
MusicBee 2.5 Portable	FREEWARE	058	⊕	25
Universal Media Server 5.3	FREEWARE	090	⊕	27

BIURO	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
Adobe Reader XI 11.0.13	FREEWARE	007	⊕	
Bullzip PDF Printer 10.23	FREEWARE	020	⊕	30
BusinessCards MX 5	DEMO	021	⊕	31
LibreOffice 5.0.3	FREEWARE	053	⊕	29
LibreOffice 5.0.3 64bit	FREEWARE	054	⊕	29
Microsoft Office Online	FREEWARE	056	⊕	29
PDFill PDF Tools Free 12	FREEWARE	064	⊕	31
PDF-XChange Viewer 2.5	FREEWARE	065	⊕	30
PDF-XChange Viewer 2.5 64bit	FREEWARE	066	⊕	30
Sumatra PDF 3.1.1	FREEWARE	083	⊕	
Sumatra PDF 3.1.1 64bit	FREEWARE	084	⊕	
WPS Office 2015 9.1	FREEWARE	104	⊕	

GRAFIKA I ZDJĘCIA	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
ACDSee Pro 9.1	TRIAL	004	⊕	
ACDSee Pro 9.1 64bit	TRIAL	005	⊕	
Artweaver 5.1.1	FREEWARE	014	⊕	35
HDR Express 3.1	TRIAL	038	⊕	34
Honeyview 5.14	FREEWARE	040	⊕	33
Paint.NET 4.0.6	FREEWARE	062	⊕	34
Photoscape 3.7	FREEWARE	067	⊕	33
RawTherapee 4.2.450	FREEWARE	072	⊕	35

NARZĘDZIA SYSTEMOWE	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
AOMEI Partition Assistant 5.8	FREEWARE	012	⊕	39
CCleaner 5.12	FREEWARE	022	⊕	37
CCleaner 5.12 Portable	FREEWARE	023	⊕	37
Driver Booster 3.1	FREEWARE	025	⊕	38
EaseUS Todo Backup Free 8.9	FREEWARE	027	⊕	
Homedale 1.58	FREEWARE	039	⊕	
HWiNFO32 5.10	FREEWARE	041	⊕	38
HWiNFO64 5.10 64bit	FREEWARE	042	⊕	38
Q-Dir 6.21	FREEWARE	070	⊕	
Q-Dir 6.21 64bit	FREEWARE	071	⊕	
Rufus 2.5.799	FREEWARE	075	⊕	
Rufus 2.5.799 Portable	FREEWARE	076	⊕	
TeamViewer 10	FREEWARE	085	⊕	
TeamViewer 10 Portable	FREEWARE	086	⊕	
VirtualBox 5.0.10	FREEWARE	095	⊕	39
Wise Registry Cleaner 8.81	FREEWARE	103	⊕	37

KĄCIK LINUKSA	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
Ubuntu 15.10 Wycwaniony Wilkołak 32bit	FREEWARE	088	⊕	40
Ubuntu 15.10 Wycwaniony Wilkołak 64bit	FREEWARE	089	⊕	40

NIEZBĘDNE	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
7-Zip 15.12	FREEWARE	002	⊕	
7-Zip 15.12 64bit	FREEWARE	003	⊕	
Apache OpenOffice 4.1.2	FREEWARE	013	⊕	
Avast Free Antivirus 2016 11.1	FREEWARE	018	⊕	
Firefox 42	FREEWARE	029	⊕	
Firefox 42 64bit	FREEWARE	030	⊕	
Google Chrome 46	FREEWARE	036	⊕	
Google Chrome 46 64bit	FREEWARE	037	⊕	
IrfanView 4.40	FREEWARE	045	⊕	
IrfanView 4.40 64-bit	FREEWARE	046	⊕	
IrfanView 4.40 PL	FREEWARE	047	⊕	
Picasa 3.9.0	FREEWARE	068	⊕	
Speccy 1.28	FREEWARE	080	⊕	
µTorrent 3.4.5	FREEWARE	092	⊕	
VLC media player 2.2.1	FREEWARE	098	⊕	
VLC media player 2.2.1 64bit	FREEWARE	099	⊕	
Winamp 5.666	FREEWARE	100	⊕	
WinRAR 5.21	SHAREWARE	101	⊕	
WinRAR 5.21 64bit	SHAREWARE	102	⊕	

DODATKOWO W KŚ+:

6 PRZYDATNYCH NARZĘDZI DO WI-FI

inSSIDer	–	⊕
MyPublicWiFi	–	⊕
WeFi	–	⊕
WirelessKeyView	–	⊕
WirelessNetView	–	⊕
Wireless Network Watcher	–	⊕

PROGRAMY W KŚ+

Wszystkie programy z płyty i wiele dodatkowych dostępnych jest w KŚ+ (patrz strona 5). Potrzebny program szybko znajdziemy za pomocą wbudowanej wyszukiwarki

CO TO JEST DVD-KOD?

Aby na płycie Niezbędnika szybko odnaleźć wybrany program, podaną za słowem DVD-KOD liczbę należy wpisać w wyszukiwarkę w menu krążka i zatwierdzić, wciskając klawisz enter

TAK OZNACZAMY WERSJE PROGRAMÓW

PEŁNA WERSJA
Program komercyjny, przygotowany specjalnie dla Czytelników. Mogą go używać tylko posiadacze Twojego Niezbędnika

FREEWARE
Program darmowy, bez ograniczeń funkcji, którego można legalnie używać bez opłat

SHAREWARE
Program rozpowszechniany z pewnymi ograniczeniami lub wymagający niewielkiej opłaty, aby uzyskać jego pełną funkcjonalność

TRIAL/DEMO
Funkcjonalne wersje programów z określonym czasem testowania, zwykle 30 dni. Po tym okresie należy program kupić lub odinstalować

FREE-TO-PLAY
Darmowa gra, w której możemy kupować dodatki (na przykład przedmioty lub umiejętności)

ODPOWIADAMY NA LISTY CZYTELNIKÓW NIEZBĘDNIKA

Masz problem z programami z płyty? Chciałbyś zgłosić ciekawą propozycję programu do opublikowania w Twoim Niezbędniku? A może chciałbyś podzielić się swoją opinią na temat Niezbędnika? Prosimy o nadsyłanie listów na adres redakcja@komputerswiat.pl Najciekawsze głosy opublikujemy na łamach czasopisma

Programy do PDF-ów

Od wielu lat kupuję i zbieram Twój Niezbędnik, wiele się z niego nauczyłem. Jestem chyba jednym z najstarszych waszych czytelników (76 lat). Tym razem nie mogłem kupić wydania papierowego i zakupiłem wersję elektroniczną. Bardzo często używam formatu PDF. Ogromnie się ucieszyłem, widząc programy do konwersji PDF, i to pełne wersje – PDF to X, All to PDF i PDF Converter. Po ściągnięciu i zainstalowaniu okazuje się, że są to triale, a w czasopiśmie nie ma kodów do uruchomienia pełnej wersji. Czy to jakieś przeoczenie? **AN**

OD REDAKCJI:

Bardzo dziękujemy za miły list :) Kodów rejestracyjnych nie zamieszczamy jednak w czasopiśmie. Dokładny opis instalacji i rejestracji wymienionych programów znajduje się w KŚ+ pod adresem www.ksplus.pl. Wystarczy na zakładce **Moja półka** kliknąć na okładkę czasopisma, na **Programy**, na nazwę programu i na **Opis instalacji**.

Kody i rejestracje

Witam serdecznie, proszę o pomoc w instalacji programu z płyty Niezbędnika 5/2015 Ashampoo Photo Commander 12. Nie wiem, jaki kod wpisać. Wpisuję DVD-KOD 007 – błędny, wpisuję ten z płyty – to nie ten. Proszę o pomoc. **Radosław**

OD REDAKCJI:

DVD-KOD 007 służy do wyszukiwania programu, a kod nadrukowany na płycie – do rejestracji kupionego wydania w KŚ+. Aby zarejestrować pełną wersję programu, instalujemy ją z płyty i postępujemy według wskazówek kreatora rejestracji. W wypadku Ashampoo klucz dostajemy na podany przez nas podczas rejestracji adres e-mail (jeśli nie możemy się doczekać na e-mail, warto sprawdzić spam), klucz wyświetla się też w oknie przeglądarki – wystarczy go skopiować.

KŚ+: ZALOGUJ SIĘ, WPISZ KOD Z PŁYTY, KORZYSTAJ Z E-WYDAŃ

1 Otwórz w przeglądarce stron WWW adres www.ksplus.pl. Jeśli nie masz jeszcze konta (możesz użyć konta z serwisu komputerswiat.pl), kliknij na ●, aby się zarejestrować.

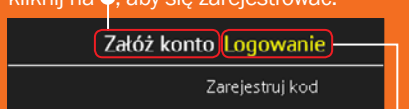

2 Zaloguj się, klikając na ●. Teraz możesz zarejestrować unikalny kod z płyty dołączonej do tego wydania. Wystarczy kliknąć na link ● i przepisać kod wydrukowany na etykiecie płyty DVD.

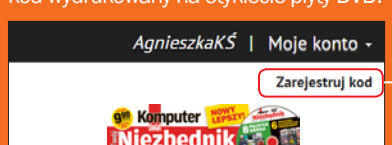

3 Korzystaj! Stałeś się posiadaczem multimedialnego e-wydania ● i masz pełny dostęp do artykułów oraz wszystkich programów i bonusów ●. Do KŚ+ możesz logować się zawsze i wszędzie.

Oto czytnik e-wydań na platformie KŚ+ i jego najważniejsze elementy:

- **A Pasek menu** – wszystkie przyciski znajdują się teraz na pasku wyświetlanym u góry ekranu,
- **B Przydatne funkcje** – pobieranie e-wydań jako pliki PDF, drukowanie artykułów, listy Ulubione artykuły oraz Chcę to,
- **C Spis treści** – czytelny spis artykułów w postaci listy tytułów i miniatur stron,
- **D Menu funkcyjne** – tutaj znajdziemy wszystkie funkcje czytnika.

KŚ+ ma **responsywny design** – rozmiar i układ czytnika dostosowuje się do wielkości ekranu, a wszystkie treści dodatkowe związane z danym artykułem łatwo wyświetlimy, klikając na **piktogram bonusu** w e-wydaniu. **pg**

7 PEŁNYCH WERSJI

Ashampoo Burning Studio 2016

Najnowsza wersja znanego i lubianego programu do nagrywania płyt CD, DVD i Blu-ray. Za jego pomocą nagramy dane, muzykę, filmy.

- Automatyzacja operacji nagrywania, łatwa obsługa
- Wbudowany edytor okładek i menu
- Funkcja tworzenia kopii zapasowych
- Obsługa płyt CD/DVD/Blu-ray/M-DISC
- Tworzenie CD Audio, DVD-Video, Blu-ray Video

LICENCJA: **pełna wersja** CENA RYNKOWA: **200 zł**

Reg Organizer 7

Praktyczny zestaw narzędzi do optymalizacji rejestru Windows (od XP do 10), poprawiania wydajności systemu i sprzątania na dysku.

- Pozwala wygodnie przeglądać i edytować rejestr Windows
- Defragmentuje rejestr
- Zawiera narzędzie do odinstalowywania
- Czyści rejestr ze zbędnych wpisów

LICENCJA: **pełna wersja** CENA RYNKOWA: **206 zł**

Soft Organizer 4

Ciekawa aplikacja do zarządzania oprogramowaniem – dla dociekliwych i wymagających. Odinstalowuje, instaluje, aktualizuje i kataloguje aplikacje.

- Usuwa ślady po aplikacjach
- Monitoruje instalowane w systemie programy
- Odinstalowuje wiele programów naraz

LICENCJA: **pełna wersja** CENA RYNKOWA: **155 zł**

Data Recovery WinPE 4

Pozwala stworzyć ratunkowy dysk lub pendrive startowy. Dzięki niemu uruchomimy komputer, gdy Windows ulegnie awarii, i odzyskamy dane.

- Tworzenie bootowalnej ratunkowej płyty lub pendrive'a do uruchamiania systemu w razie awarii
- Odzyskiwanie wszystkich rodzajów plików

LICENCJA: **pełna wersja** CENA RYNKOWA: **198 zł**

Video Converter 5

Wygodny program do konwertowania plików wideo tak, by można je było oglądać na wybranym urządzeniu lub umieścić w internecie.

- Konwersja filmów do 160 formatów
- Dużo gotowych profili ustawień dla popularnych urządzeń i serwisów internetowych
- Wyodrębnianie ścieżki audio z plików wideo

LICENCJA: **pełna wersja** CENA RYNKOWA: **128 zł**

iPhone Care Pro

Program dla użytkowników iPhone'ów – zawiera menedżer plików, narzędzia do przyspieszania i czyszczenia dysku i do tworzenia kopii zapasowych.

- Pomaga zarządzać danymi
- Optymalizuje działanie smartfona
- Blokuje reklamy
- Tworzy kopie zapasowe
- Naprawia system

LICENCJA: **pełna wersja** CENA RYNKOWA: **156 zł**

Gardens Inc. Edycja Specjalna

Gra strategiczno-fabularna. Ratujemy stary rodzinny dom z pięknym ogrodem i przeżywamy romantyczne przygody.

- Wiele poziomów o zróżnicowanych stopniach trudności
- Kolorowa grafika
- Dużo trofeów do zbierania
- Ciekawa ścieżka dźwiękowa

LICENCJA: **pełna wersja** CENA RYNKOWA: **90 zł**

Fot.: Enki/123rf.com

– polska wersja językowa

NAGRYWANIE PŁYT

Ashampoo Burning Studio 2016

Licencja: **PEŁNA WERSJA** | DVD-KOD: **015** | Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** | Rozmiar: **67 MB**
Strona WWW: **www.ashampoo.com** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy dla Czytelników Niezbędnika**

To najnowsza wersja narzędzia, które maksymalnie upraszcza procedurę nagrywania nośników optycznych. Właściwie korzystanie z niego ogranicza się do wyboru odpowiedniego kreatora nagrywania, wskazania plików, nazwania płyty, którą umieściliśmy w napędzie, i kliknięcia na przycisk **Nagraj**. Program sugeruje typ nośnika, jaki jest wymagany dla danej partii danych. Aplikacja da sobie radę praktycznie z każdą płytą, z jaką poradzi sobie nasz napęd. Wspierane są nawet nowe bardzo trwałe płyty M-DISC. Bardziej złożone operacje, które wymagają naszej inwencji, to tworzenie opcjonalnych okładek i menu startowego dla płyt z danymi. Program zoptymalizowano również pod kątem współpracy z systemem Windows 10.

Ashampoo Burning Studio 2016 instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 015, lub z KŚ+.

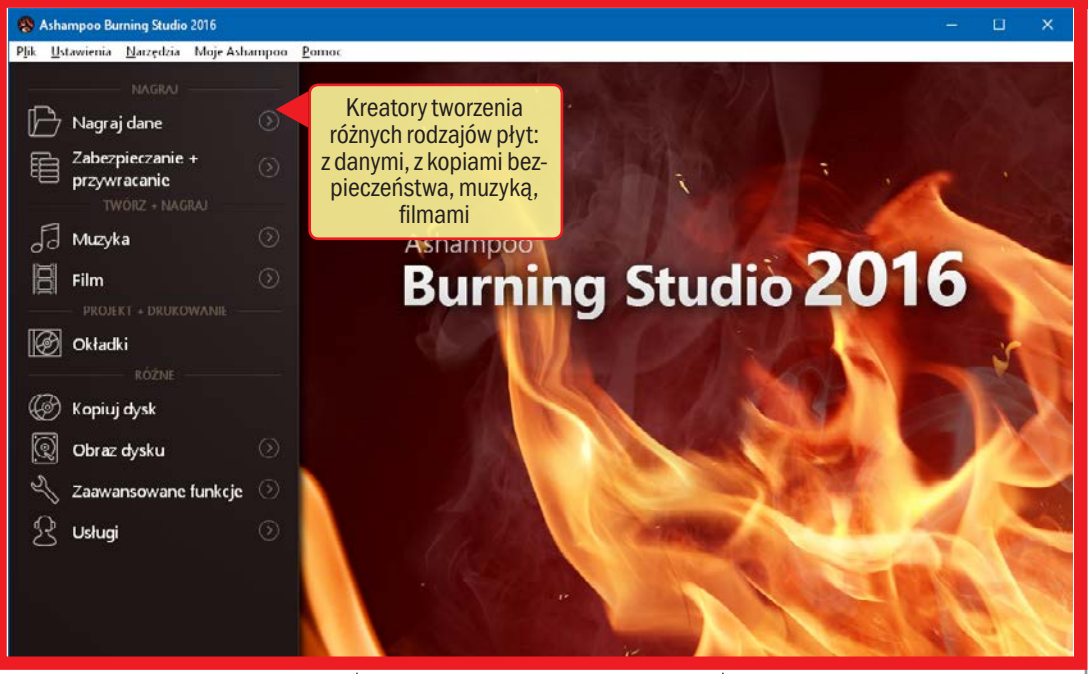

NAGRYWANIE PŁYTY Z OPCJĄ UZUPEŁNIANIA

Warto korzystać z tej opcji, szczególnie jeśli mamy nośnik o dużej pojemności, mało plików do nagrania w danym momencie i wiemy, że na płycie zostanie sporo miejsca.

1 Wybieramy **Nagraj dane**, a następnie **Nowy dysk**. W polu podajemy nazwę płyty i klikamy

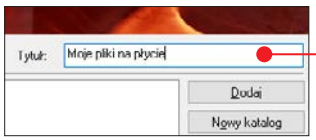

na **Dodaj**, by dodać pliki lub foldery. Opcja **Nowy folder** pozwala stworzyć folder bezpośrednio na dysku, na przykład , i w nim umieścić dane.

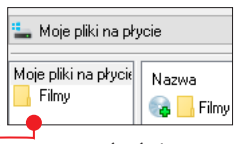

2 W oknie **Dodaj pliki i katalogi** wybieramy folder lub plik do dodania i klikamy na **Dodaj**. Powtarzamy działanie, a na koniec klikamy na **Zamknij**.

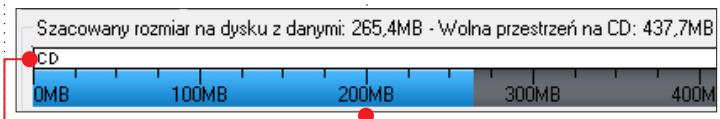

3 Na pasku podany jest rozmiar zapisywanych na płycie danych i typ nośnika, który najlepiej do nich pasuje .

4 Wkładamy płytę do napędu w komputerze i klikamy na **Dalej**, a następnie na **Zaawansowane opcje**.

5 Domyślnie płyta nagrywana jest w trybie do późniejszej aktualizacji, zawsze jednak należy upewnić się, że pole nie jest zaznaczone. Opcja zwiększa bezpieczeństwo, szczególnie gdy chcemy potem usunąć pliki z dysku w komputerze. Możemy również od razu wybrać opcję więcej niż jednej kopii .

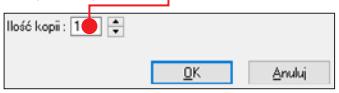

6 Klikamy na **Nagraj CD** (nazwa przycisku zależy od włożonego nośnika), by nagrać pytę.

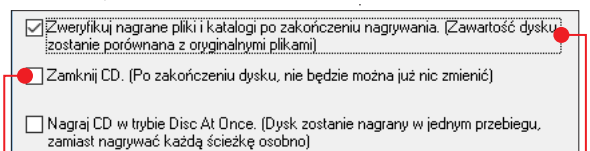

7 By dograć kolejne dane do płyty, należy w głównym oknie aplikacji wybrać **Nagraj dane** i **Aktualizuj dysk**. Gdy płyta jest zapisana w sposób umożliwiający aktualizację, wyświetli się potwierdzenie . Klikamy na **Dalej**.

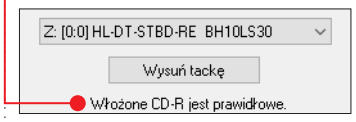

8 Podobnie jak w punkcie **2** dodajemy kolejny plik lub pliki. Gdy przekroczymy pojemność płyty, pojawi się ostrzeżenie . Wtedy należy skasować zbyt duży plik z projektu.

9 Klikamy na **Dalej**, a potem na **Nagraj CD**.

kż

JAK WYŁĄCZYĆ OPCJĘ UZUPEŁNIANIA

Niektóre odtwarzacze, szczególnie multimedialne, mają trudności z odczytem danych zapisanych z opcją aktualizacji, czyli płyt wielosesyjnych. W takim przypadku płyta musi zostać sfinalizowana, czyli zamknięta. W opcjach nagrywania należy zaznaczyć pole wyboru . To samo należy zrobić, jeśli nie planujemy już dogrywać kolejnych danych lub chcemy przekazać nośnik innym osobom.

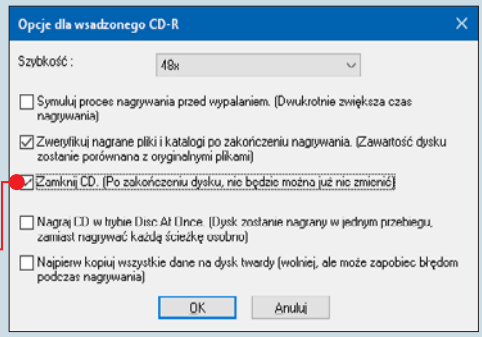

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 206 ZŁ

OPTYMALIZACJA SYSTEMU

Reg Organizer 7

Licencja: **PEŁNA WESJA** | DVD-KOD: **074** | Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** | Rozmiar: **6 MB**
Strona WWW: **www.chemtable.com** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy dla Czytelników Niezbędnika**

Zestaw narzędzi do optymalizacji rejestru Windows (od XP do 10) i poprawiania wydajności systemu. Oprócz funkcji przeznaczonych do naprawiania, przeszukiwania i edycji rejestru zawiera też moduły pozwalające na skuteczne odinstalowywanie programów, czyszczenie dysku, sprzątanie autostartu i poprawianie funkcjonalności Windows. Wszystkie narzędzia to łatwe w obsłudze kreatory, które przeprowadzą nas przez konieczne czynności krok po kroku.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 074, albo z KŚ+.

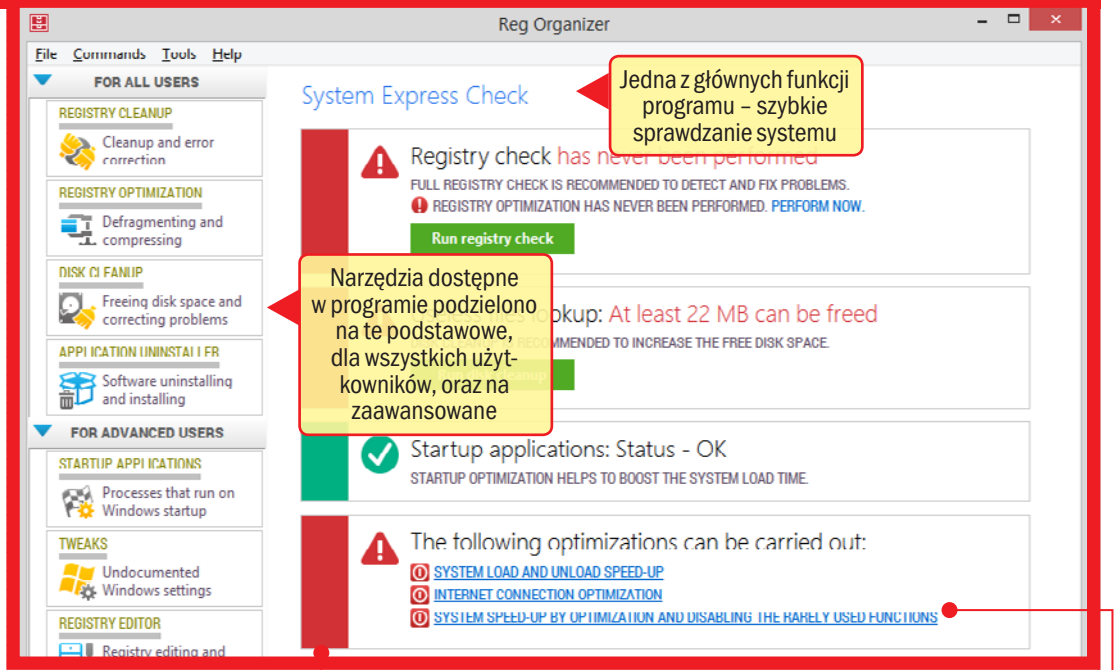

Jedna z głównych funkcji programu – szybkie sprawdzanie systemu

Narzędzia dostępne w programie podzielono na te podstawowe, dla wszystkich użytkowników, oraz na zaawansowane

SPRZĄTAMY REJESTR

1 Po uruchomieniu w głównym oknie program wyświetla sugestie dotyczące elementów systemu wymagających sprzątania. Klikamy najpierw na **Run registry check**, by sprawdzić rejestr (to samo narzędzie uruchomimy, klikając z lewej strony okna na **Registry Cleanup**).

2 Otwiera się kreator czyszczenia rejestru. Klikamy w jego oknie na **Start**.

3 Program rozpoczyna skanowanie rejestru i wyświetla informacje o postępie procesu. Na koniec pokazuje podsumowanie. Aby zobaczyć szczegóły, klikamy na **Show invalid entries**, a żeby naprawić znalezione błędy – na **Fix**.

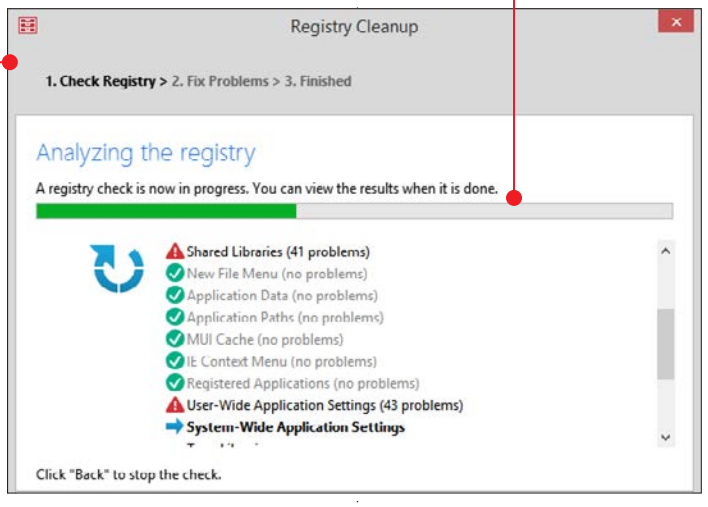

SPRZĄTAMY DYSK

1 Narzędzie do oczyszczania dysku uruchomimy, klikając na **Run disk cleanup** w środkowej części okna programu lub na **Disk Cleanup** z lewej strony.

2 Reg Organizer skanuje dysk i wyświetla informacje o znalezionych problemach i zbędnych plikach. Aby przeprowadzić naprawę i usunąć pliki-śmieci, klikamy na **Perform cleanup**. Na koniec zobaczymy komunikat o ilości zwolnionego miejsca. Klikamy na **OK**.

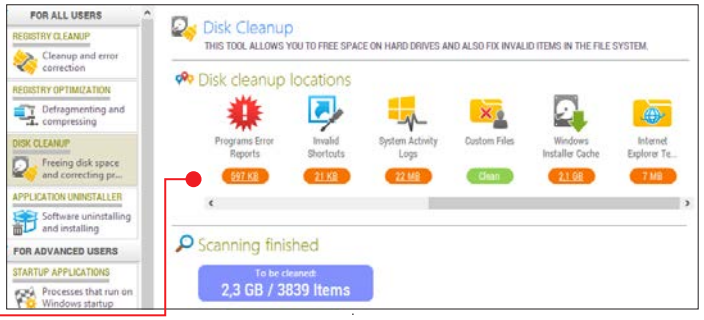

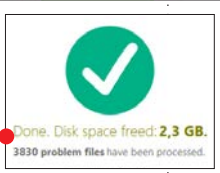

USPRAWNIAMY DZIAŁANIE SYSTEMU

Za pomocą Reg Organizera możemy też przeprowadzić optymalizację systemu, klikając na podpowiedzi dotyczące elementów wymagających naprawy – w naszym przykładzie przyspieszenie uruchamiania i wyłączania systemu, usprawnienie połączenia z internetem oraz przyspieszenie działania systemu przez wyłączenie rzadko używanych funkcji. Te same narzędzia uruchomimy, klikając na **Tweaks** z lewej strony okna. Naprawa jest przeprowadzana automatycznie i wymaga restartu systemu.

PRZYSPIESZAMY START SYSTEMU

Warto też zwrócić uwagę na narzędzie Startup Applications. W czytelny sposób pokazuje, które programy najbardziej spowalniają start systemu i mierzy czas ostatnich uruchomień komputera. Klikając na nazwę programu, możemy: opóźnić jego start o określony czas, usunąć z autostartu lub przeprowadzić automatyczną optymalizację jej uruchamiania. **aa**

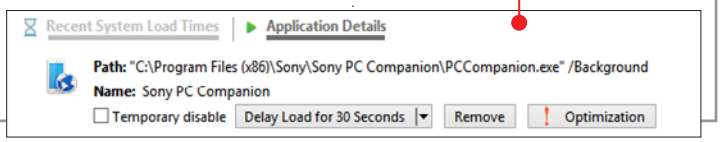

SKUTECZNE USUWANIE PROGRAMÓW

Soft Organizer 4

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **079** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** Rozmiar: **7 MB**
Strona WWW: **www.chemtable.com** Ograniczenia: **brak** Cena: **darmowy dla Czytelników Niezbędnika**

Bardzo ciekawa aplikacja do zarządzania zainstalowanym w komputerze oprogramowaniem – dla dociekliwych i wymagających. Odinstalowuje, instaluje, aktualizuje i kataloguje aplikacje.

Przede wszystkim umożliwia całkowite i sprawne odinstalowywanie niepotrzebnych już aplikacji i kasuje wszelkie ślady, jakie pozostawiły w systemie. Pozwala na usuwanie kilku aplikacji naraz. Aby zwiększyć swoją skuteczność w kasowaniu zbędnych plików, monitoruje instalowane programy – zawiera specjalny moduł do przeprowadzania instalacji. Wyszukuje aktualizacje i aktualizuje oprogramowanie. Udostępnia rankingi najczęściej odinstalowywanego przez użytkowników oprogramowania i szczegółowe informacje o wszystkich aplikacjach w komputerze oraz o śladach, jakie pozostawiają w systemie. Automatycznie tworzy punkty przywracania

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 079, albo z KŚ+.

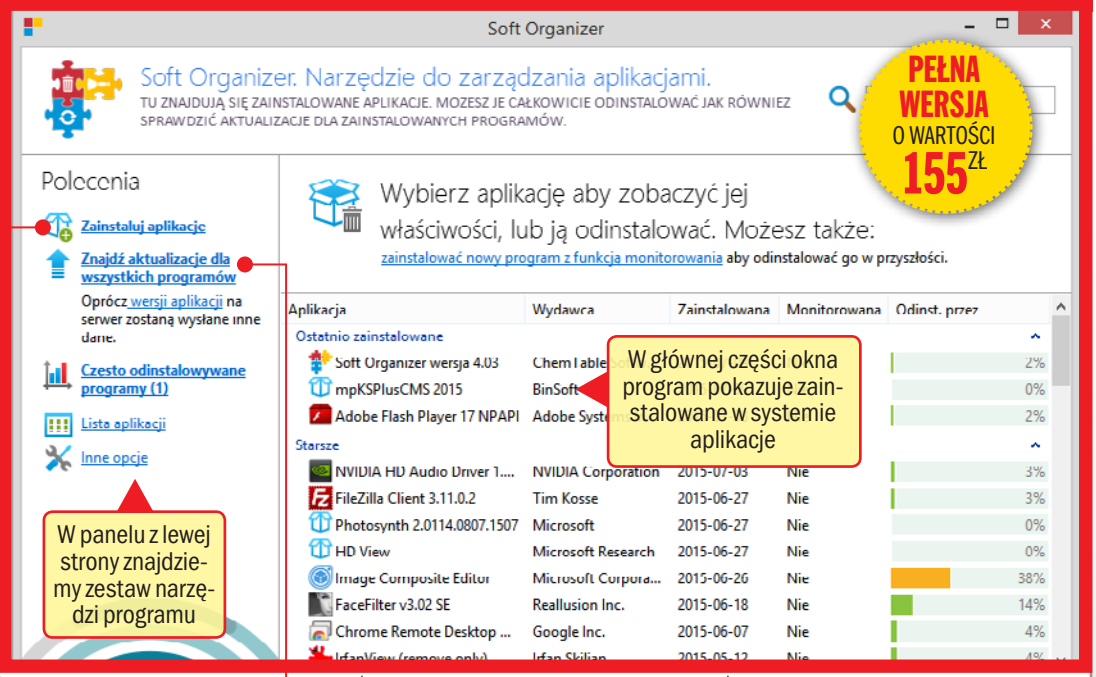

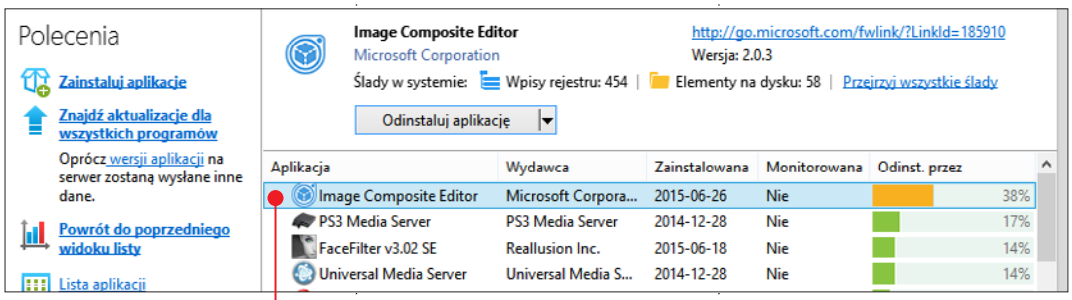

INFORMACJE O APLIKACJACH

Aby zobaczyć szczegółowe informacje o aplikacji, wystarczy kliknąć na jej nazwę na liście. Zobaczymy między innymi raport o śladach tworzonych przez program w systemie oraz odsetek użytkowników, którzy odinstalowali program krótko po instalacji.

ODINSTALOWYWANIE

1 Aby rozpocząć odinstalowywanie, klikamy na nazwę programu, rozwijamy listę i wybieramy odpowiadającą nam opcję.

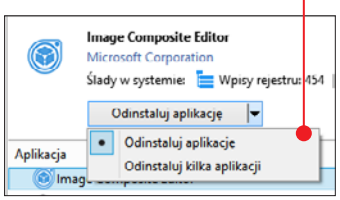

2 Jeżeli chcemy odinstalować kilka aplikacji, po prostu zaznaczamy pola, które pokażą się przy ich nazwach. Następnie klikamy na **Odinstaluj**.

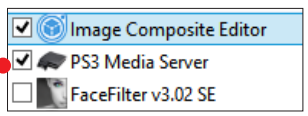

3 Program odinstalowuje wskazane aplikacje i wyświetla pytanie, czy wyszukać pozostawione przez nie ślady. Klikamy na **Znajdź**, a kiedy Soft Organizer wyświetli raport dotyczący wykrytych pozostałości – na **Odinstaluj** i po chwili na **Koniec**.

INSTALOWANIE

By Soft Organizer mógł czuwać nad zmianami wprowadzanymi w systemie przez nowe aplikacje i w razie potrzeby skutecznie je usuwać, warto instalować programy z jego pomocą – z funkcją monitorowania.

1 W tym celu klikamy z lewej strony okna programu na **Zainstaluj aplikacje**. Otwiera się okno kreatora instalowania aplikacji. Klikamy na **Dalej**.

2 W kolejnym oknie klikamy na **Uruchom instalator**, a potem wskazujemy plik instalacyjny (z rozszerzeniem EXE) i klikamy na polecenie **Otwórz**. Kreator przeprowadza instalację aplikacji. Kiedy zakończy, klikamy na **Dalej** i na **Koniec**.

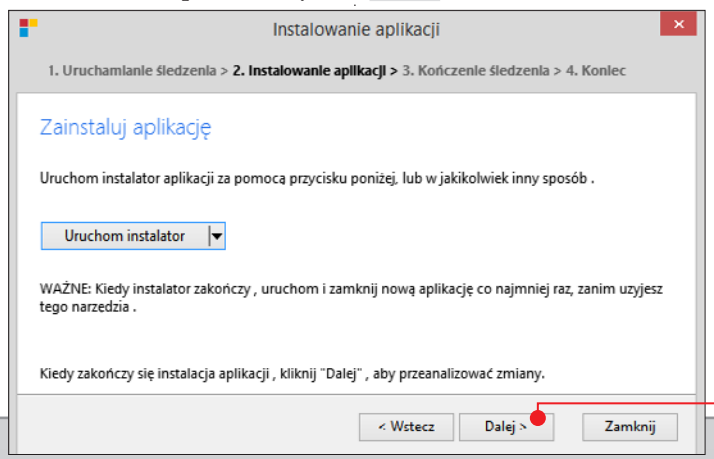

aa

PRZYWRACANIE DANYCH

Data Recovery WinPE 4

Licencja: **PEŁNA WERSJA** | DVD-KOD: **024** | Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** | Rozmiar: **33 MB**
Strona WWW: **www.tenorshare.com** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy dla Czytelników Niezbędnika**

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 198 ZŁ

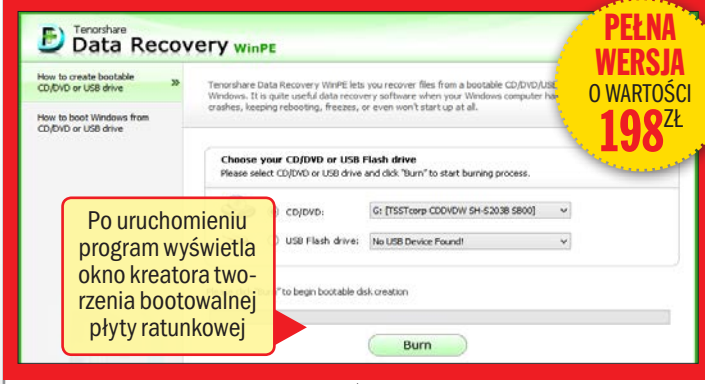

Data Recovery WinPE pozwala stworzyć dysk lub pendrive startowy. Dzięki niemu uruchomimy komputer w wypadku, gdy Windows ulegnie awarii i nie będzie chciał startować lub będzie się wciąż zawieszać czy non stop restartować. Pomoże nam też wtedy, gdy nie będzie można zalogować się do systemu. Ratunkowy nośnik pomoże nam odzyskać i zabezpieczyć cenne pliki wszystkich typów – zdjęcia, filmy, dokumenty, muzykę. Przywróci też dane, które zostały przypadkowo skasowane, także z pendrive'a czy karty pamięci, oraz odzyska pliki ze sformatowanych, uszkodzonych lub usuniętych partycji.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 024, albo z KŚ+.

NAPĘD RATUNKOWY

Po uruchomieniu programu zobaczymy kreator tworzenia napędu ratunkowego. Wkładamy płytę lub pendrive, zaznaczamy odpowiednie pole ● i klikamy na **Burn**.

RATOWANIE DANYCH

Kreator programu przeprowadzi nas krok po kroku przez proces odzyskiwania danych.

1 Najpierw uruchamiamy komputer z nośnika ratunkowego, na przykład restartując komputer, wciskając klawisz F12 i w Boot Menu wskazując odpowiedni napęd CD/DVD lub USB. Jeśli klawisz F12 nie zadziała, podczas uruchamiania komputera czekamy na informację, który klawisz należy wcisnąć, by dostać się do BIOS-u (zwykle F1, F2, delete, esc, F10) i w BIOS-ie zmieniamy ustawienia w Boot Menu tak, by komputer startował z płyty CD/DVD lub napędu USB.

2 Zobaczymy okno kreatora odzyskiwania danych. Postępujemy według jego zaleceń, to znaczy najpierw wskazujemy rodzaj plików, potem loklizację, w której chcemy szukać utraconych danych. Klikamy na **Scan**.

3 Po chwili zobaczymy znalezione przez program pliki możliwe do odzyskania. Zaznaczając nazwę kursorem i klikając na **Preview**, zobaczymy podgląd ●. Zaznaczamy pliki, które chcemy odzyskać, i klikamy na **Recover**, a potem na miejsce, w którym chcemy zapisać odzyskiwane dane (nie może to być oryginalna lokalizacja plików). Klikamy na **OK**. **aa**

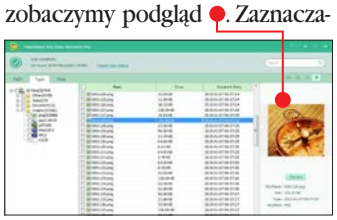

KONWERSJA I EDYCJA WIDEO

Video Converter 5

Licencja: **PEŁNA WERSJA** | DVD-KOD: **094** | Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** | Rozmiar: **24 MB**
Strona WWW: **www.tenorshare.com** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy dla Czytelników Niezbędnika**

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 128 ZŁ

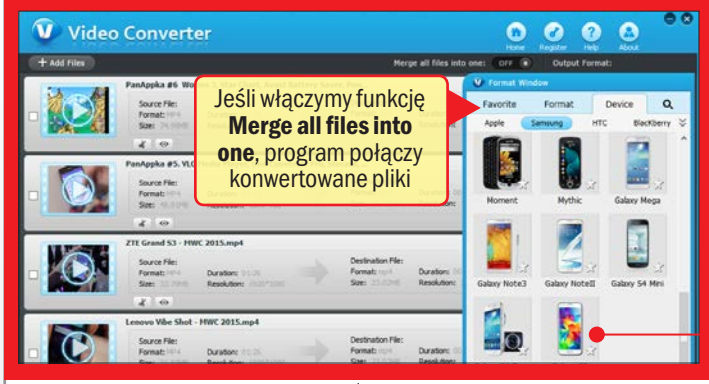

To wygodny program do konwertowania plików wideo tak, by można je było bez przeszkód oglądać na wybranym urządzeniu lub umieścić w internecie. Zawiera dużo gotowych profili ustawień, między innymi dla Facebooka, YouTube oraz dla konkretnych modeli urządzeń firm Apple, Samsung, HTC, BlackBerry. Pozwala na łączenie kilku plików wideo w jeden. Umożliwia także podgląd plików oraz ich prostą edycję: przycinanie, obracanie, dodawanie znaku wodnego (z plików JPG, PNG, GIF, BMP) oraz napisów (ASS, SSA, SRT, SUB, SMI, SAMI).

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 094, albo z KŚ+.

JAK KONWERSOWAĆ WIDEO

1 Uruchamiamy program i klikamy na **Add Files** ● w lewym górnym rogu okna aplikacji, aby dodać do programu pliki wideo.

2 Jeśli chcemy połączyć klipy dodane do programu w jeden plik, przesuwamy wskaźnik ● na pozycję **ON**, jeśli nie, pozostawiamy go na pozycji **OFF** i przechodzimy do kolejnego punktu.

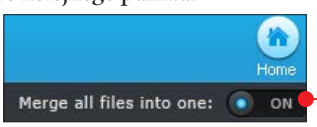

3 Z prawej strony okna przy pozycji **Output Format** rozwijamy listę ● – na zakładce **Format** możemy wybrać z niej format wideo albo audio (jeśli chcemy zgrać samą ścieżkę dźwiękową) lub – na zakładce **Device**, od razu gotowy profil ustawień ● dla konkretnego modelu urządzenia. Klikając na gwiazdki ●, możemy oznaczyć wybrane ustawienia jako ulubione. Będą wtedy łatwo dostępne na zakładce **Favorite**.

4 Jeśli chcemy doprecyzować bardziej szczegółowe ustawienia plików wyjściowych, klikamy na przycisk ● u dołu okna.

5 Klikając na ●, wskazujemy folder, w którym chcemy zapisać pliki po konwersji.

6 Klikamy na **Convert**, by rozpocząć konwersję. **aa**

OPTYMALIZACJA IPHONE'A

TENORSHARE IPHONE CARE PRO

Licencja: **PEŁNA WERSJA** | DVD-KOD: **044** | Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** | Rozmiar: **36 MB**
Strona WWW: **www.tenorshare.com** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy**
dla Czytelników Niezbędnika

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 156 ZŁ

Program dla użytkowników iPhone'ów, iPadów i iPodów – zawiera menedżer plików, narzędzia do przyspieszania i czyszczenia dysku, do tworzenia kopii zapasowych i do przywracania danych, do usuwania i blokowania reklam oraz do naprawiania systemu. Dostęp do funkcji programu mamy zawsze z ekranu głównego lub z zakładek u góry okna. Warto zwrócić uwagę na funkcję **File Manager**, która pozwala wygodnie zarządzać danymi zapisanymi w urządzeniu z poziomu komputera. **Uwaga!** iPhone Care Pro do działania wymaga zainstalowania iTunes i podłączenia do komputera smartfona.

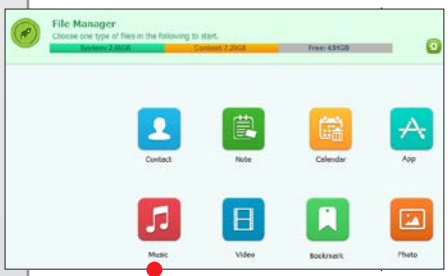

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 044, albo z KŚ+.

CZYSZCZENIE I PRZYSPIESZANIE

Aby zoptymalizować działanie naszego urządzenia, wybieramy **Speedup&Clean**. Ta funkcja raportuje, ile mamy wolnego miejsca na dysku urządzenia, analizuje, które dane zajmują go najwięcej, i pomaga oczyścić dysk.

1 Po podłączeniu urządzenia klikamy w głównym oknie programu na **Speedup&Clean**.

2 Jeśli klikniemy na ikonę ustawień, zobaczymy trzy dodatkowe narzędzia: **Storage** raportuje, ile miejsca zajmują poszczególne kategorie danych, **Scan** pozwala wskazać aplikacje, które mają być ignorowane podczas czyszczenia, **Backup** do tworzenia kopii zapasowej.

3 Aby po prostu przejść do czyszczenia dysku z plików-śmieci, w głównym oknie **Speedup&Clean** wybieramy rodzaj czyszczenia: szybkie, czyli **Quick Clean**, lub dokładne – **Deep Clean**. Klikamy na **Start Now**. Decydujemy, jakie dane pominąć (na przykład SMS-y czy historię rozmów), i klikamy na **Scan Now** i na koniec na **Clean Now**. **aa**

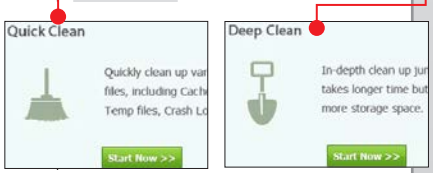

PROSTA GRA STRATEGICZNA O CIEKAWEJ GRAFICE

Gardens Inc., kolekcja

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 30 ZŁ

Licencja: **PEŁNA WERSJA** | DVD-KOD: **034** | Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** | Rozmiar: **1 MB**
Strona WWW: **www.bigfishgames.com** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy**
dla Czytelników Niezbędnika

Gardens Inc. to seria bardzo barwnych gier strategicznych. Specjalna edycja dostępna w Niezbędniku zawiera wszystkie trzy części serii: Fortuna, Sława, Zaślubiny. Gra należy do gatunku casualowych gier typu time-management – wykonujemy kolejne misje, w których głównym przeciwnikiem jest upływający czas. Nasze zadanie polega na renowacji i pielęgnacji ogrodów.

Ze względów licencyjnych grę należy pobrać z wirtualnej płyty tego wydania Niezbędnika zamieszczonej w KŚ+.

Zadania do wykonania w grze są podzielone na działy. Przed rozpoczęciem każdego działu gracz jest informowany o czekających na niego wyzwaniach. Na ich wykonanie ma ściśle określony czas

O CO CHODZI W GRZE

Bohaterka gry to młoda dziewczyna, Jill, która chce uratować zadłużoną posiadłość dziadków. W ciągu trzech miesięcy musi zgromadzić znaczne środki na wykup długu. Dlatego postanawia zgłosić się do konkursu ogrodniczego. Aby mogła go wygrać, pomagamy jej zbierać surowce, gromadzić narzędzia, sadzić i pielęgnować rozmaite gatunki roślin, a także naprawiać zniszczone budynki. **as**

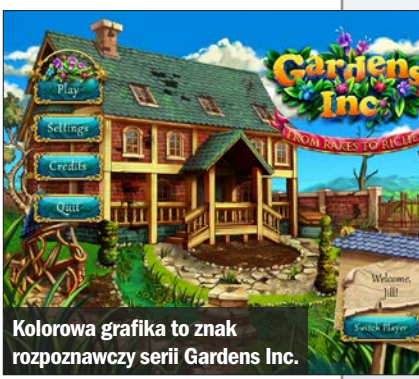

Kolorowa grafika to znak rozpoznawczy serii Gardens Inc.

Elementy wymagające interakcji są wyróżniane, a po naprowadzeniu kursora myszy nad właściwy obiekt wyświetlana jest ramka z informacją o wymaganiach oraz możliwym zysku

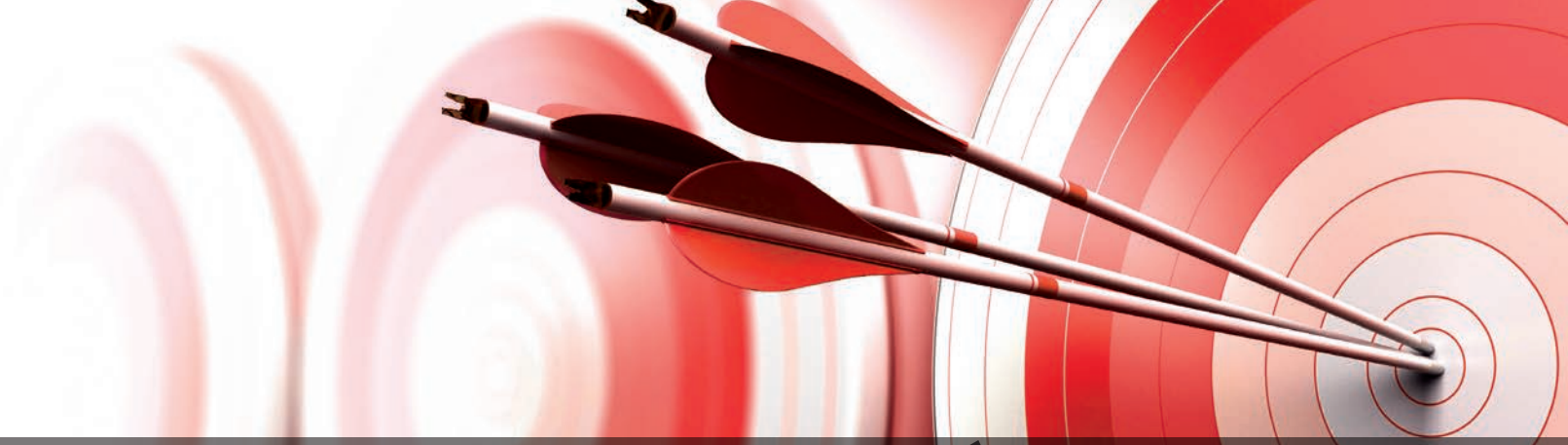

6 NAJLEPSZYCH PROGRAMÓW
DEBIUTY 2016

Niezbędnik z programami na 2016 rok otwiera nieco nietypowy dział. Znajdziemy tu nowe programy – takie, które nie były jeszcze opisywane w naszym magazynie. Zdaniem redakcji zasługują jednak na uwagę. Warto mieć je na oku w nadchodzącym roku – ze względu na ciekawe funkcje, przyjazną obsługę i efekty, jakie pozwalają osiągać.

Są to aplikacje do bardzo różnych zastosowań. Nowa przeglądarka Vivaldi stworzona przez jednego z twórców Opery, która zadebiutowała w tym roku, jest przyjazna i funkcjonalna, wyróżnia się między innymi obsługą bocznych paneli, w których możemy umieszczać potrzebne często usługi internetowe. A Reason Core Security ochroni nas przed zbędnymi, śmieciowymi dodatkami, które producenci oprogramowania coraz częściej zaszywają w plikach instalacyjnych. Fotor pozwoli nam bawić się efektami do zdjęć, a Slack zaprezentuje nowe możliwości komunikatorów. Zapoznajmy się z tymi nowinkami.

Vivaldi 1.0.303.52 beta

Lekka, szybka przeglądarka internetowa z szerokimi możliwościami personalizacji interfejsu i unikalnymi funkcjami w tej klasie aplikacji.

- Grupowanie wielu stron na jednej karcie
- Użyteczne panele WWW do obsługi wielu usług sieciowych
- Szeroki zakres personalizacji interfejsu
- Rozbudowana obsługa skrótów klawiaturowych

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Slack

Narzędzie do pracy zespołowej i zaawansowany komunikator z funkcją archiwizowania rozmów i integracją z zewnętrznymi usługami i aplikacjami.

- Wieloplatformowa dostępność
- Rozbudowany mechanizm powiadomień
- Integracja z usługami zewnętrznymi, takimi jak Dropbox, Hangouts, Twitter, Dysk Google

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Spotify 1.0.18.60

Odtwarzacz ułatwiający korzystanie z wielomilionowej bazy piosenek i usługi strumieniowego przesyłu muzyki o tej samej nazwie.

- Możliwość odtwarzania również lokalnych bibliotek z muzyką
- Łatwe tworzenie list odtwarzania
- Funkcje społecznościowe – rekomendacje
- Bardzo bogata baza utworów i kanałów radiowych online

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Reason Core Security 1.1

Program chroniący przed typowym malware'em i przed niechcianymi aplikacjami, zbędnymi paskami narzędzi w przeglądarce itp.

- Współpracuje z pakietami ochronnymi i stanowi dodatkową linię obrony
- Wbudowany moduł ułatwiający odinstalowanie niechcianych programów
- Dodatkowe narzędzia do naprawy systemu
- Brak polskiej wersji

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Bandicut

W uproszczeniu – bezstratna wycinarka wideo. Edytor wideo umożliwiający wycięcie wybranych części z edytowanego filmu bez utraty jakości.

- Przycina, łączy i dzieli pliki wideo
- Obsługuje popularne formaty wideo
- Wspiera sprzętową akcelerację H.264 na procesorach Intel Core i3/i5/i7
- Wersja darmowa dodaje logo na początku wideo

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Fotor 2.0.3

Darmowy program do szybkiej i nieskomplikowanej edycji zdjęć, wyposażony w automatyczne narzędzia i liczne efekty oraz ramki.

- Pozwala szybko poprawić wygląd zdjęcia
- Automatyzuje wiele czynności
- Udostępnia liczne narzędzia efektów, filtry, ramki, pozwala dodawać tekst
- Efekt działania niektórych narzędzi nie jest zbyt spektakularny

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

GeForce ShadowPlay 2.7.4

Dla posiadaczy kart NVIDIA GeForce. Optymalizuje ustawienia gier i aktualizuje sterowniki GPU. Nagrywa filmy z gier.

AMD Gaming Evolved

Dla posiadaczy kart AMD. Korzysta z serwisu Rapr. Optymalizuje grafikę w grach i nagrywa filmy z gier.

– polska wersja językowa, – warto poznać

Fot. Le Moal Olivier/123rf.com

NOWOCZESNA PRZEGLĄDARKA INTERNETOWA

Vivaldi 1.0.303.52 beta

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.vivaldi.com**

DVD-KOD: **096/097** – 32/64-bit
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **35 MB**
Cena: **darmowy**

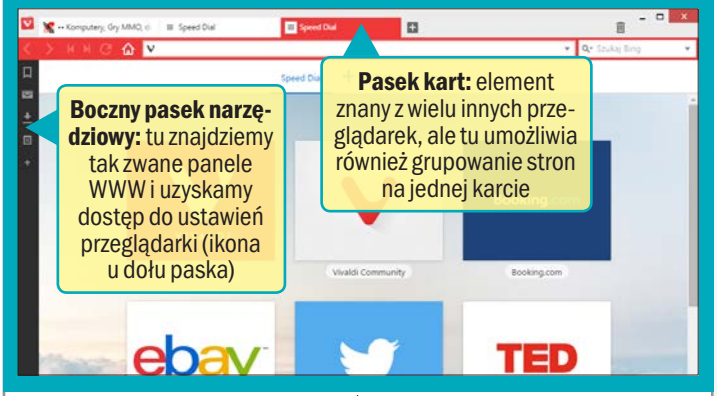

Mówiąc przeglądarka, myślimy najczęściej o Google Chrome, Internet Explorerze, Firefoksie albo Operze. Tymczasem właśnie jeden z byłych szefów Opery stworzył nową przeglądarkę – Vivaldi. Przypomina Operę, ale bazuje na silniku Blink stworzonym przez Google jako część projektu Chromium. Pozwala przeglądać strony na kartach, ma menedżera pobierania plików, a wyróżnia się grupowaniem kart, rozbudowanymi możliwościami personalizacji, funkcją tworzenia notatek i wbudowanym klientem pocztowym. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 096 dla wersji 32-bit, DVD-KOD: 097 dla wersji 64-bit, albo z KŚ+.**

GRUPOWANIE KART

Możliwość połączenia na jednej karcie przeglądarki kilku zupełnie różnych stron internetowych to unikalna cecha Vivaldi.

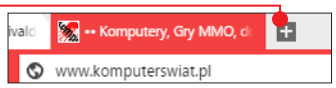

1 Otwieramy w przeglądarce kilka stron na osobnych kartach, klikając na ● albo wciskając Ctrl T. Klikamy na jedną z nich i przeciągamy ją nad inną. Tak samo postępujemy z wszystkimi kartami, które chcemy zgrupować. Oto efekt – zakładki kart nachodzą jedna na drugą **A**, a gdy najedziemy na grupę kursorem, na tle aktywnej karty zobaczymy miniatury zgrupowanych stron **B**.

2 Aby rozgrupować karty, wystarczy kliknąć prawym przyciskiem myszy na grupę i wybrać polecenie **Rozgrupuj karty**.

PANELE WWW

Panele pozwalają łatwo zarządzać zakładkami – wystarczy kliknąć na ●. Dają też wygodny dostęp do serwisów i usług WWW. Dobrym przykładem może być **Facebook** i jego komunikator Messenger. Wystarczy kliknąć na plus ● na pasku z lewej strony, a potem wpisać adres **www.facebook.com** i zalogować się. Teraz panel serwisu wraz z komunikatorem mamy na stałe w panelu obok okna przeglądarki ●. **as**

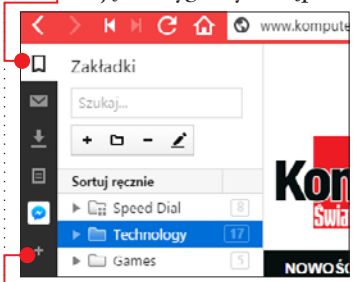

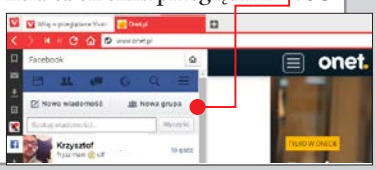

CZAT I NARZĘDZIE DO PRACY ZESPOŁOWEJ

Slack

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Strona WWW: **www.slack.com**

DVD-KOD: **078**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **TAK**
Rozmiar: **57 MB**
Cena: **darmowy**

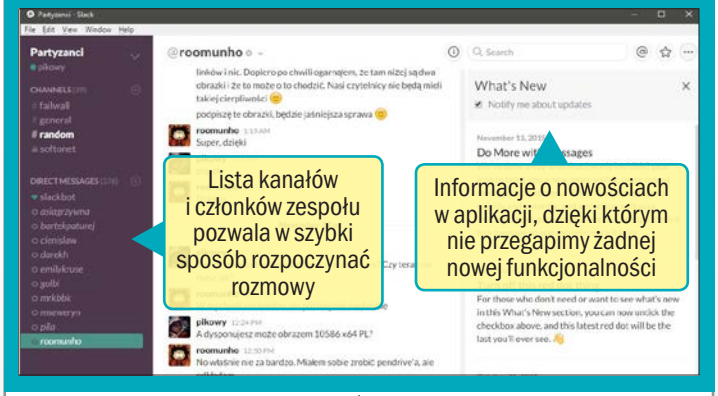

Slack to zdobywający coraz większą popularność komunikator biznesowy czy może raczej – platforma do komunikacji zespołowej. Środowisko komunikacji zostało podzielone na **kanały**, **grupy** i **wiadomości prywatne** do użytkowników. Slack wyróżnia się integracją z wieloma usługami zewnętrznymi, takimi jak Dropbox, Hangouts, Twitter, Dysk Google. Ma też zaawansowany system powiadomień, który pozwala na monitorowanie kanałów i grup czy określenie słów, które, gdy wystąpią w wiadomości, sprawią, że zostaniemy o niej powiadomieni. Slack jest dostępny w postaci aplikacji na komputery, na urządzenia mobilne oraz jako interfejs przeglądarkowy. Pracę z tyloma wariantami aplikacji ułatwia rozbudowany mechanizm synchronizacji w czasie rzeczywistym. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 078, albo z KŚ+.**

TWORZYMY NOWY KANAŁ

1 W głównym oknie programu klikamy na plus po prawej stronie napisu **Channels** ●, oznaczającego listę dostępnych dla nas kanałów.

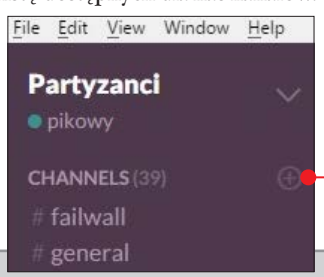

2 W nowym oknie zaznaczamy, czy kanał ma być publiczny, dostępny dla wszystkich członków naszego zespołu, czy prywatny – z dostępem wyłącznie dla wybranych przez nas użytkowników. Nadajemy kanałowi nazwę, możemy też wpisać opis kanału ●. Klikamy na **Create channel** i gotowe.

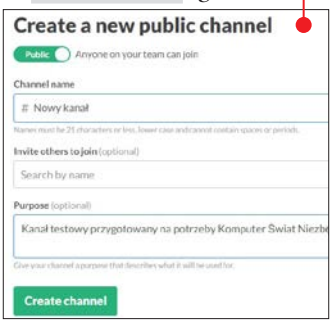

ROZMOWA GRUPOWA

1 W głównym oknie programu klikamy na plus ● po prawej stronie napisu **Direct Messages**.

2 W pole tekstowe wprowadzamy kolejno nazwy użytkowników, którzy mają uczestniczyć w rozmowie, i klikamy na **Go** ●. **kp**

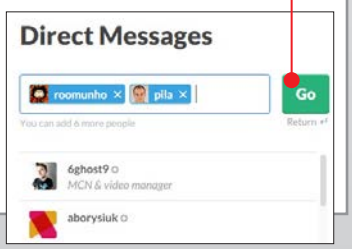

ODTWARZACZ ZINTEGROWANY Z POPULARNĄ USŁUGĄ MUZYCZNĄ ONLINE

Spotify 1.0.18.60

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.spotify.com/pl**

DVD-KOD: 081
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **TAK**
Rozmiar: **46 MB**
Cena: **darmowy**

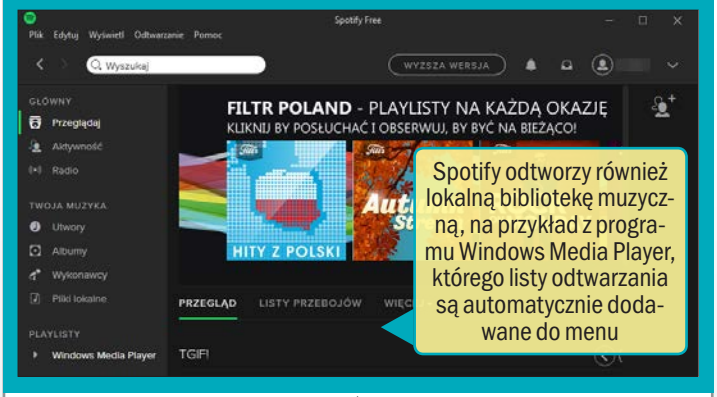

Klient popularnego serwisu muzycznego w wersji na komputery z Windows. Spotify umożliwia słuchanie ogromnej biblioteki muzyki przez internet, a utwory dobiera dla nas zgodnie z naszymi upodobaniami – w programie możemy tworzyć tematyczne listy odtwarzania i filtrować muzykę z całego świata według gatunków. Spotify pozwala też na słuchanie rozgłośni internetowych, przeszukiwanie bogatej bazy dostępnych utworów, przeglądanie biografii artystów i zespołów czy tworzenie nowych list odtwarzania. W Spotify możemy rekomendować znajomym utwory, które „wpadły nam w ucho", a także publikować komentarze. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 081, albo z KŚ+.**

NOWA LISTA ODTWARZANIA

1 Mając dostęp do ponad 20 milionów piosenek, możemy łatwo utworzyć listę ulubionych utworów. Klikamy na **Nowa playlista**. W menu bocznym Spotify, pod napisem **Playlisty**, pojawi się nowy wpis z aktywnym w trybie edycji polem tekstowym, dzięki czemu możemy od razu wprowadzić nazwę nowej listy odtwarzania.

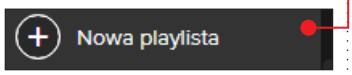

2 Po nadaniu nazwy nowej liście klikamy na nią w menu bocznym. Interfejs aplikacji się zmieni. Aby dodać utwory do nowej listy, możemy albo skorzystać z wbudowanego pola wyszukiwarki, albo użyć proponowanego przez program przycisku **Przejdź do nowych wydań**.

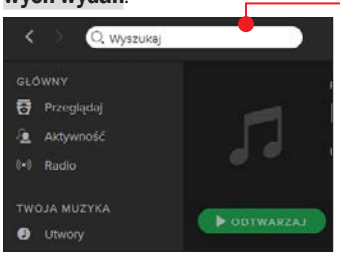

3 Po wpisaniu w pole wyszukiwania części nazwy piosenki i wykonawcy program wyświetli podpowiedzi: utwory, albumy i listy odtwarzania innych użytkowników. Klikamy na odpowiadający nam element. Teraz możemy go odtworzyć, a do listy odtwarzania zostanie dodany po przeciągnięciu nazwy czy okładki albumu na nazwę listy odtwarzania.

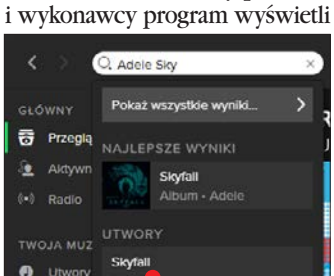

Tak samo dodajemy inne ulubione utwory. **as**

BEZPŁATNY PAKIET OCHRONNY

Reason Core Security 1.1

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Strona WWW: **www.reasoncoresecurity.com**

DVD-KOD: 073
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**
(przez 30 dni działa jako trial wersji premium)

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **4 MB**
Cena: **darmowy**

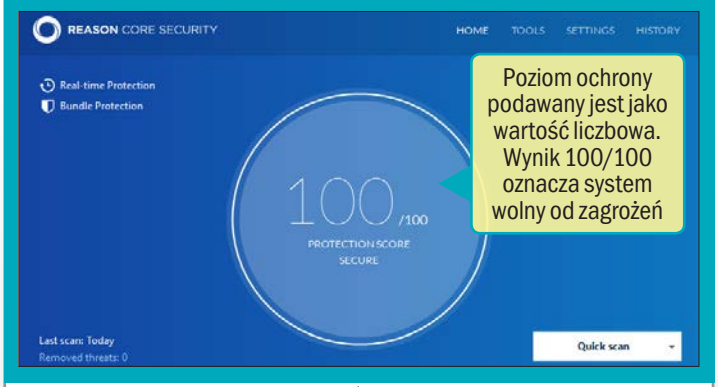

To dodatkowa linia ochrony komputera przed komponentami reklamowymi typu adware, potencjalnie niechcianym oprogramowaniem (PUP) i innego rodzaju złośliwym oprogramowaniem – stanowi doskonałe uzupełnienie ochrony antywirusowej. Chroni przed malware'em, blokuje działanie niepotrzebnych dodatków, które są automatycznie dodawane podczas instalacji programów. Aplikacja po zainstalowaniu przez 30 dni działa jako próbna wersja premium, po upływie tego czasu funkcje płatne są wyłączane i program działa jako nieco uboższa wersja darmowa. Reason Core Security został zaprojektowany tak, by nie kolidował z już zainstalowanymi rozwiązaniami ochronnymi. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 073, albo z KŚ+.**

DODATKOWE NARZĘDZIA

Funkcje ochronne Reason Core Security są praktycznie bezobsługowe, tylko po pierwszym uruchomieniu przeprowadza on skan systemu, by określić poziom ochrony. Jeżeli w wyniku skanu uzyskamy wynik 100/100, oznacza to, że system jest pozbawiony zagrożeń. Oprócz ochrony program oferuje wiele przydatnych narzędzi, dostępnych po kliknięciu na **Tools**.

Poszczególne narzędzia wybieramy, klikając na nazwy kategorii widoczne po lewej stronie okna.

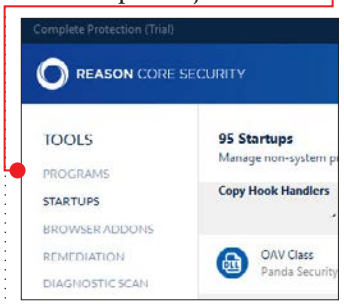

■ **Programs** wyświetla spis zainstalowanych programów i pozwala je skutecznie usuwać – wystarczy kliknąć na przy nazwie aplikacji.

■ **Startups** wyświetla listę programów i usług automatycznie uruchamianych z Windows. Pozwala łatwo usuwać niepotrzebne składniki autostartu. Pokazuje też w każdej pozycji poziom zagrożenia.

■ **Browser Addons** pozwala łatwo pozbyć się niepożądanych rozszerzeń z domyślnej przeglądarki internetowej. Również tutaj każde rozszerzenie jest poddane ocenie, której wynik jest wyświetlany w postaci paska w kolumnie **Risk**.

■ **Remediation** umożliwia łatwe przywracanie komponentów systemowych, których konfiguracja mogła być uszkodzona przez niepożądany składnik. **dh**

PROSTY EDYTOR WIDEO DO WYCINANIA WIDEO

Bandicut

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.bandisoft.com**

DVD-KOD: **019**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **dodaje logo na początku wideo**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **10 MB**
Cena: **darmowy**

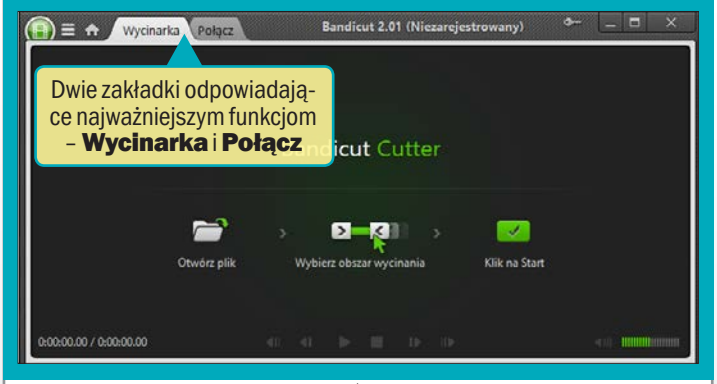

Czasem uda się nam nakręcić rewelacyjne wideo, którym nie sposób nie podzielić się ze znajomymi. Tylko że wypadałoby usunąć z niego kilka scen... Plik można pociąć w aparacie lub smartfonie, ale gdy już znalazł się na komputerze, najwygodniej dokonamy tego za pomocą aplikacji Bandicut. Cięcia możemy dokonać na kilka sposobów:

- wycinając dany fragment do nowego wideo,
- usuwając niechciane sceny z wideo,
- łącząc wybrane fragmenty w nowym wideo,
- zapisując fragmenty filmu jako oddzielne pliki wideo.

W razie potrzeby można również wyciągnąć z nagrania wideo ścieżkę dźwiękową do pliku MP3. W przypadku wspieranych kodeków film nie traci po edycji na jakości, gdyż nie jest ponownie kompresowany, a jedynie przycinany. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 019, albo z KŚ+.**

USUWAMY SCENY

1 Na zakładce **Wycinarka** klikamy na ●, by otworzyć film do przycięcia. Przyciski i suwak ● pozwalają na podgląd edytowanego wideo.

2 Wyznaczamy pierwszy fragment, który chcemy zachować, wskazując suwakami ● część do wycięcia. Na liście u dołu okna pokazuje się fragment, który zostanie zachowany. Powtarzamy czynność tyle razy, ile scen chcemy usunąć.

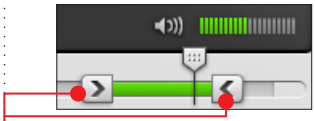

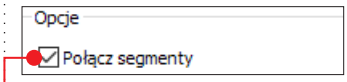

3 Zaznaczamy pole przy **Połącz segmenty** ●, by połączyć pozostawiane fragmenty w jedno wideo (inaczej każdy będzie zapisany jako oddzielny plik). Klikamy na **Start**, by rozpocząć przycinanie wideo. W przypadku wersji niezarejestrowanej klikamy na **Próba Niezarejestrowany Bandicut**. Program rozpocznie scalanie fragmentów. Po zakończeniu klikamy na **Zamknij**. **UWAGA!** W przypadku wersji niezarejestrowanej przed nagraniem dodawana jest plansza z logo programu. **kż**

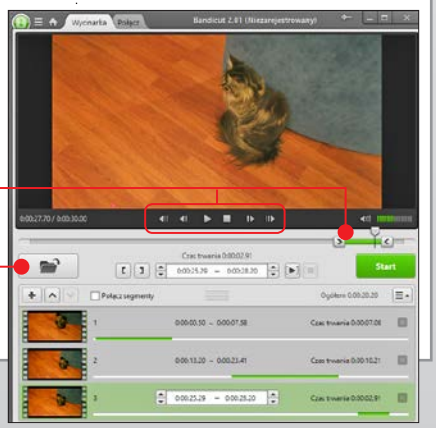

PROSTY I WYGODNY EDYTOR ZDJĘĆ

Fotor 2.0.3

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Strona WWW: **www.fotor.com**

DVD-KOD: **031**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **66 MB**
Cena: **darmowy**

Fotor jest wyposażony w szybkie funkcje poprawy zdjęć oraz liczne efekty, ramki i narzędzia tekstowe. Program umożliwia wsadowe przetwarzanie dużej liczby fotografii, a także tworzenie kolaży. Fotorem poprawimy ekspozycję, jasność, światła i cienie, kontrast, nasycenie barw i balans bieli. Skorygujemy ostrość, czerwone oczy, wykadrujemy czy wyprostujemy zdjęcie. Jest też narzędzie krzywych, dodawania winiety i efektu tilt-shift (zarządzanie perspektywą na obrazach przez przesuwanie osi optycznej). Program obsługuje wszystkie popularne formaty plików graficznych. Gotowe fotografie możemy nie tylko zapisać na dysku komputera, ale również wysłać do serwisów Facebook, Twitter lub Flickr. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 031, albo z KŚ+.**

EFEKTY KOLORYSTYCZNE

Fotor udostępnia liczne efekty, nadające zdjęciom starodawny wygląd.

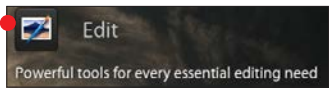

1 Wybieramy tryb działania edytora ●. W głównym oknie Fotora klikamy na **Click here to start**, by wczytać zdjęcie do poprawy.

2 Aby do zdjęcia dodać efekt kolorystyczny, po prawej stronie klikamy na przycisk **Effects** ●. Klikając, wybieramy typ efektu, na przykład **Lomo** lub **Classic**. Efekt zostaje zaaplikowany do fotografii. Jego intensywność możemy kontrolować za pomocą suwaka.

ZAPISUJEMY ZDJĘCIE

1 Klikamy na przycisk **Export** w prawy dolnym rogu okna programu. Klikając na ●, możemy udostępnić zdjęcie na Facebooku, Flickrze lub Twitterze.

2 Aby zapisać zdjęcie na dysku komputera, klikamy na **Save to Computer** ●. Nadajemy plikowi nazwę, wybieramy format zapisu oraz docelowy folder. Jeśli wybraliśmy JPEG, określamy jakość zapisu – w tym celu klikamy na jeden z przycisków **JPEG Quality** ●.

3 W oknie zapisu możemy od razu zmienić rozmiar zdjęcia ●. Klikamy na **Save Photo**. **aż**

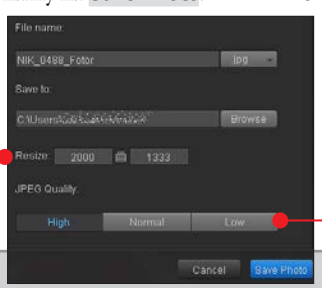

AUTOR
Krzysztof Pojawa

6 NAJLEPSZYCH PROGRAMÓW INTERNET

Kiedy mowa o programach pomagających korzystać z internetu, myślimy przede wszystkim o przeglądarce. Tylko… której naprawdę warto używać? Czy najpopularniejsza znaczy najlepsza? A może dać szansę aplikacji rzadziej używanej, ale mniej obciążającej komputer? Równie ważny jest klient poczty elektronicznej, dobry komunikator, program usprawniający pobieranie plików, no i – jeśli nie mamy stałego łącza, przyda się też aplikacja do kontrolowania transferu danych. Wszystko to znajdziemy w tym dziale Niezbędnika.

ZDANIEM AUTORA

Komunikacja ponad wszystko

Trudno wyobrazić sobie korzystanie z internetu bez Skype'a. W końcu globalna sieć to kontakt z wielomą ludźmi z całego świata, a żaden inny komunikator nie jest jednocześnie tak funkcjonalny i tak bardzo rozpowszechniony. Bardzo ważny jest też dobry program pocztowy. Thunderbird sprawdza się znakomicie, głównie ze względu na prostą nawigację po wiadomościach i skuteczne wyszukiwanie.

NetWorx 5.4.2

Wygodny, darmowy program do monitorowania połączeń sieciowych i transferu.

FileZilla

Polskojęzyczny, darmowy klient FTP, obsługujący protokoły FTP, SFTP, FTPS.

inSSider 3.1.2.1

Służy do monitorowania sieci bezprzewodowych Wi-Fi.

Opera 33

Wygodna, szybka i stabilna przeglądarka internetowa wyposażona w minimalistyczny interfejs, nieodwracający uwagi od treści witryn.

- Znany z Google Chrome silnik renderujący Blink
- Każda karta otwierana jako osobny proces
- Czytelny, lekki interfejs użytkownika
- Możliwość instalacji wielu dodatków
- Synchronizacja zakładek i historii

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Skype 7.15

Komunikator internetowy, pozwalający na prowadzenie czatu, rozmów głosowych i wideo oraz konferencji. Zastąpi nam też telefon.

- Prosta konfiguracja
- Wiele możliwości komunikacyjnych
- Proste dodawanie kontaktów ze źródeł zewnętrznych
- Możliwość wykorzystania w charakterze telefonu

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Thunderbird 38.3

Zaawansowany program pocztowy, wyposażony w obsługę wielu typów kont pocztowych i wygodny interfejs użytkownika.

- Obsługa wielu typów kont pocztowych
- Wbudowany filtr niechcianej poczty
- Szeroki zakres konfiguracji, wiele dodatków i motywów graficznych
- Funkcja sprawdzania pisowni
- Wygodny mechanizm kart

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Free Download Manager

Aplikacja, dzięki której pobieranie plików jest szybsze i wygodniejsze. Ma funkcję monitorowania i limitowania transferu danych.

- Pobieranie z wielu źródeł
- Pobieranie wielu pakietów z jednego źródła
- Integracja z przeglądarkami
- Mechanizm harmonogramów pobierania
- Brak reklam wyświetlanych w aplikacji
- Brak funkcji wstrzymaj/wznów wszystkie

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Dropbox 3.10.11

Niesamowicie prosta w obsłudze aplikacja do zarządzania własną chmurą Dropbox, pozwalająca na szybkie i wygodne udostępnianie plików.

- Bardzo prosta obsługa
- Wybór plików i katalogów do synchronizacji metodą przeciągnij i upuść
- Synchronizacja tylko zmienionych danych
- Brak możliwości prostego udostępniania plików bez rejestracji

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

qBittorrent 3.2.5

Bardzo lekka aplikacja do pobierania plików z sieci BitTorrent, ma funkcję monitorowania i limitowania transferu i bardzo wygodną wyszukiwarkę.

- Bardzo wygodna wyszukiwarka
- Importowanie torrentów ze stron WWW
- Wygodny interfejs użytkownika
- Kontrola transferu danych
- Żeby korzystać z wyszukiwarki, niezbędne jest zainstalowanie interpretera Pythona

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Fot. Sergey Nivens/123rf.com

– polska wersja językowa, – najbardziej uniwersalny i najlepszy program w tej kategorii, – ulubieniec redakcji, – ciekawe funkcje, – warto poznać

PRZEGLĄDARKA INTERNETOWA

Opera 33

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.opera.com/pl**

DVD-KOD: **061**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **34 MB**
Cena: **darmowy**

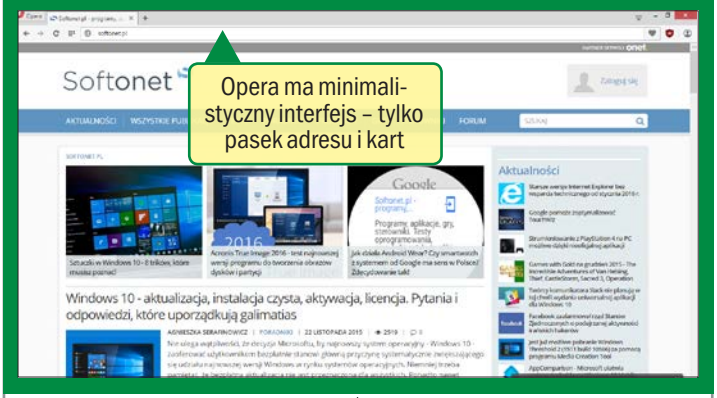

Opera to jedna z najlepszych przeglądarek internetowych, choć w ostatnich czasach jej popularność jest zdecydowanie niższa niż Google Chrome czy Internet Explorera. Tymczasem jest ona wyposażona w wiele funkcji, które ma konkurencja, a pod niektórymi względami nawet ją wyprzedza. Za renderowanie stron internetowych odpowiedzialny jest silnik Blink – ten sam, który wykorzystywany jest w Google Chrome. Za stabilność aplikacji odpowiada mechanizm otwierania każdej witryny jako osobnego procesu – także jak w Chrome. Korzystanie z przeglądarki ułatwia minimalistyczny interfejs, a także bardzo wygodny mechanizm zakładek i ekran szybkiego wybierania. Te ostatnie, a także historia przeglądania, mogą być synchronizowane między różnymi urządzeniami, również mobilnymi, na których zainstalowano Operę.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 061, albo z KŚ+.

EKRAN SZYBKIEGO WYBIERANIA

1 Otwieramy nową kartę przeglądarki – na niej widzimy ekran szybkiego wybierania. Klikamy na puste pole oznaczone symbolem plusa i napisem **Dodaj witrynę**.

2 Podajemy adres strony internetowej, którą chcemy dodać do ekranu szybkiego wybierania, a następnie klikamy na **Dodaj** lub naciskamy enter.

3 Dodane do ekranu szybkiego wybierania strony możemy grupować w foldery. W tym celu wystarczy przeciągnąć jedną witrynę na drugą, która również ma się w tym folderze znaleźć. W ten sam sposób dodajemy do folderu kolejne witryny.

4 By usunąć witrynę lub folder z ekranu szybkiego wybierania, najeżdżamy na element kursorem i klikamy na lub klikamy prawym przyciskiem myszy i wybieramy **Usuń**.

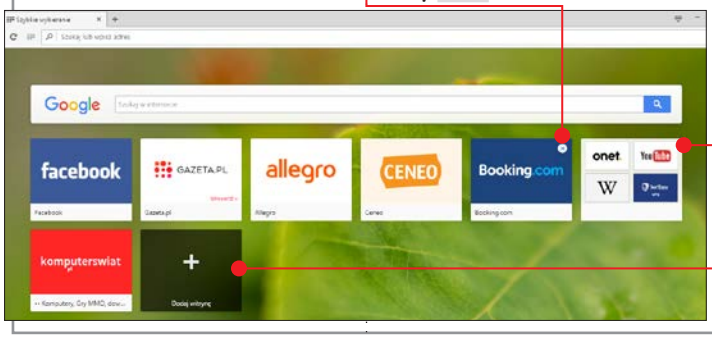

KOMUNIKATOR

Skype 7.15

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.skype.com/pl**

DVD-KOD: **077**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **TAK**
Rozmiar: **46 MB**
Cena: **darmowy**

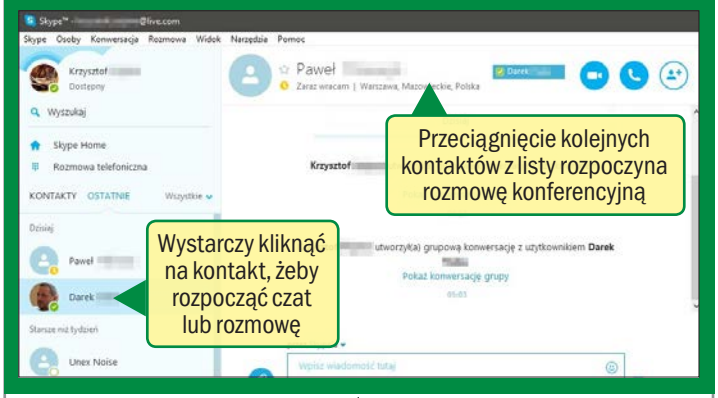

Bardzo popularny i wyposażony w wiele przydatnych funkcji komunikator internetowy, pozwalający na prowadzenie czatu, rozmów głosowych i wideo, a także konferencji. Z powodzeniem może zastąpić telefon stacjonarny lub – kiedy korzystamy z niego na smartfonie – komórkowy. Można do niego w intuicyjny sposób dodawać kontakty z Facebooka, Outlooka czy Gmaila. Dowolne kontakty możemy blokować, możliwe jest też zamknięcie dostępu do naszego profilu dla osób spoza naszej listy kontaktów. Komunikacja jest szyfrowana za pomocą 256-bitowego algorytmu AES, choć wyłącznie wtedy, kiedy prowadzimy rozmowy wewnątrz Skype, połączenia z zewnętrznymi numerami telefonów nie są już szyfrowane. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 077, albo z KŚ+.**

JAK DODAĆ KONTAKTY Z FACEBOOKA

1 W menu aplikacji klikamy na **Osoby**, a następnie na **Importuj kontakty**.

2 W nowym oknie podajemy adres e-mail i hasło, których używamy do logowania się na Facebooku. Klikamy na **Importuj**.

3 Po zaimportowaniu listy kontaktów z Facebooka wybieramy, które z nich chcemy dodać do Skype'a, i klikamy na **Dodaj**.

JAK ROZPOCZĄĆ ROZMOWĘ GRUPOWĄ

1 Na liście kontaktów klikamy na pierwszą z osób, z którymi chcemy rozmawiać. Dodanie kolejnych osób polega na przeciągnięciu ich do prawej części okna i umieszczeniu obok nazw wcześniej dodanych użytkowników – u góry okna.

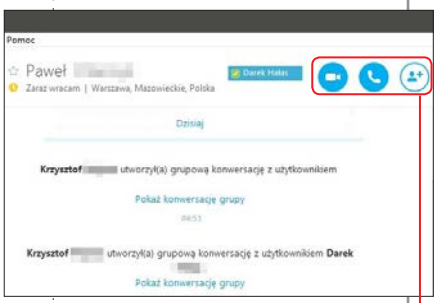

2 Po dodaniu wszystkich użytkowników możemy rozpocząć z nimi czat lub rozmowę głosową bądź wideo, klikając na właściwą ikonę.

PROGRAM POCZTOWY

Thunderbird 38.3

Licencja: **FREEWARE** | DVD-KOD: **087** | Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** | Rozmiar: **33 MB**
Strona WWW: **www.mozilla.org/pl** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy**

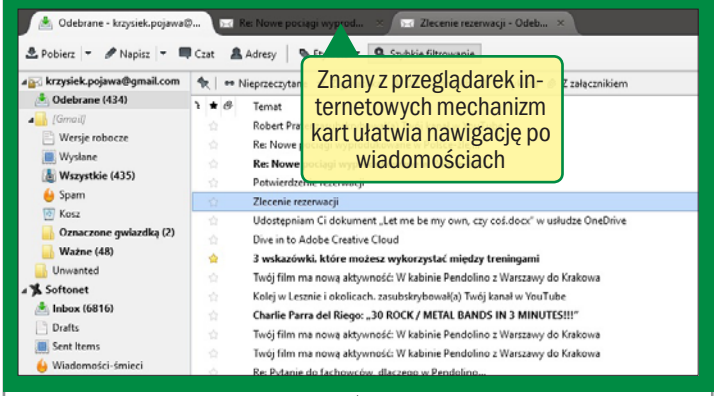

Jeden z najpopularniejszych klientów poczty elektronicznej. Pozwala zarządzać dowolną liczbą kont i łatwo je konfigurować – w większości przypadków wystarczy podać adres e-mail i hasło. Thunderbird ma też duże możliwości konfiguracyjne, między innymi pozwala na określenie dla każdego konta osobno czasu przechowywania wiadomości na dysku, przedziału dat synchronizowanych e-maili czy tworzenie reguł. Aplikacja ma też wbudowaną funkcję sprawdzania poprawności pisowni i umożliwia wygodną nawigację dzięki mechanizmowi kart.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 087, albo z KŚ+.

KONFIGURACJA KONTA

1 Klikamy na przycisk ustawień w prawym górnym rogu ekranu i z menu wybieramy **Opcje**, a następnie **Konfiguracja kont**. Klikamy na **Operacje** i **Dodaj konfigurację konta pocztowego**.

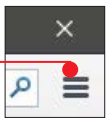

2 W nowym oknie podajemy swój adres e-mail i hasło do konta pocztowego oraz imię i nazwisko. Klikamy na **Kontynuuj**.

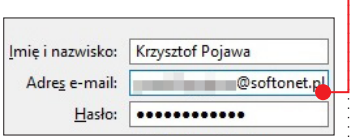

3 Jeśli korzystamy z jednej z popularnych usług pocztowych, Thunderbird skonfiguruje obsługę konta samodzielnie. W takim przypadku w tym samym oknie zobaczymy szczegóły konfiguracyjne i pozostanie nam tylko kliknąć na **Gotowe**.

4 Jeśli jednak konfiguracja automatyczna nie będzie możliwa, klikamy na przycisk **Konfiguracja zaawansowana**.

5 Podajemy dane naszego konta i serwera pocztowego, a następnie klikamy na **Gotowe**. Jeśli wprowadzone dane okażą się poprawne, nasze konto zostanie skonfigurowane.

WYSZUKIWANIE E-MAILI

1 Na pasku narzędzi wciskamy przycisk **Szybkie filtrowanie**.

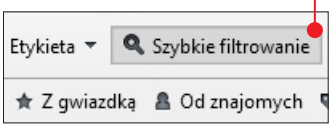

2 W polu oznaczonym jako **Filtrowanie wiadomości** wpisujemy część adresu e-mail lub nazwy nadawcy albo odbiorcy poszukiwanego e-maila albo fragment tematu wiadomości.

3 Wyszukane wiadomości zostaną wyświetlone na liście wiadomości, wszystkie inne natomiast zostaną ukryte.

MENEDŻER POBIERANIA PLIKÓW

Free Download Manager 3.9.6

Licencja: **FREEWARE** | DVD-KOD: **032** | Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** | Rozmiar: **10 MB**
Strona WWW: **www.freedownloadmanager.org** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy**

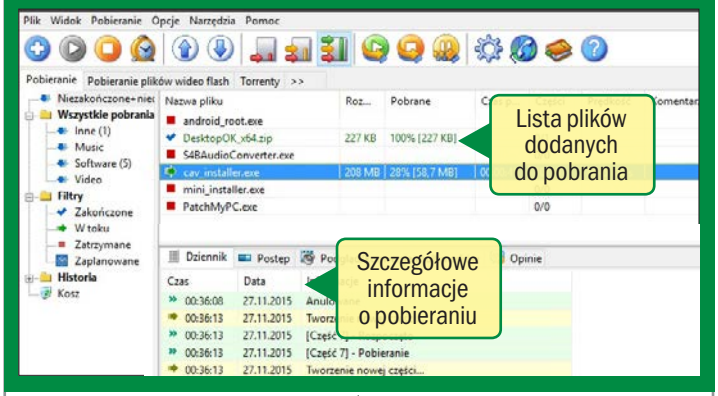

Idealna aplikacja dla wszystkich, którzy choć raz na jakiś czas pobierają pliki z internetu. Free Download Manager obsługuje funkcję wznawiania pobierania, pobieranie z wielu źródeł naraz, pobieranie wielu pakietów z jednego źródła jednocześnie, dzięki czemu można osiągnąć nawet sześciokrotne przyspieszenie pobierania w stosunku do wbudowanych w przeglądarki WWW narzędzi pobierających pliki. Pobiera kompletne strony WWW. Integruje się z przeglądarkami (IE, Opera, Firefox). Pozwala tworzyć harmonogramy zadań, określać limity transferu, podglądać zawartość plików ZIP i plików audio-wideo, ściągać dane z sieci BitTorrent. Dodatkowy moduł pozwala na pobieranie klipów wideo w formacie FLV i ich konwersję do popularnych formatów wideo.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 032, albo z KŚ+.

JAK SKONFIGUROWAĆ POBIERANIE

1 W głównym menu programu klikamy na **Pobieranie**, a następnie na **Utwórz nowe pobieranie**. Możemy też kliknąć na ikonę z symbolem plusa.

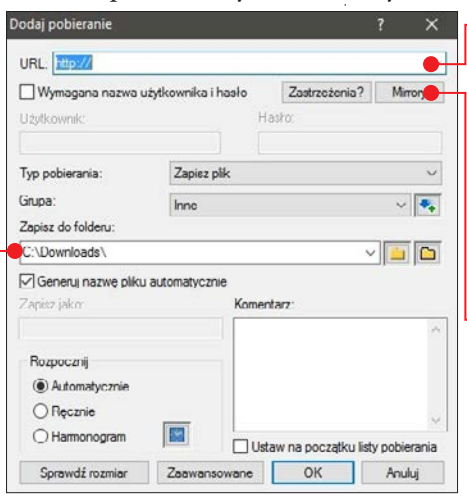

2 W nowym oknie podajemy adres internetowy pliku, który chcemy pobrać. Jeśli do pobrania wymagana jest nazwa użytkownika i hasło, wpisujemy także te dane. Możliwe jest także podanie listy mirrorów, czyli innych serwerów zawierających ten sam plik.

3 Wybieramy również lokalizację, w której pobrany plik ma zostać zapisany na dysku. Określamy też, czy pobieranie ma się rozpocząć automatycznie, czy też ma zostać uruchomione przez nas ręcznie. Możemy też zaprogramować dokładną datę i godzinę rozpoczęcia pobierania.

PROGRAM DO OBSŁUGI DYSKU INTERNETOWEGO

Dropbox 3.10.11

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.dropbox.com/pl**

DVD-KOD: 026
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **TAK**
Rozmiar: **51 MB**
Cena: **darmowy**

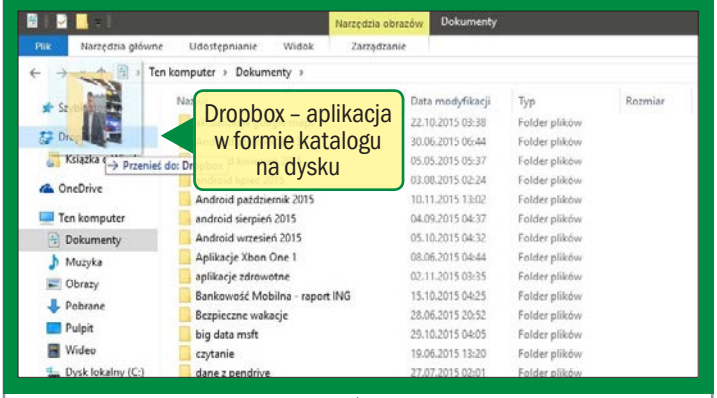

Aplikacja kliencka jednej z najpopularniejszych usług chmurowych o tej samej nazwie. Dropbox daje za darmo 2 GB miejsca na pliki. Umożliwia tworzenie kopii zapasowych, a także łatwe przechowywanie i udostępnienie innym użytkownikom dowolnych danych. Aplikacja Dropbox pozwala na proste skonfigurowanie folderów do synchronizacji, umożliwia też automatyczne przesyłanie zdjęć na serwery, kiedy korzystamy z niej na urządzeniach mobilnych. W przypadku zmiany w synchronizowanych plikach, program prześle na serwery wyłącznie zmodyfikowane dane, co w znacznym stopniu ogranicza transfer.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 026, albo z KŚ+.

JAK ZACZĄĆ KORZYSTAĆ Z DROPBOXA

1 Jeśli dotąd nie używaliśmy Dropboxa, musimy zacząć od założenia konta w usłudze. W tym celu na pierwszym ekranie, który widzimy po uruchomieniu aplikacji, klikamy na **Zarejestruj się**.

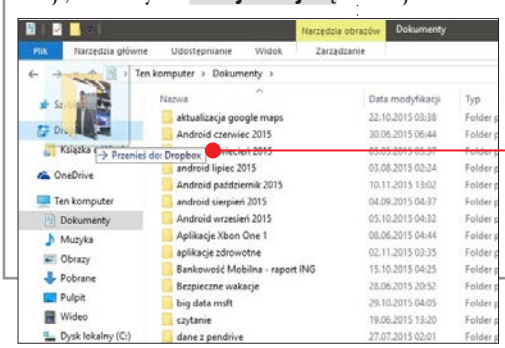

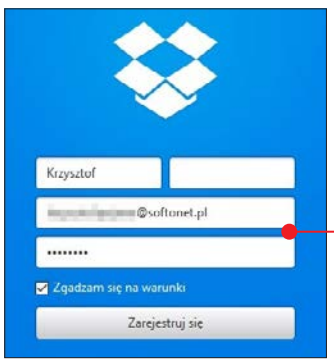

2 Wypełniamy pola formularza – imię, nazwisko, adres e-mail, z którego będziemy korzystać, oraz hasło – zaznaczamy zgodę na warunki korzystania z usługi i klikamy na **Zarejestruj się**.

3 Po kilku sekundach konto zostanie zarejestrowane i będzie można rozpocząć korzystanie z Dropboxa. Klikamy na **Otwórz mój Dropbox**.

JAK WYBRAĆ FOLDERY DO SYNCHRONIZACJI

1 Otwieramy Eksplorator plików, na liście folderów po lewej stronie odnajdujemy pozycję Dropbox.

2 Wybieramy dowolny katalog lub pliki i przenosimy bądź kopiujemy wybrane elementy do katalogu Dropbox.

PROGRAM DO POBIERANIA PLIKÓW

qBittorrent 3.2.5

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.qbittorrent.org**

DVD-KOD: 069
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **13 MB**
Cena: **darmowy**

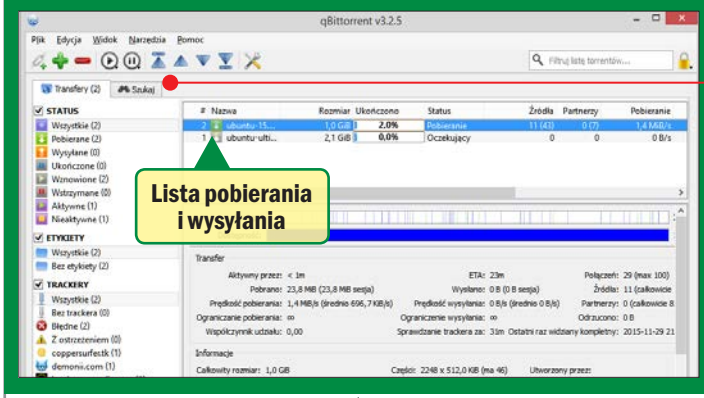

Program do pobierania i wysyłania plików przez sieć Torrent. qBittorrent nie zawiera reklam, ma prosty interfejs (wyglądem przypomina popularnego µTorrenta) i wbudowaną wyszukiwarkę ułatwiającą przeszukiwanie serwisów z plikami .torrent. Pozwala na zarządzenie pobieranymi i udostępnianymi plikami – ustalanie limitów połączeń i szybkości transferu. **Uwaga!** Pobierając pliki przez qBittorrent, jednocześnie je udostępniamy – pamiętajmy więc o prawach autorskich i nie ściągajmy niczego, czego nie mamy prawa udostępniać. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 069, albo z KŚ+.**

JAK WYSZUKIWAĆ W SIECI BITTORRENT?

1 Klikamy u góry okna programu na **Widok**, a następnie wybieramy z rozwijanego menu pozycję **Wyszukiwarka**.

2 Użycie wyszukiwarki wymaga zainstalowanego na komputerze interpretera języka programowania Python. Jeśli na naszym komputerze go nie ma, zostaniemy zapytani, czy zainstalować go teraz. Klikamy na **Tak**.

3 Po zainstalowaniu Pythona obok zakładki **Transfery** w głównym oknie programu pojawi się także zakładka **Szukaj**. Klikamy na nią.

4 Teraz w pole wyszukiwarki wpisujemy nazwę plików, których szukamy, choćby dystrybucji Linuksa.

5 Obok pola wyszukiwania umieszczone są dwie listy rozwijane, które pozwalają zawęzić wyszukiwanie. Pierwsza pozwala wskazać typ pliku, a druga – wyszukiwarkę torrentów, z której chcemy skorzystać.

6 Klikamy na **Szukaj** i czekamy, aż poszukiwane przez nas treści pojawią się na liście wyszukiwania. Teraz, klikając na wybraną pozycję na liście, a potem na **Pobierz** i na **OK**, możemy rozpocząć pobieranie.

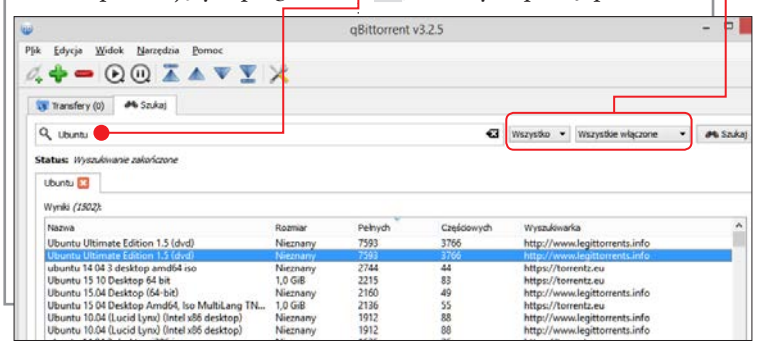

AUTOR

Dariusz Hałas

6 NAJLEPSZYCH PROGRAMÓW BEZPIECZEŃSTWO

Skuteczna ochrona to bezpieczne dane i brak kłopotów. Nie zawsze musi się to wiązać z uszczupleniem portfela. Wszystkie proponowane w tym dziale programy zabezpieczające udostępniane są bezpłatnie, a cały zestaw został skomponowany w ten sposób, by poszczególne narzędzia uzupełniały się wzajemnie. Gdy zastosujemy cały arsenał pasujących do siebie aplikacji, możemy przekształcić pecet w dobrze chronioną twierdzę. Nasz komputer pozostanie naszym komputerem – nikt się do niego nie włamie!

ZDANIEM AUTORA

Ochrona to nie kaprys

Mimo powtarzanych wciąż zaleceń, wiele osób nie korzysta z programów ochronnych. Wraz z postępującą integracją świata cyfrowego z rzeczywistym brak ochrony może mieć coraz bardziej dotkliwy wpływ na nasze życie. Nie wystarczy reinstalacja systemu, stracić można prywatność, dobre imię i pieniądze. Warto? Nie. Warto natomiast zainstalować aplikacje ochronne i korzystać z nich.

360 Total Security 8

Bezpłatny pakiet ochronny, ma kilka niezależnych silników skanujących.

SpyShelter Free Anti-Keylogger 10.5.2

Program chroniący przed złośliwymi aplikacjami śledzącymi klawiaturę.

AdwCleaner 5.022

Usuwa niechciane paski z przeglądarek, reklamy i inne niepożądane aplikacje.

UsbFix Free 2016

Analizuje i dezynfekuje nośniki wymienne podłączane przez złącze USB.

Panda Free Antivirus 2016

Lekki, bazujący na algorytmach analitycznych działających w chmurze program antywirusowy, oferuje skuteczną ochronę w czasie rzeczywistym.

- Małe zapotrzebowanie na zasoby komputera
- Funkcja tworzenia ratunkowego nośnika USB
- Bardzo wysoki wskaźnik skuteczności
- Wymaga stałego dostępu do internetu
- Próbuje podmienić stronę startową w przeglądarce

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Malwarebytes Anti-Malware 2.2

Działający niezależnie skaner antywirusowy przygotowany tak, by uzupełniać zadania ochronne realizowane przez inne aplikacje w komputerze.

- Wykrywa nie tylko wirusy, ale także potencjalnie niebezpieczne aplikacje
- Rozbudowany harmonogram zadań
- Częste aktualizacje bazy sygnatur zagrożeń
- Brak ochrony w czasie rzeczywistym w bezpłatnej wersji

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Kaspersky Rescue Disk 10

Specjalnie przygotowany obraz płyty, z której można w razie awarii uruchomić komputer i uzyskać dostęp do narzędzi neutralizujących zagrożenia.

- Automatyczna aktualizacja
- Umożliwia naprawę systemu uszkodzonego przez malware
- Możliwość rejestracji wideo/audio z dowolnego źródła
- Brak wersji polskojęzycznej

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

LastPass 3.2.4

Menedżer haseł powiązany z internetową usługą bezpiecznego przechowywania haseł w zaszyfrowanej postaci.

- Współpraca ze wszystkimi przeglądarkami
- Obsługa bezpieczniejszego, dwuskładnikowego uwierzytelniania
- Generator bezpiecznych haseł
- Wbudowany test bezpieczeństwa
- Czasem wyświetla reklamy

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

KeePass 2.3

Bezpłatny, otwartoźródłowy menedżer haseł przechowujący poufne dane, zabezpieczane szyfrowaniem o silnym algorytmie kryptograficznym.

- Bardzo dobry generator haseł
- Obsługa wtyczek
- Możliwość przechowywania nie tylko haseł, ale i wielu innych poufnych danych
- Funkcja automatycznego wprowadzania haseł na żądanie

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

VeraCrypt 1.16

Jedno z najlepszych, dostępnych bezpłatnie narzędzi szyfrujących dane na dyskach wbudowanych w komputer i na zewnętrznych nośnikach.

- Szeroki wybór bezpiecznych algorytmów i metod szyfrowania
- Możliwość tworzenia wirtualnych, zaszyfrowanych dysków
- Możliwość zaszyfrowania dysku systemowego
- Niepełna obsługa dysków GPT

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Fot.: Michal Bednarek/123rf.com

– polska wersja językowa, – najbardziej uniwersalny i najlepszy program w tej kategorii, – ulubieniec redakcji, – ciekawe funkcje, – warto poznać

LEKKI I SKUTECZNY ANTYWIRUS

Panda Free Antivirus 2016

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.pandasecurity.com**
DVD-KOD: **063**
System: **Win XP, Vista, 8, 10**
Ograniczenia: **do zastosowań niekomercyjnych**
Rejestracja: **TAK**
Rozmiar: **62 MB**
Cena: **darmowy**

Zaletą Pandy jest nie tylko lekkość i małe obciążenie systemu, ale też przejrzysty interfejs

Silnik antywirusowy firmy Panda to jedno z rozwiązań ochronnych najlepiej ocenianych przez niezależne, profesjonalne laboratoria antywirusowe. Program jest bezpośrednim następcą aplikacji Panda Cloud Antivirus. Skanowanie wstępne realizowane jest bezpośrednio po instalacji, ale warto od razu wywołać pełny skan systemu, klikając w oknie głównym na **Skanuj teraz**. Program prosi o podanie adresu e-mail w celu utworzenia konta, ale nie jest to konieczne i nie wpływa na poziom ochrony. **Uwaga!** Podczas instalacji pamiętajmy o usunięciu zaznaczenia przy opcji zmiany domyślnej wyszukiwarki, lepiej także pominąć instalację toolbara zawierającego nieprzydatną w Polsce wyszukiwarkę Yahoo.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 063, albo z KŚ+.

PLANOWANIE SKANOWANIA

Zalecane jest uruchamianie co jakiś czas pełnego skanu systemu. Można to robić ręcznie, ale warto skorzystać z dostępnego w aplikacji modułu planowania zadań.

1 W oknie głównym klikamy na polecenie **Uruchom** i z rozwiniętego menu wybieramy **Antywirus**.

2 W kolejnym oknie klikamy na **Dodaj zaplanowane zadanie skanowania**.

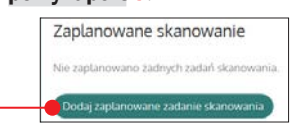

3 Wyświetlone okno dialogowe pozwala określić częstotliwość i dokładny termin skanowania. Zalecanym zakresem skanowania jest **Cały komputer**. Ponieważ skanowanie jest procesem złożonym, warto wybrać termin, w którym nie będziemy potrzebowali dużej mocy obliczeniowej do realizacji innych zadań.

MONITOR PROCESÓW

Przydatnym narzędziem jest wbudowany **Monitor procesów**. Jest on standardowo aktywny. Aby zobaczyć wyniki jego pracy, klikamy w oknie głównym na ●. Program wyświetli dokładną liczbę uruchomionych procesów, zaznaczając od razu, które z nich korzystają z łącza internetowego, które są podejrzane bądź stanowią zagrożenie i które są zablokowane. Dokładny raport jest dostępny po kliknięciu na **Zobacz pełny raport**.

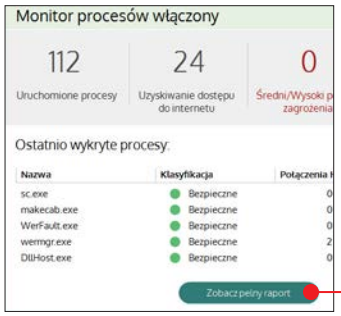

SKANER ANTYWIRUSOWY UZUPEŁNIAJĄCY OCHRONĘ PC

Malwarebytes Anti-Malware 2.2

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **pl.malwarebytes.org**
DVD-KOD: **055**
System: **Win XP, Vista, 8, 10**
Ograniczenia: **do zastosowań niekomercyjnych**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **22 MB**
Cena: **darmowy**

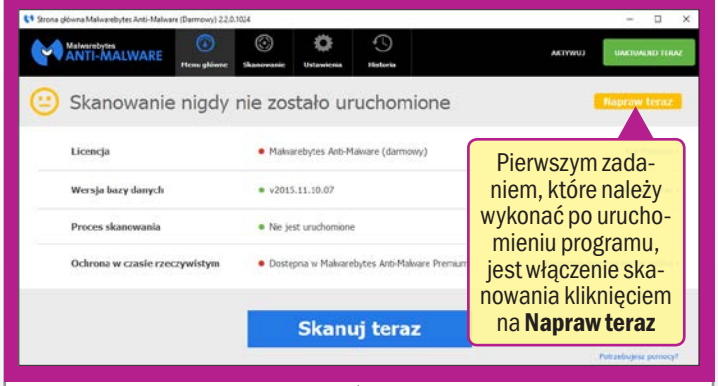

Pierwszym zadaniem, które należy wykonać po uruchomieniu programu, jest włączenie skanowania kliknięciem na **Napraw teraz**

Najnowsza wersja Anti-Malware jest w pełni zgodna z Windows 10. Przy standardowych ustawieniach instalacji program jest uruchamiany w testowym trybie premium, jednak tu opisano korzystanie z wersji bezpłatnej. Wersja premium zapewnia co prawda dodatkowo ochronę w czasie rzeczywistym, ale gdy korzystamy z bezpłatnego antywirusa Pandy, ten poziom ochrony mamy już zapewniony. Dużą zaletą programu jest to, że standardowo przeprowadza on skanowanie dokładne, a nie – tak jak wiele innych programów – szybkie, pomijające niektóre obszary systemu. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 055, albo z KŚ+.**

SKANOWANIE NIESTANDARDOWE

Gdy na przykład podłączamy do komputera nowy dysk USB, pendrive czy kartę pamięci, warto przeprowadzać jego skanowanie.

1 W oknie głównym programu, z górnej belki wybieramy **Skanowanie** ●, a następnie klikamy na **Niestandardowe skanowanie** i **Konfiguruj skanowanie**.

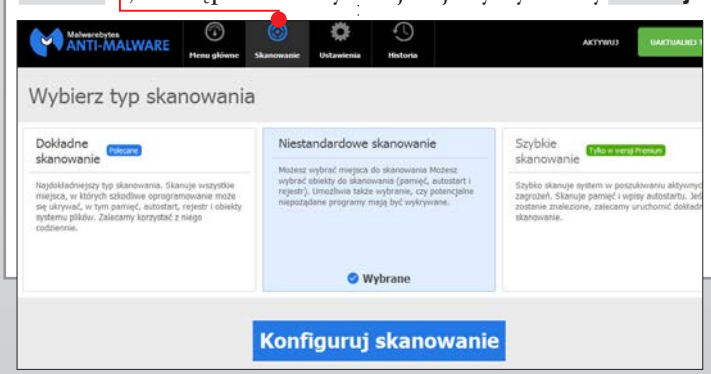

2 W kolejnym oknie zaznaczamy po prawej stronie pole wyboru obok litery podłączonego urządzenia.

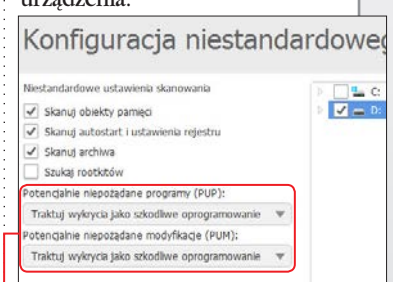

3 Warto zmienić domyślne ustawienia wykrywania potencjalnie niepożądanych programów (PUP) i modyfikacji (PUM) ●. Standardowo Anti-Malware kwalifikuje je jako złośliwy kod i likwiduje, a nie stanowią one zagrożenia, nawet czasem są przydatne (mogą to być na przykład narzędzia administratorskie czy programistyczne). Lepiej więc, by program nas informował – wtedy będziemy mogli sami decydować, co usunąć, a co zostawić. Z rozwijalnej listy wybieramy **Informuj**.

NARZĘDZIE RATUNKOWE

Kaspersky Rescue Disk 10

Licencja: **FREEWARE** | DVD-KOD: **048** | Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** | System: **Win XP, Vista, 8, 10** | Rozmiar: **271 MB**
Strona WWW: **support.kaspersky.com** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy**

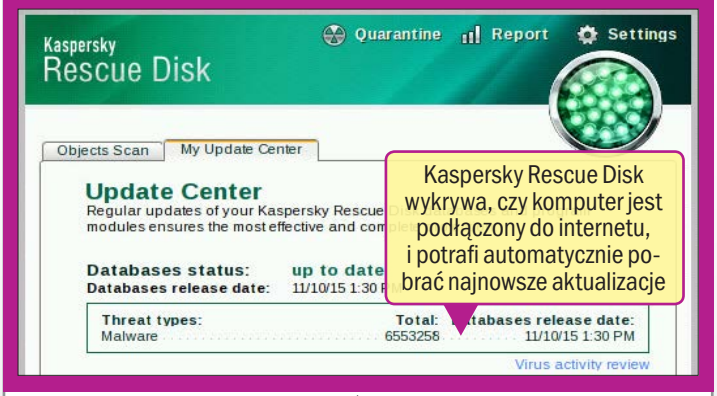

To nie jest pojedynczy program, lecz cały zestaw narzędzi antywirusowych i naprawczych. Zawiera **skaner antywirusowy**, **menedżer plików**, **edytor rejestru**, **przeglądarkę WWW**. Został opracowany, by przywrócić sprawność komputerowi zaatakowanemu przez złośliwy kod, gdy nie jest możliwe normalne uruchomienie systemu. Kaspersky Rescue Disk należy umieścić na nośniku, z którego będzie można wystartować komputer. Pakiet instalacyjny to plik w formacie ISO (obraz bootowalnej płyty CD/DVD). Z tego pliku nagrywamy płytę startową (lub pendrive startowy) i trzymamy ją na „czarną godzinę". **Kaspersky Rescue Disk kopiujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 048, albo z KŚ+.**

NAGRYWANIE PŁYTY

Aby pakiet był użyteczny, należy z pobranego pliku ISO nagrać płytę startową. Można to zrobić za pomocą standardowych funkcji systemowych – odpowiednie narzędzia są wbudowane w Windows 7, 8 i 10.

1 Klikamy na ISO Kaspersky Rescue Disk prawym przyciskiem i wybieramy **Nagraj obraz dysku**.

2 Wyświetlone zostaje okno **Narzędzia nagrywania obrazu dysku**. Do napędu nagrywarki wkładamy czystą płytę CD lub DVD i klikamy na **Nagraj**.

KORZYSTAMY Z KASPERSKY RESCUE DISK

Jeżeli system Windows nie chce się uruchomić i podejrzewamy, że przyczyną jest atak złośliwego oprogramowania, uruchamiamy komputer z przygotowanej wcześniej płyty z narzędziami ratunkowymi firmy Kaspersky.

1 Aby uruchomić komputer z płyty ratunkowej, wciskamy klawisz F12 i w Boot Menu wybieramy napęd CD/DVD. Jeśli nasz komputer nie ma takiej opcji, po restarcie czekamy, aż na ekranie pojawi się informacja, który klawisz należy wcisnąć, by dostać się do BIOS-u (zwykle F1, F2, delete, esc, F10) i w BIOS-ie zmieniamy ustawienia Boot Menu tak, by komputer startował z płyty CD/DVD.

2 Gdy zobaczymy menu, wybieramy **Graphic Mode**, by uruchomić narzędzia w trybie graficznym.

3 Moduł skanera startuje automatycznie. Zaznaczamy wszystkie pola wyboru, by przeprowadzić pełne skanowanie, i klikamy na **Start Objects Scan**. Oprogramowanie wykrywa i usuwa zagrożenia. Wyjmujemy płytę i uruchamiamy ponownie komputer.

MENEDŻER HASEŁ ONLINE

LastPass 3.2.4

Licencja: **FREEWARE** | DVD-KOD: **052** | Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** | System: **Win XP, Vista, 8, 10** | Rozmiar: **16 MB**
Strona WWW: **lastpass.com/pl** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy**

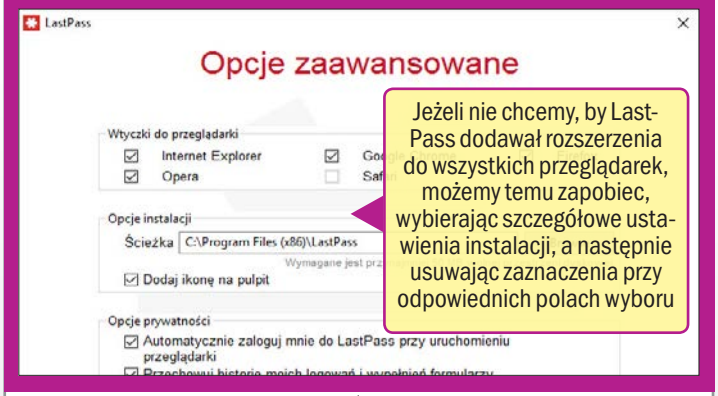

LastPass jest połączeniem aplikacji działającej na komputerze z usługą bezpiecznego przechowywania i synchronizacji haseł online. W trakcie instalacji musimy utworzyć nowe konto w usłudze, podając adres e-mail. Program dodaje do wybranych przeglądarek internetowych rozszerzenie zastępujące standardowe mechanizmy przechowywania haseł. Ważne jest, aby konto LastPass chronić silnym hasłem głównym, ponieważ hasło to chroni dostęp do całej bazy zaszyfrowanych haseł przechowywanych w usłudze.
Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 052, albo z KŚ+.

IMPORT HASEŁ Z PRZEGLĄDARKI

Jeżeli wcześniej używaliśmy funkcji zapamiętywania haseł w przeglądarce internetowej, warto zacząć pracę z LastPass od zaimportowania istniejącej bazy haseł. W tym celu należy kliknąć na ikonę rozszerzenia w przeglądarce i z menu wybrać **Narzędzia**, **Importuj z** oraz nazwę przeglądarki.

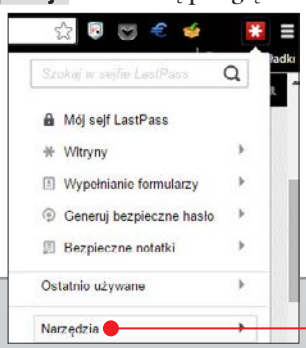

DODAWANIE HASŁA

1 Zaletą LastPass jest automatyczne wykrywanie procesu logowania. Jeżeli podczas przeglądania internetu wejdziemy na stronę logowania do serwisu lub usługi, po prawej stronie pól logowania widoczne będą gwiazdki. Klikamy na jedną z nich.

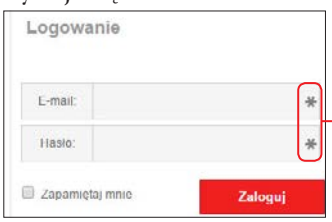

2 Wyświetli się panel umożliwiający dodanie danych logowania do bezpiecznej bazy LastPass. Klikamy na **Zapisz witrynę**.

3 Pojawi się formularz, w którym określamy, pod jaką nazwą wpis ma figurować w bazie haseł, i podajemy naszą nazwę użytkownika i hasło logowania. Lista **Folder** pozwala przypisać dodawane informacje do jednej z kategorii usług. Po wypełnieniu formularza klikamy na **Zapisz witrynę**. Gotowe – teraz, kiedy odwiedzimy daną witrynę, pola logowania wypełnią się automatycznie. Uwalnia to nas od konieczności pamiętania mnóstwa haseł do wielu usług. Wystarczy, że zapamiętamy jedno – do LastPass.

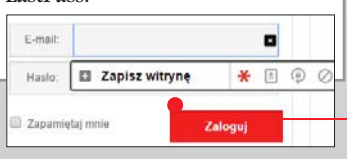

BEZPIECZNY SEJF NA HASŁA I POUFNE DANE

KeePass 2.3

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **keepass.info**

DVD-KOD: **049**
System: **Win XP, Vista, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **3 MB**
Cena: **darmowy**

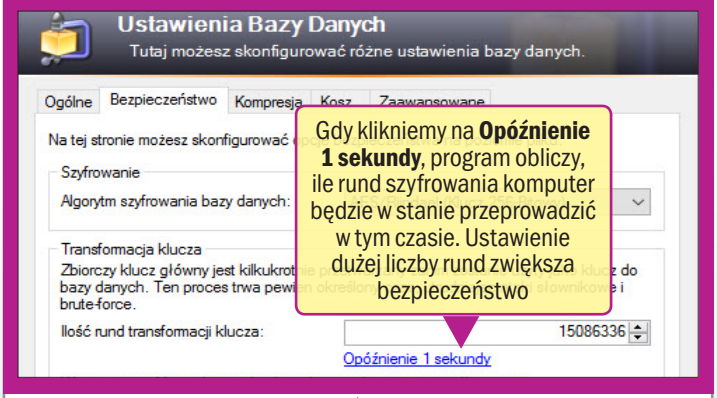

KeePass to jeden z najlepszych i najbezpieczniejszych menedżerów haseł. Jest to program o otwartym kodzie i jak do tej pory nikt nie wykrył w nim najmniejszych nieprawidłowości. Narzędzie używa najsilniejszych publicznie dostępnych algorytmów kryptograficznych, a w bazie tworzonej w tej aplikacji możemy przechowywać nie tylko hasła do witryn internetowych i usług online, ale dowolne, poufne dane: ważne dane osobowe, numery kart, kody PIN itp. Dostęp do utworzonej bazy uzyskujemy za pomocą jednego, bardzo silnego hasła.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 049, albo z KŚ+.

JĘZYK POLSKI

Aby ustawić język polski, z płyty Niezbędnika instalujemy spolszczenie, podając **DVD-KOD: 050**, a potem

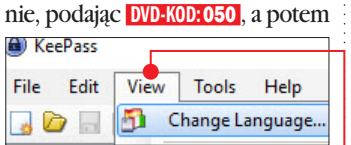

uruchamiamy KeePass i z menu **View** wybieramy **Change Language**. Klikamy na **Polish** i na **OK**.

TWORZYMY NOWĄ BAZĘ HASEŁ

1 Skrótem Ctrl N wywołujemy okno dialogowe, w którym wskazujemy miejsce zapisu pliku bazy i nadajemy mu nazwę.

2 Ustawiamy hasło główne do tworzonej bazy. Wpisujemy je dwukrotnie w widoczne pola.

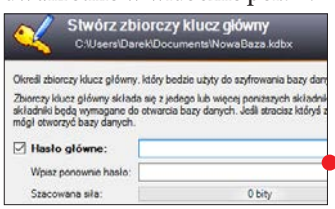

3 Po zatwierdzeniu hasła zobaczymy okno z dodatkowymi ustawieniami, ale nie musimy nic w nim zmieniać. Klikamy na **OK**.

4 Baza zostaje utworzona, aby dodać do niej nowy wpis, na przykład z danymi logowania, wystarczy kliknąć na ikonę, a następnie

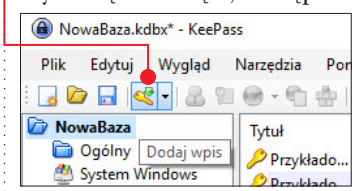

wypełnić wyświetlony formularz. Pamiętajmy o zapisaniu zmian podczas zamykania aplikacji.

JAK PODEJRZEĆ HASŁO

Aby sprawdzić hasło w bazie KeePass, wystarczy zaznaczyć interesującą nas pozycję na liście w programie i wcisnąć enter, co spowoduje wyświetlenie okna edycji wpisu. Teraz wystarczy kliknąć na, aby zobaczyć, jakie hasło jest ustawione do danej usługi czy serwisu.

PROGRAM DO SZYFROWANIA I ZABEZPIECZANIA DANYCH

VeraCrypt 1.16

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.idrix.fr**

DVD-KOD: **093**
System: **Win XP, Vista, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **11 MB**
Cena: **darmowy**

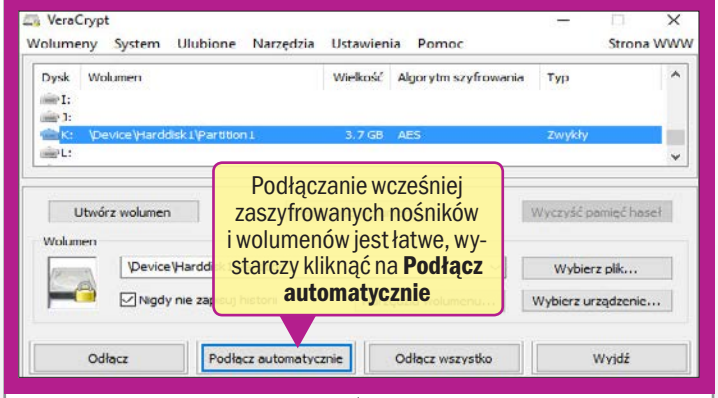

Program stanowi kontynuację niegdyś najpopularniejszego narzędzia do szyfrowania – TrueCrypt. VeraCrypt realizuje jednak zupełnie inny zespół. Aplikacja służy do szyfrowania danych, przy czym umożliwia zarówno szyfrowanie całych dysków twardych (zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych), jak i wybranych danych poprzez tworzenie wirtualnych, zaszyfrowanych sejfów (wolumenów). Program obsługuje najlepsze dostępne publicznie algorytmy kryptograficzne, umożliwia również korzystanie z szyfrowania kaskadowego, w którym dane są chronione poprzez jednoczesne szyfrowanie kilkoma algorytmami. **Uwaga!** Język polski ustawimy, wybierając z menu **Settings** pozycję **Language**, a następnie klikając na liście na **polski**. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 093, albo z KŚ+.**

SZYFROWANIE ZEWNĘTRZNEGO NOŚNIKA USB

Za pomocą VeraCrypt przygotujemy zaszyfrowany pendrive, na którym będziemy mogli bezpiecznie przechowywać poufne informacje.

1 Podłączamy pusty nośnik USB do komputera. W programie VeraCrypt z menu **Wolumeny** wybieramy **Utwórz nowy wolumen**.

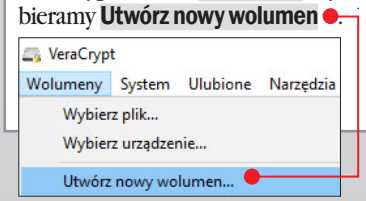

2 Uruchamia się kreator tworzenia wolumenów szyfrowanych. Zaznaczamy środkową opcję.

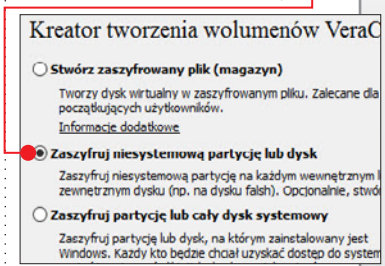

3 W oknie **Lokalizacja wolumenu** klikamy na **Wybierz urządzenie** i wskazujemy podłączony do komputera nośnik USB, który ma być zaszyfrowany.

4 Przez kolejne okna kreatora przechodzimy, nie zmieniając ustawień, a gdy wyświetli się prośba o hasło, definiujemy silne hasło, które będzie chronić dostęp do szyfrowanego nośnika.

5 Kolejnym etapem jest formatowanie nośnika połączone z szyfrowaniem. Może to potrwać nawet kilkadziesiąt minut, zależnie od rozmiaru dysku USB. Na zakończenie pokazuje się komunikat zawierający wskazówki, jak podłączać zaszyfrowany nośnik w systemie (należy kliknąć na **Podłącz automatycznie**).

AUTORKA

Agnieszka Serafinowicz

6 NAJLEPSZYCH PROGRAMÓW MULTIMEDIA

Komputery dzięki swojej wszechstronności skutecznie zastępują wiele urządzeń – pozwalają na przykład oglądać filmy i słuchać muzyki. Nie byłoby to jednak możliwe bez odpowiedniego oprogramowania. Dlatego wszyscy potrzebujemy dobrych aplikacji do odtwarzania filmów i muzyki, a także do zarządzania rozrastającymi się zbiorami multimediów. Aplikacji tych jest bardzo dużo. W tym dziale znajdziemy wybór najlepszych – prostych i przyjaznych w obsłudze, a jednocześnie funkcjonalnych i niezawodnych.

ZDANIEM AUTORA

Obraz i dźwięk w PC

Dobry odtwarzacz wideo to elementarne wyposażenie każdego domowego komputera. ALLPlayer spełni wymagania miłośników filmów. Z kolei zgromadzoną na dysku muzykę łatwo możemy uporządkować za pomocą MusicBee. Trzeba przenieść film na smartfon? W tym pomoże DVDVideoSoft Free Studio, a dzięki Universal Media Server łatwo prześlemy filmy i muzykę do Smart TV.

Advanced Codecs for Windows 5.5.3 ★

Niezwykle szybka i sprawna bezpłatna przeglądarka plików graficznych.

AV Voice Changer Software Diamond 9 ★

Narzędzie do przekształcania barwy głosu w czasie rzeczywistym.

Action! 1.29 ★

Aplikacja do rejestrowania wideo z ekranu komputera (pulpit, dowolna aplikacja, gry).

ALLPlayer 6.4

Bardzo popularny i wszechstronny odtwarzacz filmów, a także muzyki, charakteryzujący się rozbudowaną funkcjonalnością.

- \+ Zakres obsługiwanych formatów danych
- \+ Automatyczne pobieranie napisów do filmów
- \+ Możliwość słuchania stacji radiowych
- \+ Obsługa nowych standardów (4K/UHD, WebM)
- − Próba podmiany strony startowej w przeglądarce podczas instalacji

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

MusicBee 2.5.5721

Program łączący funkcje odtwarzacza audio z użytecznym narzędziem do porządkowania nawet bardzo bogatych zbiorów muzycznych.

- \+ Automatyczne uzupełnianie okładek albumów
- \+ Możliwość synchronizacji z zewnętrznymi urządzeniami
- \+ Automatyczne tagowanie plików audio danymi pobranymi z internetu
- \+ Modyfikowalny wygląd i tryb „party”

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

DVDVideoSoft Free Studio 6.5.9

Kompleksowy pakiet narzędzi ułatwiających pobieranie, konwertowanie i edycję multimediów oraz zarządzanie nimi.

- \+ Bardzo rozbudowana funkcjonalność
- \+ Łatwe udostępnianie materiałów online
- \+ Możliwość rejestracji wideo/audio z dowolnego źródła
- \+ Konwersja i synchronizacja z wieloma urządzeniami

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Audacity 2.1.1

Bezpłatny, wielościeżkowy edytor plików dźwiękowych ułatwiający między innymi miksowanie ścieżek audio czy czyszczenie nagrań z szumów.

- \+ Niezależna edycja każdej ścieżki
- \+ Spory zestaw efektów
- \+ Obsługa profesjonalnych wtyczek VST
- \+ Odsłuch efektów w czasie rzeczywistym

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Kodi 15.2

Multimedialne centrum rozrywki działające w trybie okienkowym lub pełnoekranowym z możliwością zdalnego sterowania za pomocą smartfona.

- \+ Obsługa prawie wszystkich kodeków audio i wideo (w tym nowego HEVC/H.265)
- \+ Wygodny dostęp do filmów z YouTube
- \+ Tworzenie bibliotek filmów i muzyki
- \+ Automatyczne pobieranie napisów
- \+ Rozszerzanie funkcjonalności za pomocą wtyczek

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Universal Media Server 5.3

Program pełni rolę serwera DLNA, umożliwia transkodowanie i przesyłanie w postaci strumieniowej zgromadzonych zbiorów multimedialnych.

- \+ Obsługa wielu formatów danych
- \+ Wyświetlanie napisów w formatach tekstowych
- \+ Współpracuje z szerokim zestawem urządzeń multimedialnych
- − Wymaga środowiska Java RE

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Fot. Angela Waye/123rf.com

– polska wersja językowa, – najbardziej uniwersalny i najlepszy program w tej kategorii, – ulubieniec redakcji, – ciekawe funkcje, ★ – warto poznać

WSZECHSTRONNY ODTWARZACZ MULTIMEDIALNY

ALLPlayer 6.4

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.allplayer.org/pl**

DVD-KOD: 010
System: **Win XP, Vista, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **43 MB**
Cena: **darmowy**

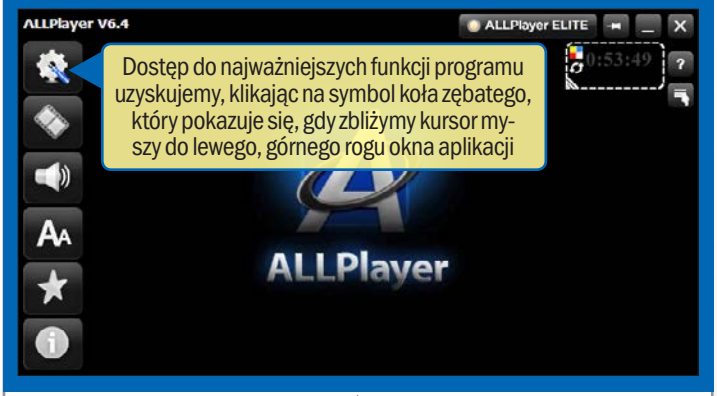

Producent aplikacji chwali się ponad 12 milionami pobrań ALLPlayera. Na tak dużą popularność odtwarzacz zapracował swoją funkcjonalnością. Program ten można polecić wszystkim, którzy mają bogate zbiory plików multimedialnych zapisanych w wielu różnych formatach – ALLPlayer powinien poradzić sobie z każdym. **Uwaga!** Podczas instalacji należy wybrać instalację niestandardową, by instalator nie podmienił strony startowej w przeglądarce WWW.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 010, albo z KŚ+.

STEROWANIE NAPISAMI

Zaletą ALLPlayera jest wysoki stopień automatyzacji wielu zadań. Jeżeli chcemy odtworzyć film, do którego nie mamy napisów dialogowych, program automatycznie nawiązuje połączenie z serwerem Napisy24.pl i sprawdza, czy napisy są dostępne. Jeżeli tak, wtedy w oknie odtwarzacza zostanie wyświetlony komunikat. Wystarczy kliknąć na **Pobierz**, by program pobrał

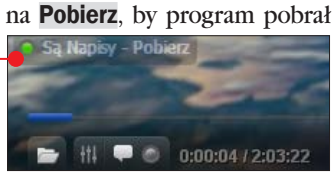

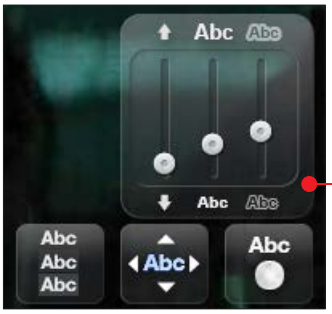

je i zaczął wyświetlać. Za pomocą ekranowego menu ustawień ALLPlayera możemy łatwo modyfikować wielkość, pozycję i wygląd napisów w filmie, wystarczy posłużyć się wysuwanym panelem z suwakami.

AUTOMATYCZNY LEKTOR

Jedną z ciekawszych funkcji ALLPlayera jest możliwość włączenia automatycznego lektora, który czyta napisy. Aby funkcja ta działała w języku polskim, trzeba zainstalować syntezator Ivona (dostępny w KŚ+). Gdy to zrobimy, należy kliknąć prawym przyciskiem na okno ALLPlayera, wybrać **Parametry programu**, a następnie w oknie, które się wyświetli, kliknąć na **Ustawienia**, **Lektor**, wybrać opcję **Ivona** i zaznaczyć pole wyboru **Czytaj napisy za pomocą**.

MENEDŻER I ODTWARZACZ MUZYKI

MusicBee 2.5

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.getmusicbee.com**

DVD-KOD: 057
System: **Win XP, Vista, 8, 10**
Ograniczenia: **do zastosowań niekomercyjnych**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **16 MB**
Cena: **darmowy**

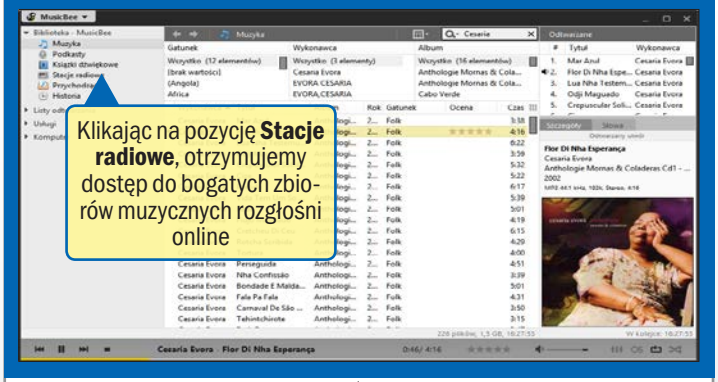

Program jest dostępny w dwóch wariantach, jako klasycznie instalowana w systemie Windows aplikacja oraz jako wersja przenośna, niewymagająca instalacji. Jest to rozbudowany funkcjonalnie, a przy tym prosty w obsłudze menedżer muzyczny z wbudowanym odtwarzaczem audio obsługującym wiele różnych formatów plików dźwiękowych. Program skutecznie pomaga w uporządkowaniu biblioteki muzycznej, sprawdza się również jako narzędzie do sprawnego tworzenia list odtwarzania i synchronizacji muzyki z zewnętrznymi odtwarzaczami.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 057, albo z KŚ+.

IMPORTOWANIE BIBLIOTEKI MUZYCZNEJ

Korzystanie z MusicBee warto zacząć od zaimportowania biblioteki muzycznej.

1 Po uruchomieniu program zaproponuje przeskanowanie wybranych obszarów dysku w poszukiwaniu plików muzycznych. Standardowo przeszukiwanym miejscem jest folder **Muzyka** zalogowanego użytkownika, ale można również wybrać inne foldery, a także biblioteki iTunes i Windows Media Playera.

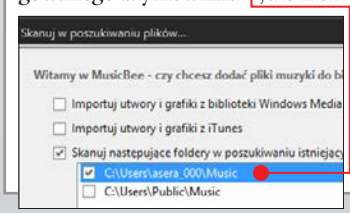

2 Po zatwierdzeniu wyboru skanowanych miejsc program automatycznie rozpozna znajdujące się w nich pliki audio i doda do listy widocznej w głównym oknie, tworząc bazę muzyczną

AUTOMATYCZNE UZUPEŁNIANIE TAGÓW

MusicBee może uzupełnić niekompletne informacje o utworach.

1 Zaznaczamy utwory, których znaczniki (tagi) chcemy uzupełnić, i naciskamy ctrl L.

2 W oknie, które się pojawi, możemy określić parametry tagowania. Gdy znane są przynajmniej tytuły poszczególnych utworów, można poprzestać na ustawieniach domyślnych (klikamy na **Kontynuuj**).Jeżeli nie ma żadnych informacji, można spróbować funkcji rozpoznania cyfrowej sygnatury dźwiękowej.

ROZBUDOWANY PAKIET NARZĘDZI MULTIMEDIALNYCH

Free Studio 6.5

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.dvdvideosoft.com**

DVD-KOD: 033
System: **Win XP, Vista, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **59 MB**
Cena: **darmowy**

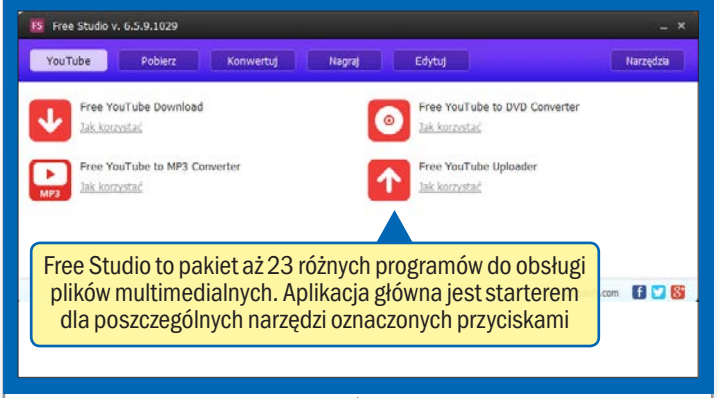

Pakiet pozwala między innymi na pobieranie filmów z YouTube i innych serwisów (SoundCloud, Instagram czy DailyMotion) i nagrywanie wideo, czyli na przykład wideorozmów prowadzonych przez Skype'a. Szczególnie przydatne są konwertery ułatwiające między innymi zgranie filmu DVD do postaci pliku, który możemy na przykład przenieść na smartfon. **Uwaga!** Pakiet Free Studio w trakcie instalacji próbuje doinstalować zbędny składnik (AVG PC Tune Up), a także rozszerzenie ułatwiające zgrywanie treści z serwisu YouTube.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 033, albo z KŚ+.

KONWERSJA DVD

1 W głównym oknie klikamy na **Konwertuj**, a następnie na ikonę **Free DVD Video Converter**.

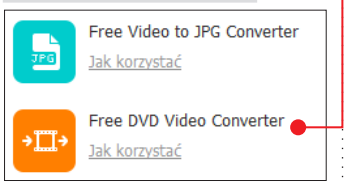

2 W oknie, które się pojawi, najpierw wskazujemy źródło danych, czyli włożoną do napędu optycznego płytę DVD z filmem albo lokalizację na dysku twardym, gdzie wcześniej skopiowaliśmy zawartość DVD (folder **VIDEO_TS**). **Uwaga!** Program działa tylko z niezabezpieczonymi filmami DVD.

3 Klikamy na **Wybierz**, aby określić, które wersje językowe filmu (dotyczy to zarówno ścieżki dźwiękowej, jak i napisów dialogowych) mają być uwzględnione w procesie konwersji, a także która ścieżka wideo ma być poddana konwersji, w tym przypadku należy wybrać tę, która długością odpowiada długości filmu (w ten sposób pomijamy reklamy i inne dodatki).

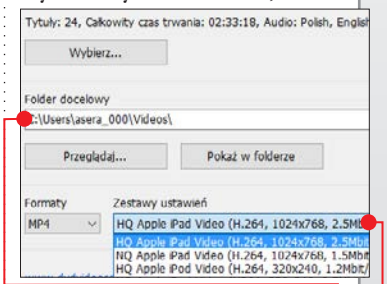

4 W polu **Folder docelowy** wskazujemy, gdzie plik – wynik konwersji – ma zostać zapisany. Z rozwijalnej listy **Zestawy ustawień** należy wybrać odpowiedni profil konwersji w zależności od tego, na jakie urządzenie mobilne chcemy przygotować film. Zalecanym formatem wyjściowym jest ustawiony domyślnie MP4. Klikamy na **Konwertuj**.

5 Proces konwersji może potrwać – w zależności od wydajności komputera – od kilkudziesięciu minut do kilku godzin. Gdy się zakończy, gotowe pliki znajdziemy w folderze ustawionym wcześniej jako docelowy.

WIELOŚCIEŻKOWY EDYTOR AUDIO

Audacity 2.1.1

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.audacityteam.org**

DVD-KOD: 016
System: **Win XP, Vista, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **24 MB**
Cena: **darmowy**

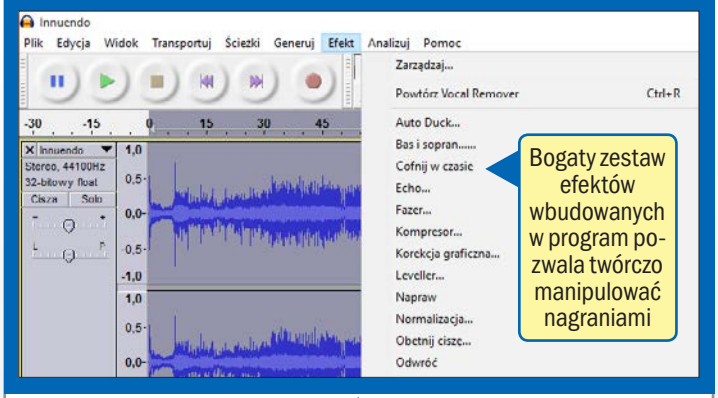

Program jest jednym z najlepszych i najbardziej rozbudowanych, bezpłatnych edytorów audio, umożliwia bezpośrednią rejestrację dźwięku za pomocą mikrofonu wbudowanego lub podłączonego do komputera oraz pozwala na praktycznie dowolną edycję plików dźwiękowych. Dzięki bogatemu zestawowi efektów aplikację można wykorzystać zarówno do twórczej modyfikacji nagrań muzycznych, jak i do poprawy jakości (odszumienia) nagrań dźwiękowych (reportaży, wykładów itp.).

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 016, albo z KŚ+.

ODSZUMIANIE NAGRAŃ

Jeżeli mamy zaszumione nagranie, na przykład wykładu prowadzonego w sali, w której pracowała klimatyzacja czy generowany był inny, regularny i przeszkadzający dźwięk w tle, możemy go wyeliminować za pomocą Audacity.

1 Zaczynamy od wczytania nagrania do programu. Skrótem klawiaturowym Ctrl + 0 wywołujemy okno dialogowe **Zaznacz jeden lub więcej plików dźwiękowych**, a następnie wskazujemy plik, który chcemy poddać obróbce.

2 Nagranie pojawi się w programie w postaci jedno- lub dwuścieżkowego zapisu audio. Myszą zaznaczamy w nagraniu moment

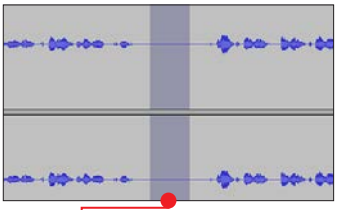

„ciszy". Z menu programu wybieramy kolejno **Efekt** oraz **Redukcja szumu**, następnie w kolejnym oknie klikamy na przycisk **Uzyskaj profil szumu**.

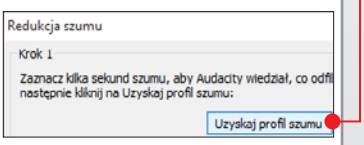

3 Okno zostanie zamknięte. Klikamy na dowolne miejsce na ścieżce nagrania, aby usunąć zaznaczenie „ciszy", i ponownie wywołujemy okno **Redukcja szumu**, ale tym razem wystarczy tylko kliknąć na **OK**. Program automatycznie usunie z nagrania dźwięk zarejestrowany w trakcie „ciszy", co powinno skutecznie zniwelować szum.

SZYBKA NAPRAWA

Jeżeli w nagraniu pojawia się niepotrzebny, trwający ułamek sekundy dźwięk (trzask, zgrzyt itp.), można go usunąć. Po wczytaniu uszkodzonego nagrania wystarczy zaznaczyć na ścieżce fragment ze skazą i wybrać z menu **Efekt** pozycję **Napraw**. Funkcja ta działa dla bardzo krótkich uszkodzeń – jeśli fragment będzie zbyt długi, program nas o tym powiadomi.

WIELOPLATFORMOWE CENTRUM MULTIMEDIALNE

Kodi 15.2

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.kodi.tv**

DVD-KOD: 051
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **64 MB**
Cena: **darmowy**

Microsoft w starszych edycjach swojego systemu operacyjnego oferował narzędzie o nazwie Windows Media Center – pełnoekranowe centrum multimedialne. Obecnie program ten nie jest już dostępny, a ostatnią wersją Windows, do której był standardowo dołączany, był Windows 7. Alternatywą jest wciąż rozwijany program Kodi, znany dawniej pod nazwą XBMC. Aplikacja pełni rolę atrakcyjnego wizualnie narzędzia do zarządzania zbiorem plików multimedialnych i odtwarzacza. Funkcjami Kodi można sterować zdalnie, za pomocą odpowiednich aplikacji dostępnych na smartfony z systemem Android lub iOS.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 051, albo z KŚ+.

JĘZYK POLSKI

Kodi standardowo instalowany jest w języku angielskim. Można jednak ustawić polski interfejs.

1 Po uruchomieniu Kodi w menu głównym klikamy na **System**, a następnie na **Add-ons**.

2 Wybieramy: **Install from repository**, **Languages**, przewijamy listę do pozycji **Polish**, klikamy na nią, a potem na **Install**. Po pobraniu pakietu językowego wyświetlone zostanie pytanie, czy nowy język ma być uaktywniony – klikamy na **Yes**.

DODAWANIE PLIKÓW DO BIBLIOTEKI

1 Z menu głównego wybieramy **Wideo** i klikamy na **Pliki** oraz na przykład **Dodaj źródło wideo**.

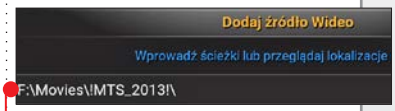

2 W kolejnym oknie klikamy na **Przeglądaj**. Wskazujemy dysk i folder, gdzie znajdują się pliki wideo, które mają być dodane do biblioteki. Klikamy na **OK**. Dla wybranego folderu możemy zmienić nazwę udziału, edytując pole tekstowe w kolejnym oknie. Klikamy na **OK**.

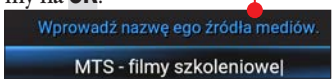

3 Program potrafi pobierać z internetu informacje o dodawanych plikach, trzeba jedynie określić ich typ, na przykład **Filmy**. W analogiczny sposób dodajemy w Kodi muzykę czy zdjęcia, należy tylko wybrać z menu głównego właściwą kategorię danych.

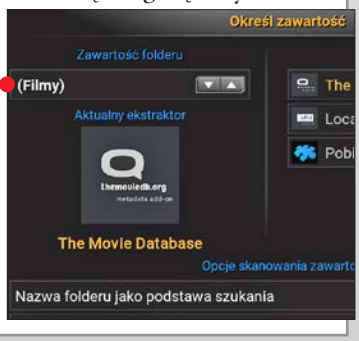

SERWER DLNA DO TRANSMISJI STRUMIENIOWYCH

Universal Media Server 5.3

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.universalmediaserver.com**

DVD-KOD: 090
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **73 MB**
Cena: **darmowy**

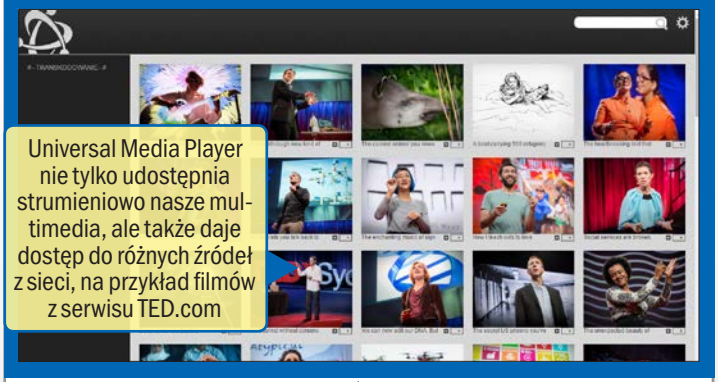

Wśród aplikacji niezbędnych w dziale Multimedia nie mogło zabraknąć oprogramowania pełniącego rolę serwera DLNA, czyli umożliwiającego strumieniowe przesyłanie zgromadzonych na komputerze plików multimedialnych do innych, połączonych w sieci urządzeń w domu, takich jak sprzęt audio z obsługą streamingu, konsole czy telewizory Smart TV. Zalety programu to przede wszystkim duża liczba obsługiwanych formatów, możliwość transkodowania przesyłanych danych „w locie" oraz zgodność z bardzo dużą gamą urządzeń (smartfony, tablety, odtwarzacze multimedialne, telewizory itp.). **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 090, albo z KŚ+.**

USTAWIENIA WSTĘPNE

1 Po pierwszym uruchomieniu UMS wyświetlana jest sugestia skorzystania z kreatora konfiguracji. Odpowiadamy **Yes** i tak samo odpowiadamy na kolejne pytanie, dotyczące uruchamiania UMS w postaci zminimalizowanej.

2 W kolejnym oknie trzeba wskazać, z jakiego typu sieci korzysta komputer, na którym UMS jest uruchamiany.

3 Ostatnie pytanie dotyczy opcji zaawansowanych; jeżeli nie mieliśmy wcześniej do czynienia z tego typu programami, można je ukryć, co ułatwi na początku pracę z aplikacją. Klikamy na **Yes**.

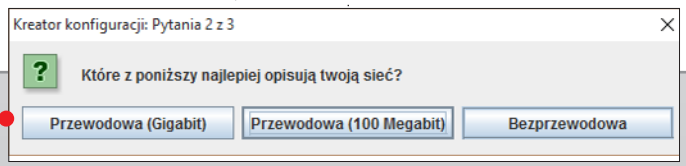

UDOSTĘPNIANIE MULTIMEDIÓW

Po uruchomieniu UMS funkcje serwera już działają, ale dopóki nie dodamy udostępnianych zbiorów, inne urządzenia w domowej sieci nie będą mogły niczego odtworzyć.

1 Wywołujemy okno główne programu, klikając prawym przyciskiem myszy na ikonę UMS w zasobniku systemowym. Z menu kontekstowego wybieramy **Panel główny**.

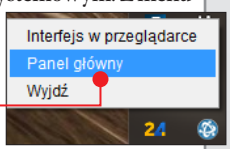

2 Wybieramy kartę **Ustawienia nawigacji/udostępnianie**, klikamy na ikonę **Dodaj folder**,

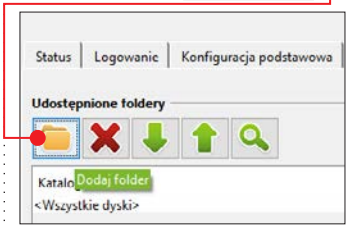

następnie wskazujemy kolejno foldery, w których znajdują się pliki multimedialne (filmy, muzyka, zdjęcia), które mają być udostępniane pozostałym urządzeniom.

AUTOR

Krzysztof Pojawa

6 NAJLEPSZYCH PROGRAMÓW BIURO

Sprawna i efektywna praca wymaga bardzo przemyślanego wyboru niezbędnego oprogramowania. Programy biurowe to przede wszystkim edytor tekstów, arkusz kalkulacyjny i aplikacja do tworzenia prezentacji. Potrzebny jest także program do obsługi dokumentów w formacie PDF – do ich przeglądania, drukowania, zabezpieczania, komentowania. W tym dziale znajdziemy aplikacje, dzięki którym wykonamy wszystkie te zadania. A z poradników dowiemy się, jak się nimi posługiwać.

ZDANIEM AUTORA

Praca bez granic

Office Online to jedna z najlepszych rzeczy, jakie mogą spotkać każdego, kto pracuje z tekstami, tabelami czy prezentacjami. To klasyczny pakiet biurowy Microsoftu, ale dostępny przez przeglądarkę, a więc zapewniający możliwość pracy w dowolnym miejscu, w dodatku pracy zespołowej – nad jednym dokumentem może pracować wiele osób naraz. Jest to rozwiązanie całkowicie bezpłatne.

WPS Office 2015 9.1

Stworzony w Chinach zaawansowany pakiet biurowy podobny do MS Office.

Dokumenty Google

Funkcjonalny pakiet biurowy Google działający w oknie przeglądarki.

Sumatra PDF 3.1.1

Prosta polska aplikacja do przeglądania i przeszukiwania PDF-ów i e-booków.

LibreOffice 5.0.3

Bardzo rozbudowany pakiet biurowy, z powodzeniem zastępujący najpopularniejszy Microsoft Office. Jest całkowicie darmowy.

- Pełny zakres aplikacji biurowych w pakiecie
- Obsługa dokumentów MS Office
- Możliwość eksportu dokumentów do PDF

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Microsoft Office Online

Przeglądarkowa, darmowa wersja najpopularniejszego pakietu biurowego na świecie, pozwala na wspólną pracę nad jednym dokumentem.

- Pełna obsługa plików w formatach MS Office
- Wygodny interfejs użytkownika – Wstążka
- Dla subskrybentów Office 365 dostęp online do dokumentów przygotowywanych w stacjonarnych wersjach Office

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

PDF-XChange Viewer 2.5

Przeglądarka dokumentów PDF, umożliwiająca tworzenie notatek, komentarzy i obsługę formularzy interaktywnych.

- Możliwość zapisywania notatek i komentarzy w dokumentach
- Rozpoznawanie tekstu w dokumentach przygotowanych z plików graficznych
- Czytelny, minimalistyczny interfejs

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Bullzip PDF Printer 10.23

Aplikacja instalująca w systemie wirtualną drukarkę, pozwalającą na wydrukowanie do pliku PDF dowolnego dokumentu.

- Prosta konfiguracja
- Możliwość wyboru formatu pliku
- Możliwość dodania znaku wodnego

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

PDFill PDF Tools Free 12

Zaawansowana aplikacja umożliwiająca zarządzanie plikami PDF i ich obsługę, wyposażona także w wirtualną drukarkę.

- Sporo funkcji edycyjnych
- Szyfrowanie kluczami 40- i 128-bitowymi
- Dodawanie znaków wodnych
- Brak obsługi w języku polskim
- Niezbyt intuicyjna obsługa

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

BusinessCards MX 5

Prosta w obsłudze aplikacja do projektowania wizytówek. Dzięki wielu szablonom zaprojektowanie wizytówki to tylko kilka minut pracy.

- Wiele szablonów i elementów graficznych do wykorzystania
- Możliwość tworzenia własnych szablonów

LICENCJA: **demo** CENA: **69 zł**

Fot. Alphaspirit/123rf.com

– polska wersja językowa, – najbardziej uniwersalny i najlepszy program w tej kategorii, – ulubieniec redakcji, – ciekawe funkcje, – warto poznać

DARMOWY PAKIET BIUROWY

LibreOffice 5.0.3

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **053/054 – 32/64-bit** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** Rozmiar: **211 MB**
Strona WWW: **pl.libreoffice.org** Ograniczenia: **brak** Cena: **darmowy**

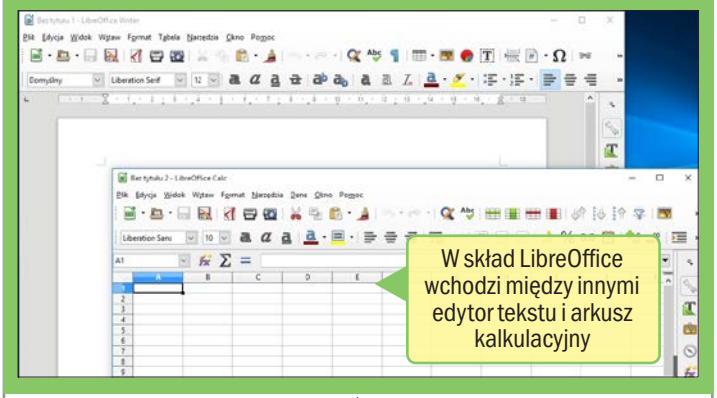

LibreOffice to wieloplatformowy, dostępny na Windows, OS X i Linuksa, alternatywny dla Microsoft Office pakiet biurowy, w skład którego wchodzi edytor tekstu **Writer**, arkusz kalkulacyjny **Calc**, **Impress** – program do tworzenia prezentacji, **Draw** – wektorowy edytor graficzny, **Base** – oprogramowanie do zarządzania bazami danych, oraz **Math** – edytor równań matematycznych, które mogą być później użyte w pozostałych aplikacjach pakietu. LibreOffice jest intuicyjny w obsłudze, jego możliwości pod wieloma względami nie odbiegają od tego, co oferuje pakiet biurowy Microsoftu, i ma nad nim zasadniczą przewagę – jest w pełni darmowy, więc dostępny absolutnie dla każdego. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 053 dla wersji 32-bit, DVD-KOD: 054 dla wersji 64-bit, albo z KŚ+.**

JAK ZAPISAĆ DOKUMENT W FORMACIE PDF

1 Po utworzeniu dokumentu – tekstowego, arkusza kalkulacyjnego czy innego – w głównym menu programu klikamy na **Plik**, a następnie na **Eksportuj jako PDF**.

2 Konfigurujemy eksport dokumentu, wskazując, które strony mają znaleźć się w pliku wyjściowym, i decydując, czy użyte w dokumencie obrazy mają być skompresowane, co zmniejszy rozmiar pliku PDF, ale jednocześnie pogorszy jakość grafik. Możemy także między innymi dodać znak wodny, a także eksportować do PDF komentarze.

3 Klikamy na **Eksportuj**, wybieramy lokalizację docelową pliku PDF i na koniec klikamy na **Zapisz**.

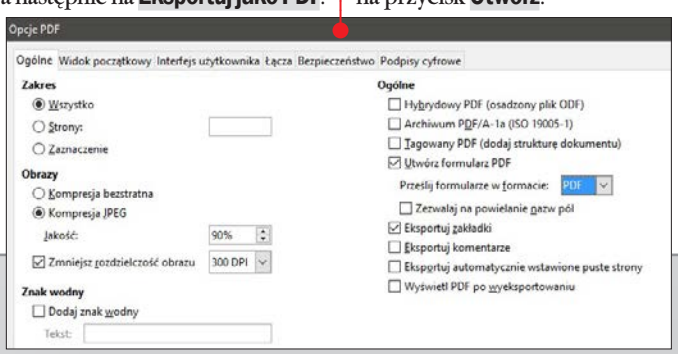

JAK DODAĆ MULTIMEDIA DO DOKUMENTU

1 Ustawiamy kursor w tym miejscu dokumentu, w którym chcemy wstawić multimedia.

2 Klikamy na **Wstaw**, na **Multimedia**, a następnie na **Dźwięk lub wideo**.

3 Wybieramy z dysku plik dźwiękowy lub wideo, który chcemy umieścić w dokumencie, i klikamy na przycisk **Otwórz**.

DARMOWY PAKIET BIUROWY ONLINE OD MICROSOFTU

Microsoft Office Online

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **056** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** System: **dowolny (wymagana przeglądarka)**
Strona WWW: **www.office.com** Ograniczenia: **dostęp przez WWW** Cena: **darmowy**

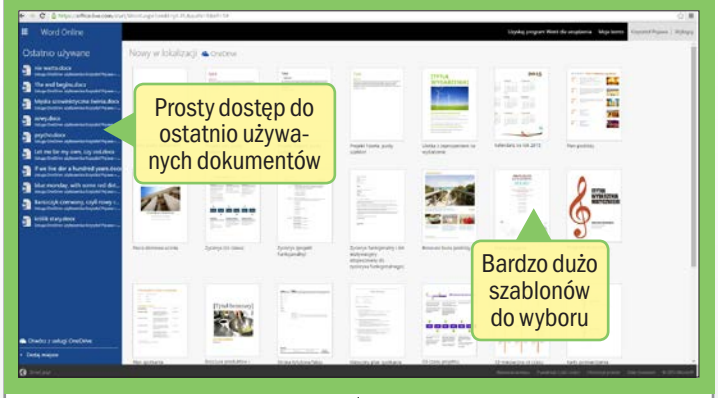

Office Online to przeglądarkowa wersja najpopularniejszego na świecie pakietu biurowego – Microsoft Office. Aby z niego skorzystać, wpisujemy w przeglądarkę adres **www.office.com**. Webowy Office nie dość, że udostępnia użytkownikom podstawowe elementy pakietu, jak **Word**, **Excel**, **PowerPoint** czy **OneNote**, to pozwala też na skorzystanie z dodatkowych aplikacji, jak **Sway**, czyli przeglądarkowa aplikacja do szybkiego tworzenia efektownych prezentacji, **OneDrive**, **Kalendarz** i **Poczta**. Office Online to także możliwość współdzielenia dokumentów i pracy zespołowej, pełna obsługa plików stacjonarnego Microsoft Office'a, a także doskonale znany użytkownikom pakietu Microsoftu interfejs użytkownika – wygodna wstążka.

UDOSTĘPNIAMY DOKUMENT

1 Klikamy na przycisk **Udostępnij**, znajdujący się po prawej stronie na pasku tytułu dokumentu.

2 Wprowadzamy adresy e-mail osób, którym chcemy udostępnić dokument. Ustawiamy ich uprawnienia na **Adresaci mogą edytować**, określamy też, czy muszą mieć konto Microsoft, żeby uzyskać dostęp do dokumentu. Możemy także napisać do nich krótką wiadomość – na przykład zaproszenie do współpracy przy edycji dokumentu.

3 Klikamy na **Udostępnij**. Teraz, kiedy osoby, którym udostępniliśmy dokument, będą go edytować, zobaczymy w czasie rzeczywistym, kto i w którym dokładnie miejscu wprowadza zmiany w dokumencie.

JAK ZAPISAĆ DOKUMENT NA DYSKU LOKALNYM

W Office Online cała praca odbywa się w oknie przeglądarki, ale możemy także zapisywać dokumenty lokalnie, na dysku komputera.

1 Klikamy na **Plik** i na **Zapisz jako**. Teraz wybieramy **Pobierz kopię na komputer**.

2 Domyślnie plik zostanie zapisany w katalogu **Pobrane/Downloads**.

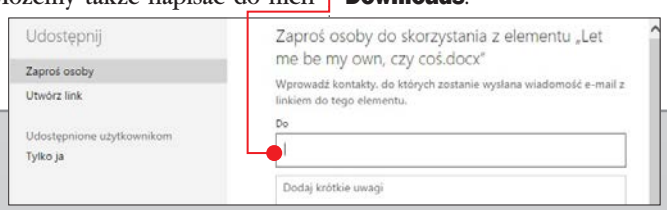

PRZEGLĄDARKA PLIKÓW PDF

PDF-XChange Viewer 2.5

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.tracker-software.com**

DVD-KOD: **065/066** – 32/64-bit
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **28 MB**
Cena: **darmowy**

Niewielki, prosty w obsłudze, ale wyróżniający się sporą funkcjonalnością program do przeglądania dokumentów PDF. Całkowicie bezpłatny, również do zastosowań komercyjnych.

W programie znajdziemy wszystkie niezbędne funkcje do codziennej pracy z dokumentami w formacie PDF: wyświetlanie, przeszukiwanie, wypełnianie interaktywnych formularzy, przesyłanie dokumentów do klienta poczty elektronicznej, kopiowanie tekstu z niezabezpieczonych dokumentów i podobne. Możliwe jest także dodawanie notatek w dokumentach oraz rozpoznawanie tekstu w dokumentach przygotowanych z plików graficznych zawierających tekst.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 065 dla wersji 32-bit, DVD-KOD: 066 dla wersji 64-bit, albo z KŚ+.

JAK DODAĆ NOTATKĘ DO DOKUMENTU

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na wybrane miejsce PDF-a i z menu kontekstowego wybieramy **Dodaj notatkę**.

2 W dodatkowym, małym oknie wpisujemy treść notatki.

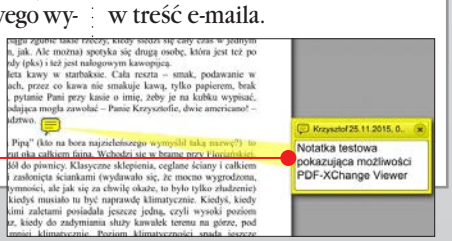

3 Klikamy na ikonę **Zapisz**.

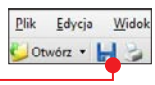

JAK ZROBIĆ ZRZUT EKRANU

1 W głównym menu programu klikamy na **Narzędzia**, a następnie wybieramy **Narzędzia podstawowe** i **Zrzuty ekranu**.

2 Klikamy na dokument i myszą zaznaczamy fragment, który chcemy zapisać na zrzucie.

3 Kiedy puścimy lewy przycisk myszy, zaznaczony fragment zostanie w formie obrazu skopiowany do schowka – teraz wystarczy wkleić go do dowolnego programu do obróbki grafiki (patrz dział Grafika i zdjęcia od strony 32) albo na przykład w treść e-maila.

PROGRAM DO TWORZENIA PDF-ÓW

Bullzip PDF Printer 10.23

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.bullzip.com**

DVD-KOD: **020**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **11 MB**
Cena: **darmowy**

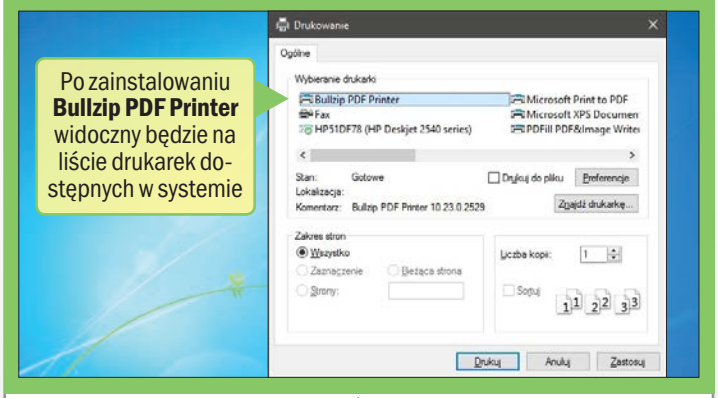

Niewielka, prosta aplikacja pozwalająca na drukowanie do PDF, czyli zapis do pliku w tym formacie dokumentu utworzonego w każdym programie, który ma możliwość drukowania.

Efektem działania Bullzip PDF Printer jest instalacja wirtualnej drukarki, dostępnej w systemie jak każde fizyczne urządzenie tego typu. Różnica polega na tym, że po jej wybraniu i uruchomieniu drukowania dokument jest drukowany do pliku, czyli zapisywany w formacie PDF.

Oprogramowanie może być używane bezpłatnie, ale wyłącznie w przypadku, kiedy korzysta z niego nie więcej niż dziesięciu użytkowników.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 020, albo z KŚ+.

JAK TWORZYĆ PLIKI PDF

1 Po zainstalowaniu programu w systemie pojawia się dodatkowa drukarka, domyślnie nazwana **Bullzip PDF Printer**, dostępna z każdej aplikacji mającej możliwość drukowania, także na przykład w Notatniku.

2 Kiedy chcemy stworzyć plik PDF z dokumentu, który edytujemy, po prostu klikamy na **Plik** i **Drukuj**.

3 W oknie drukowania wybieramy drukarkę Bullzip PDF Printer i ponownie klikamy na **Drukuj**.

4 W nowym oknie możemy skonfigurować szczegóły wirtualnego wydruku – wybrać format pliku, do jakiego dokument ma zostać zapisany (domyślnie jest to PDF, ale możemy też zapisać plik w innych formatach dokumentów lub obrazów), wybrać folder zapisu, zabezpieczyć plik hasłem i zdefiniować znak wodny (zakładka **Bezpieczeństwo**), określić autora dokumentu.

5 Klikamy na **Zapisz**. Plik zostaje zapisany we wskazanym przez nas w poprzednim punkcie katalogu.

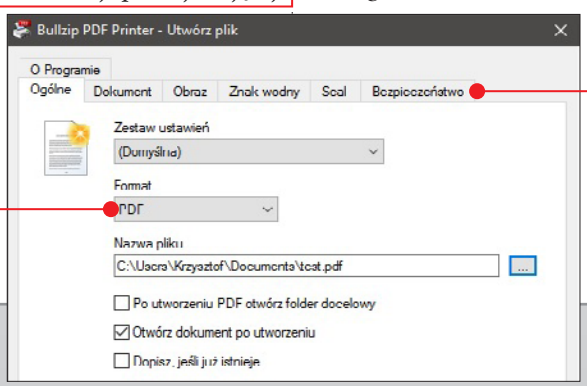

EDYTOR PLIKÓW PDF

PDFill PDF Tools Free 12

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Strona WWW: **www.pdfill.com**

DVD-KOD: 064
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **14 MB**
Cena: **darmowy**

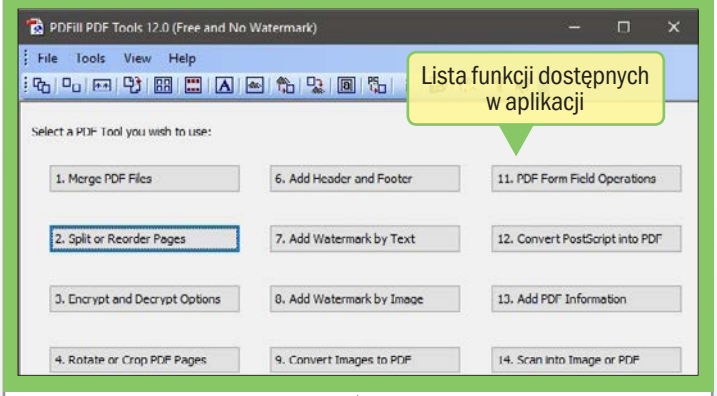

To całkowicie bezpłatne również w wypadku wykorzystania do celów komercyjnych oprogramowanie pozwalające na zaawansowaną obsługę plików w PDF. Wśród dostępnych funkcji znajdziemy między innymi: możliwość łączenia wielu plików PDF w jeden, usuwanie zbędnych stron z dokumentów, szyfrowanie kluczami 40- i 128-bitowymi, zabezpieczanie przed możliwością otwierania, edycji czy drukowania, dodawanie stopek i nagłówków oraz nakładanie znaków wodnych. Oprogramowanie umożliwia też proste tworzenie dokumentów PDF z plików graficznych. Razem z PDFill PDF Tools Free instalowana jest także wirtualna drukarka, pozwalająca na zapisywanie w formacie PDF dokumentów tworzonych w dowolnych programach wyposażonych w funkcję drukowania.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 064, albo z KŚ+.

JAK DODAĆ ZNAK WODNY

1 Klikamy na **Tools**, a następnie na **Add Watermark by Image**, jeśli chcemy dodać znak wodny utworzony z obrazu, lub na **Add Watermark by Styled Text**, jeśli znak wodny ma być tekstem.

2 Wybieramy z dysku dokument PDF, który ma zostać oznaczony znakiem wodnym.

3 W kolejnym kroku wybieramy z dysku obraz, który ma być znakiem wodnym, albo wpisujemy tekst, którym ma być oznaczony dokument, określamy kolor tekstu i krawędzi, krój i rozmiar czcionki, położenie pionowe lub poziome i szerokość krawędzi tekstu.

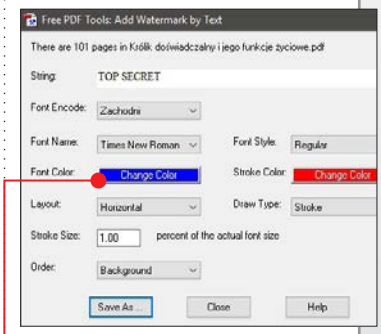

4 Konfigurujemy znak wodny – określamy jego rozmiar na dokumencie, obrót oraz pozycję, a także decydujemy, czy ma być tłem dokumentu, czy powinien znajdować się nad treścią.

5 Zapisujemy dokument ze znakiem wodnym na dysku, klikając na **Save as**.

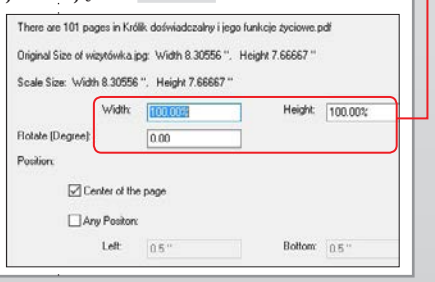

EDYTOR WIZYTÓWEK

BusinessCards MX 5

Licencja: **DEMO**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.mojosoft.com.pl**

DVD-KOD: 021
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **do przygotowanych projektów dodawany jest czerwony napis**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **89 MB**
Cena: **69 zł**

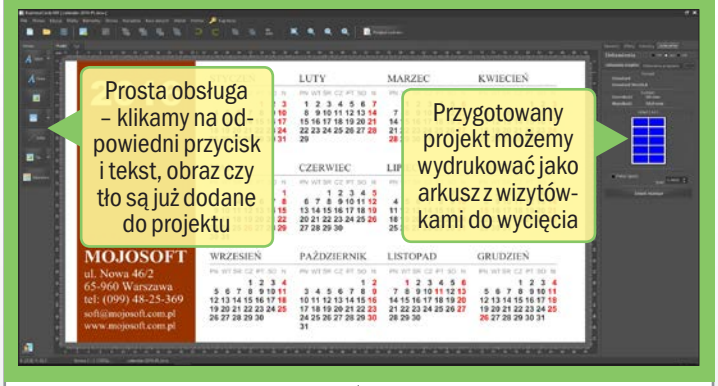

BusinessCards MX to warta uwagi, polska aplikacja pozwalająca na szybkie i proste projektowanie estetycznych wizytówek i etykiet. Projektowanie w aplikacji polega na umieszczaniu w obszarze roboczym gotowych elementów, takich jak tła, tekst i obrazy. Do dyspozycji użytkownika przygotowano 750 szablonów projektów, możliwe jest też przygotowanie własnego szablonu do wielokrotnego wykorzystania. Oprogramowanie obsługuje wiele formatów plików graficznych, pozwala na stosowanie efektów specjalnych (cienie, gradienty, tekstury), umożliwia zapisanie projektu jako pojedynczej wizytówki lub arkusza wizytówek. Jednostanowiskowa licencja BusinessCards MX kosztuje od 69 złotych. Darmowa wersja demo ma ograniczenie w postaci umieszczanego na projekcie czerwonego napisu z nazwą programu.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 021, albo z KŚ+.

JAK STWORZYĆ WIZYTÓWKĘ

1 Klikamy na **Plik**, a potem na **Nowy**. W otwartym **Kreatorze wizytówki** decydujemy, czy chcemy utworzyć własny projekt od podstaw, czy skorzystać z jednego z dostępnych szablonów.

2 Aby stworzyć własny projekt, w kolejnym oknie klikamy na **Blank** po lewej stronie i na obraz pustej wizytówki. Określamy rozmiar i przechodzimy do **Dalej**. Wybieramy podstawową czcionkę wizytówki. Klikamy na **Wykonaj**.

3 Na gotowym, pustym szablonie możemy umieścić tekst – w tym celu klikamy na **Tekst** po lewej stronie okna programu i zaznaczamy na obszarze roboczym miejsce, gdzie chcemy tekst umieścić.

4 Aby dodać do wizytówki obraz, na przykład logo firmy, klikamy na ikonę i wybieramy jeden z obrazów w aplikacji lub dowolny plik graficzny z dysku komputera, a następnie wskazujemy miejsce, w którym ma być umieszczony. By do wizytówki dodać tło, klikamy na **Tło**.

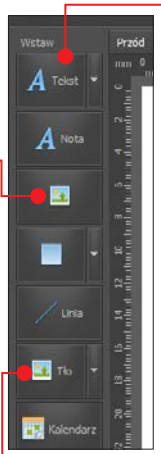

5 Aby zapisać projekt w formacie programu BCW, klikamy na **Plik** i **Zapisz**. Klikając na **Plik**, **Eksportuj do**, zapiszemy go w jednym z wielu popularnych formatów (PDF, JPG, PNG i inne).

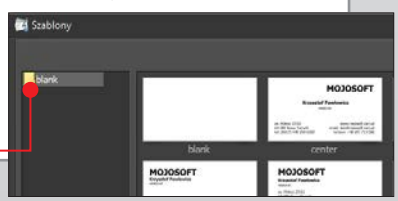

AUTORKA

Alicja Żebruń

6 NAJLEPSZYCH PROGRAMÓW
GRAFIKA I ZDJĘCIA

Przeglądanie, retusz i edycja zdjęć to jedno z podstawowych zadań, jakie wykonujemy na domowych komputerach. Aby być zadowolonym z efektów, wcale nie musimy ani w zaawansowany sposób posługiwać się specjalistycznymi narzędziami, ani kupować drogiego oprogramowania. W tym dziale Niezbędnika znajdziemy komplet programów graficznych do różnych zastosowań. Są to aplikacje łatwe w obsłudze i, co ważniejsze, pozwalają osiągnąć satysfakcjonujące wyniki.

ZDANIEM AUTORA

Najlepsze dla fotografa

Choć niemal każdy jako przykład idealnego programu do edycji grafiki podaje Photoshopa, trzeba powiedzieć – nie jest to jedyne świetne narzędzie! Wśród darmowych programów znajdziemy różne perełki, które doskonale sprawdzą się w edycji zdjęć czy tworzeniu graficznych obrazów. W niektórych zastosowaniach bywają nawet lepsze od drogiego programu Adobe i mają ciekawsze filtry efektów.

Polarr Photo Editor 3.2.0 ★

Bogaty w funkcje edytor cyfrowych zdjęć. Dostępna także wersja online.

ACDSee Pro 9.1 ★

Świetny program do katalogowania i edycji cyfrowych zdjęć.

LightZone 4.1.3 ★

Darmowy otwartoźródłowy program do odczytu i edycji zdjęć RAW.

Photoscape 3.7

Prosty darmowy program do edycji zdjęć i przeglądarka plików w jednym. Oferuje bardzo funkcjonalne narzędzia do obróbki obrazu.

- \+ Dużo narzędzi do edycji zdjęć i filtrów efektów specjalnych
- \+ Możliwość przetwarzania wsadowego zdjęć
- \+ Narzędzia do tworzenia animowanych GIF-ów, drukowania, konwersji plików
- − Staromodny i chaotyczny interfejs

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Honeyview 5.14

Niezwykle prosta w obsłudze przeglądarka plików graficznych o schludnym, prostym interfejsie. Wyróżnia się szybkością działania.

- \+ Prosty estetyczny interfejs
- \+ Szybkie działanie i małe wymagania
- \+ Pozwala przeglądać archiwa z obrazami
- \+ Umożliwia szybką konwersję do jednego z popularnych formatów graficznych
- − Ubogie opcje edycji zdjęć

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Paint.NET 4.0.6

Darmowy edytor graficzny o interfejsie zbliżonym do Photoshopa. Program obsługuje warstwy i umożliwia zaawansowaną obróbkę obrazu.

- \+ Duża funkcjonalność programu
- \+ Prosty i czytelny interfejs
- \+ Możliwość pracy na warstwach
- \+ Narzędzia retuszu oraz liczne filtry
- − Nieco skąpe opcje dostosowania niektórych narzędzi

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

HDR Express 3.1

Świetny i nieskomplikowany program dla miłośników fotografii przeznaczony do tworzenia zdjęć o dużej rozpiętości tonalnej (HDR).

- \+ Łatwy w obsłudze program
- \+ Oferuje gotowe ustawienia
- \+ Pozwala na szczegółowe dopracowanie wyglądu zdjęcia HDR
- \+ Funkcjonalna wersja próbna

LICENCJA: **trial** CENA: **około 315 złotych**

RawTherapee 4.2.450

Darmowe , lecz mocno zaawansowane narzędzie do odczytu i edycji zdjęć RAW z aparatów cyfrowych. Interfejs przypomina okno Adobe Lightrooma.

- \+ Obsługuje pliki RAW z większości aparatów cyfrowych
- \+ Oferuje bogatą paletę zaawansowanych funkcji i narzędzi edycji zdjęć
- \+ Pozwala na edycję również zdjęć JPEG

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Artweaver 5.1.1

Bezpłatny program dla cyfrowego artysty, wyposażony w paletę wirtualnych narzędzi do rysowania i malowania.

- \+ Pozwala uzyskać realistyczne efekty rysunkowe i malarskie
- \+ Narzędzia mają dużo opcji dostosowania
- \+ Możemy w prosty, lecz indywidualny sposób zrobić ze zdjęcia malarskie dzieło

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Fot. Ssilver/123rf.com

– polska wersja językowa, – najbardziej uniwersalny i najlepszy program w tej kategorii, – ulubieniec redakcji, – ciekawe funkcje, ★ – warto poznać

WYGODNY PROGRAM DO EDYCJI ZDJĘĆ

Photoscape 3.7

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.photoscape.org**
DVD-KOD: **067**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **21 MB**
Cena: **darmowy**

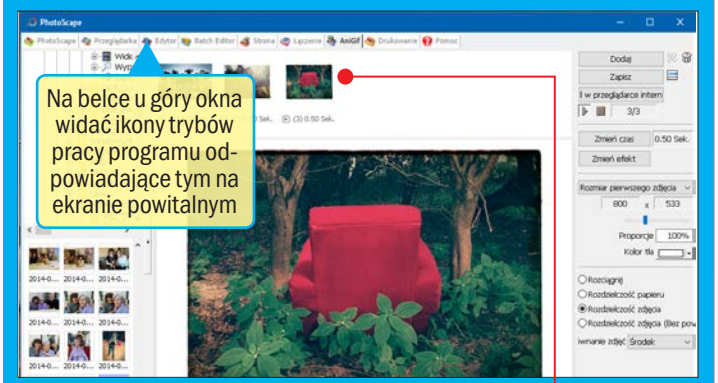

Photoscape to darmowy program-kombajn, wyposażony w moduły do przeglądania i edycji zdjęć (pojedynczo lub wsadowo), tworzenia układów z kilkoma fotografiami, robienia animowanych gifów czy drukowania obrazów (także kalendarzy). Nie brakuje również narzędzi do przechwytywania ekranu, dzielenia obrazu na części, konwersji zdjęć RAW do formatu JPEG czy do wsadowej zmiany nazw plików. Photoscape udostępnia zaskakująco liczne narzędzia do poprawy zdjęć, a także filtry, za pomocą których dodamy ciekawy efekt lub przetworzymy zdjęcie, by wyglądało na wykonane tradycyjną techniką.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 067, albo z KŚ+.

ROBIMY ANIMOWANY GIF ZE ZDJĘĆ

1 Po uruchomieniu programu wybieramy tryb pracy – klikamy na AniGif.

2 W panelu z lewej strony odnajdujemy folder z obrazami, z których chcemy wykonać animację. Miniatury obrazów pojawią się poniżej listy folderów. Przeciągamy wybrane zdjęcia na pole. Ze wszystkich przeciągniętych w ten sposób grafik powstanie animacja.

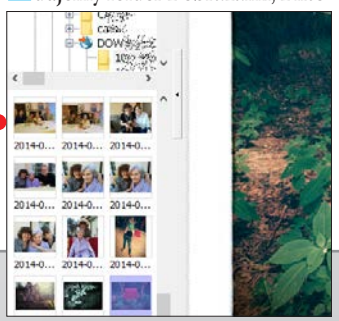

3 W panelu po prawej dobieramy parametry animacji. Klikamy na **Zmień czas**, by określić czas wyświetlania wszystkich lub konkretnej klatki.

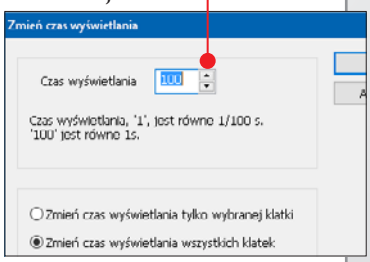

4 Klikając na **Zmień efekt**, możemy dobrać efekt przejścia pomiędzy obrazami.

5 Za pomocą opcji ustawiamy rozmiar animowanego GIF-a i kolor tła.

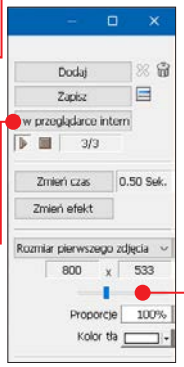

6 Klikając na przycisk, wyświetlimy podgląd animacji w domyślnej przeglądarce internetowej. Klikamy na **Zapisz**, by zapisać plik z animowanych GIF-em na dysku komputera.

NOWOCZESNA PRZEGLĄDARKA ZDJĘĆ

Honeyview 5.14

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.bandisoft.com**
DVD-KOD: **040**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **8 MB**
Cena: **darmowy**

HoneyView to darmowa przeglądarka plików graficznych o estetycznym, przyjaznym dla użytkownika interfejsie. Program działa niezwykle szybko i pozwala oglądać bezproblemowo nawet duże pliki. Honeyview obsługuje większość formatów graficznych, pozwala również na przeglądanie zdjęć zapisanych w formacie RAW. Służy także do konwersji plików – możemy na przykład przekonwertować pliki GIF, JPEG lub PNG do coraz bardziej popularnego formatu WebP (rozwijany przez Google standard dla skompresowanej grafiki w internecie). Program umożliwia podgląd danych EXIF dołączonych do zdjęć, a także łatwe przeglądanie archiwów (ZIP, RAR, 7Z, LZH, TAR, ALZ i EGG). Obrazy możemy wyświetlać w formie pokazu slajdów z podstawowymi efektami.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 040, albo z KŚ+.

EDYCJA ZDJĘĆ

Honeyview udostępnia kilka bardzo podstawowych opcji edycji zdjęć – możemy tylko zmienić rozmiar i obrócić obraz, a także przekonwertować do innego formatu.

1 Uruchamiamy Honeyview, klikamy na przycisk na dole okna, wskazujemy plik z fotką i klikamy na **Otwórz**. Kolejne zdjęcia z folderu przewijamy, wciskając klawisz spacji, za pomocą kółka myszy lub klikając na strzałki.

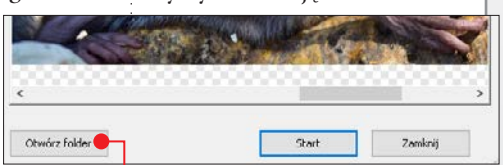

2 Z menu **Edytuj** wybieramy opcję **Modyfikuj obraz (obróć, zmień rozmiar)**. Pojawia się okno, w którym z lewej strony ustawiamy opcje edycji. Jeśli chcemy zmienić rozmiar, z listy wybieramy jedną z opcji – na przykład **Zachowaj oryginalne proporcje**. Następnie w polach i wpisujemy szerokość i wysokość zdjęcia w pikselach. Klikając na, możemy wybrać jeden z predefiniowanych rozmiarów.

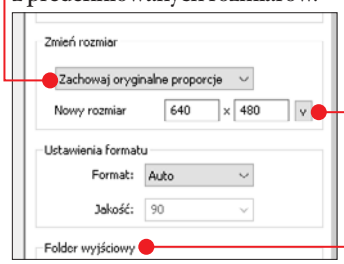

3 W sekcji **Ustawienia formatu** z listy **Format** wybieramy format zapisu albo zostawiamy **Auto** (oryginalny format). Poniżej możemy określić jakość zapisu. W dolnej części okna określamy folder docelowy, w którym zapisany zostanie zmodyfikowany obraz, a także format nazwy. Klikamy na **Start**.

ZAAWANSOWANY EDYTOR GRAFIKI

Paint.NET 4.0.6

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.getpaint.net**

DVD-KOD: 062
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **7 MB**
Cena: **darmowy**

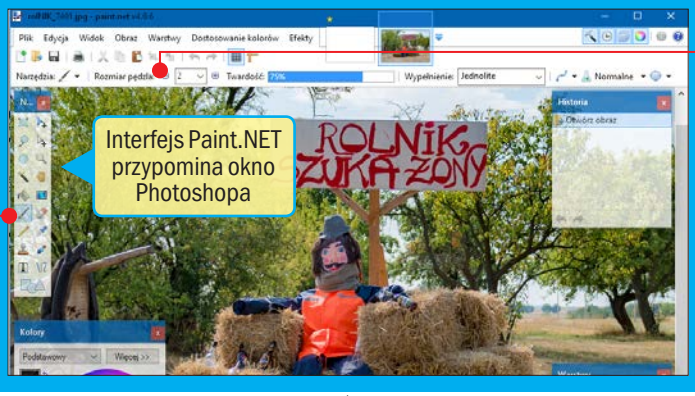

Paint.NET pozwala na pracę na warstwach (między innymi mieszanie w różnych trybach i określanie krycia warstwy). Dostępny jest również panel **Historia**, który pozwala łatwo cofnąć wykonane w programie czynności. Nie zabrakło panelu z przyborami, wśród których znajdziemy między innymi narzędzie **Magiczna różdżka** czy **Klonowanie**.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 062, albo z KŚ+. Wraz z programem należy zainstalować pakiet Microsoft .NET Framework 4.5, niezbędny do poprawnego działania Paint.NET.

USUWAMY NIEPOTRZEBNE ELEMENTY ZE ZDJĘCIA

Jeśli w kadrze znajdują się zbędne elementy, możemy usunąć je za pomocą Paint.NET.

1 Klikamy na **Plik** i **Otwórz**, wybieramy zdjęcie do edycji. Wciskając kilkukrotnie klawisze ctrl +, powiększamy podgląd zdjęcia, a trzymając wciśnięty klawisz spacja, możemy przesunąć powiększony podgląd.

2 Z paska narzędzi wybieramy narzędzie **Klonowanie**. Na pasku opcji ustawiamy rozmiar pędzla dostosowany do rozmiaru retuszowanego detalu. Rozmiar końcówki możemy też regulować na bieżąco za pomocą skrótu, wciskając klawisze [ ]. Na pasku opcji określamy też twardość pędzla (czyli jak bardzo rozmyte brzegi będzie miał sklonowany fragment) i włączamy wygładzanie.

3 Wciskając klawisz ctrl, klikamy obok niepotrzebnego elementu, pobierając fragment obrazu odpowiedni do przykrycia tego detalu. Następnie klikamy na niego dotąd, aż zniknie. Pamiętajmy, by zmienić źródło pobieranych pikseli, aby jak najlepiej zamaskować retuszowany fragment.

4 Po skończeniu zapisujemy fotografię, klikając na **Plik** i **Zapisz jako**. Nazywamy zdjęcie i określamy format. Jeśli wybraliśmy JPEG, po kliknięciu na **Zapisz** pojawi się okno, w którym suwakiem określamy jakość obrazu. Klikamy na **OK**.

PROGRAM DO TWORZENIA OBRAZÓW HDR

HDR Express 3.1

Licencja: **TRIAL**
Język: **angielski**
Strona WWW: **pinnacleimagingsystems.com**

DVD-KOD: 038
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **20 MB**
Cena: **około 315 zł**

Zaawansowany, lecz prosty w obsłudze program do tworzenia obrazów o szerokim zakresie tonalnym, czyli obrazów HDR. Takie zdjęcia pokazują więcej szczegółów w najciemniejszych i najjaśniejszych obszarach fotografii niż fotografie prosto z aparatu. Do ich uzyskania potrzebujemy kilku różnie naświetlonych fotografii, choć HDR Express może również wykonać HDR, posługując się pojedynczą fotografią. HDR Express obsługuje formaty RAW z różnych aparatów cyfrowych, a także JPEG i TIFF. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 038, albo z KŚ+.** Instalator pozwala zainstalować wtyczki do programu Adobe Photoshop Lightroom 2 i 3.

TWORZYMY ZDJĘCIE HDR

Zobaczmy, jak utworzyć fotografię HDR z serii różnie naświetlonych zdjęć.

1 Uruchamiamy HDR Express. Klikamy na, by kontynuować wersję próbną, a potem na **Continue**. Klikamy na, by złożyć obraz HDR z serii zdjęć.

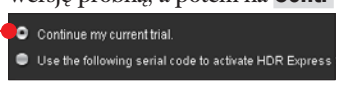

2 Wybieramy folder ze zdjęciami i zaznaczamy format, w jakim są zapisane potrzebne zdjęcia, klikając na **Choose**. Jeśli zdjęcia składowe wykonywane były ze statywu i nie zawierają ruchomych obiektów, zaznaczamy **Static Object and Camera**. W przeciwnym razie wybieramy **Moving Object or Camera**.

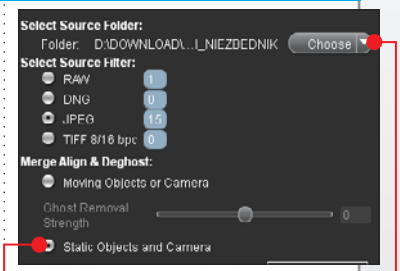

3 Z lewej strony okna wybieramy serię zdjęć. Pojawią się w polu. Jeśli zdjęcia zawierają dane EXIF z informacjami o parametrach naświetlania, możemy skorzystać z opcji automatycznych. W przeciwnym razie ręcznie podajemy różnicę w naświetlaniu, na przykład –2,00, 0,00, +2,00. W oknie **Error** klikamy na **OK**. Wybieramy **Merge**. Po złożeniu zdjęcia HDR wygląd obrazu dostosowujemy za pomocą suwaków po prawej stronie. Klikamy na **Save**, by zapisać zdjęcie na dysku komputera.

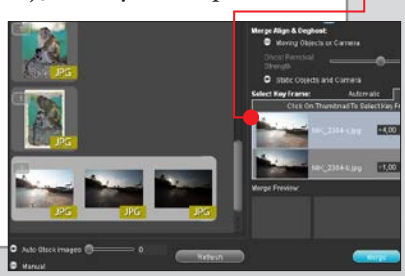

EDYTOR OBRAZÓW W FORMACIE RAW

RawTherapee 4.2.450

Licencja: **FREEWARE** | DVD-KOD: **072** | Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** | Rozmiar: **16 MB**
Strona WWW: **www.rawtherapee.com** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy**

RawTherapee to narzędzie do odczytu i przetwarzania zdjęć zapisanych przez aparat cyfrowy w formacie RAW. Nie jest jednak ograniczony do pracy z surowym formatem, pozwala również na edycję na przykład zdjęć JPEG. Możemy w nim poprawić naświetlenie i kolorystykę zdjęcia, odzyskać detale z bardzo ciemnych lub jasnych obszarów czy usunąć szum. Możliwa jest również korekta wad wprowadzanych przez obiektyw aparatu. RawTherapee odczytuje pliki z wielu modeli cyfrówek. Obrazy można przetwarzać w 16 bitach, a zapisywać jako JPEG, PNG i TIFF. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 072, albo z KŚ+.**

KORYGUJEMY JASNOŚĆ

1 Za pomocą wbudowanej w program przeglądarki plików wybieramy folder ze zdjęciami RAW. Klikamy podwójnie na miniaturę, by wyświetlić zdjęcie do edycji.

2 Z prawej strony widoczne są narzędzia edycyjne. W sekcji **Ekspozycja** przesuwamy suwak **Korekcja ekspozycji (EV)** w prawo, by rozjaśnić zdjęcie. Jeśli chcemy odzyskać detale w prześwietlonych miejscach, korzystamy z suwaka **Kompresja podświetleń**.

3 By wydobyć detale z cienia, przechodzimy do sekcji **Cienie/Podświetlenia**. Klikamy na przycisk włącznika po lewej stronie nazwy sekcji, by ją aktywować. Suwakiem **Cienie** rozjaśniamy ciemne obszary. Pozostałe suwaki pozwolą dopracować efekt.

POPRAWIAMY KOLORY

1 Nasycenie barw możemy zwiększyć za pomocą suwaka **Nasycenie** w sekcji **Ekspozycja**.

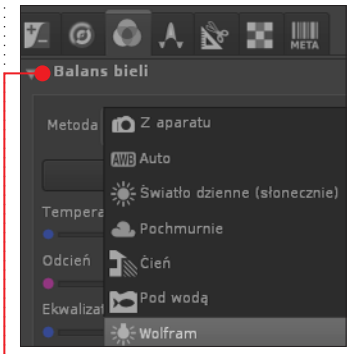

2 Jeśli chcemy poprawić balans bieli (bo na przykład nasz aparat miał błędne ustawienia), przechodzimy na zakładkę **Kolor**. W sekcji **Balans bieli** na liście **Metoda** dobieramy rodzaj balansu. Możemy też za pomocą suwaków **Temperatura** i **Odcień** ręcznie wyregulować kolorystykę.

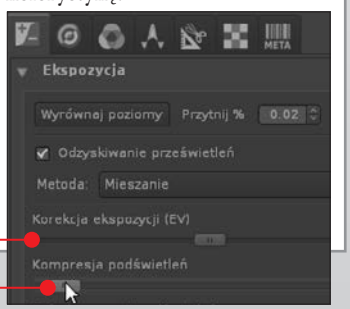

PROGRAM DO TWORZENIA OBRAZÓW ZE ZDJĘĆ

Artweaver 5.1.1

Licencja: **FREEWARE** | DVD-KOD: **014** | Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10** | Rozmiar: **12 MB**
Strona WWW: **www.artweaver.de/en** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy**

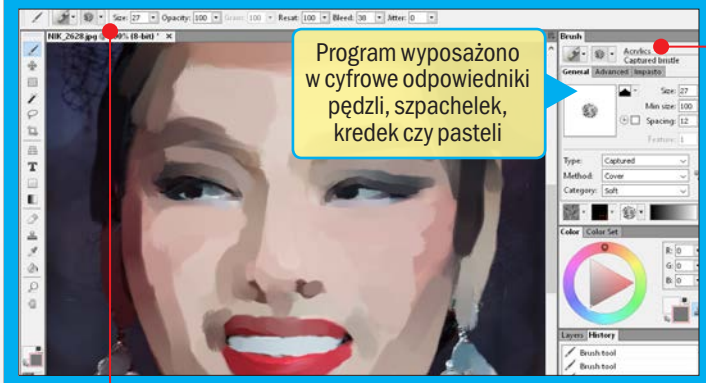

Artweaver to program, który ucieszy osoby o artystycznych uzdolnieniach. Za pomocą wbudowanych wirtualnych przyborów możemy pobawić się w artystę malarza. Zwłaszcza że aplikacja pozwala na korzystanie z tabletu graficznego. Artweaver obsługuje warstwy i przezroczystości. Wspiera najpopularniejsze formaty plików graficznych (JPEG, BMP, TIFF, GIF czy PNG) i własny format AWD. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 014, albo z KŚ+.**

OBRAZ ZE ZDJĘCIA

1 W menu **File** klikamy na **Open...** i wybieramy zdjęcie do edycji.

2 Tworzymy nową warstwę. Na panelu **Layers** klikamy na ikonę **New layer** oznaczoną symbolem kartki. Ponad warstwą tła (ze zdjęciem) pojawia się nowa pusta warstwa – to na niej będziemy malować.

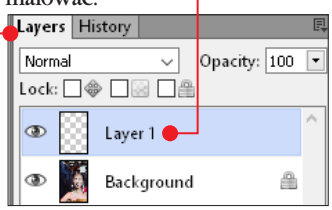

3 Z paska narzędzi po lewej wybieramy **Brush Tool**. Następnie na panelu **Brush**, znajdującym się po prawej stronie okna **Artweaver**, wybieramy opcje narzędzia. Z listy wybieramy jeden z przyborów (na przykład **Arylic** lub **Pastels**). Poniżej z listy **Type** wybieramy **Captured**, a z listy **Method** – opcję **Cover**. Na pasku opcji określamy rozmiar i krycie narzędzia.

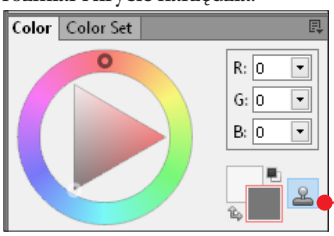

4 Na panelu **Color** kliknięciem na aktywujemy klonowanie koloru z dolnej warstwy.

5 Z wciśniętym przyciskiem myszy malujemy po zdjęciu, starając się odpowiednio wykorzystać sklonowany kolor. Pamiętajmy, że kolor jest pobierany w miejscu kliknięcia. Tworzymy pociągnięcia zgodne z kształtami na zdjęciu. Jeśli popełnimy błąd, możemy cofnąć czynność na panelu **History**.

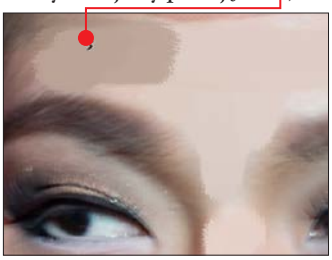

6 Gotową pracę zapiszemy, wybierając **File** i **Save as...**. Aby zachować plik do dalszej edycji, zapiszmy go w formacie **Artweaver** (.awd).

AUTOR

Karol Żebruń

6 NAJLEPSZYCH PROGRAMÓW
NARZĘDZIA SYSTEMOWE

W brew przekonaniu wielu osób, komputer nie jest urządzeniem, które samo myśli i bezbłędnie pracuje. Wiele zależy od tego, jak pokierujemy jego pracą. Musimy oczyszczać go ze zbędnych plików – a to wymaga specjalistycznego oprogramowania. Aby monitorować podzespoły, odpowiednio zarządzać podziałem pamięci czy eksperymentować z aplikacjami w wirtualnym środowisku, też potrzebujemy odpowiednich programów. Podobnie – do aktualizacji sterowników. Wszystko to znajdziemy w tym dziale Niezbędnika.

ZDANIEM AUTORA

O komputer trzeba dbać

By sprawnie zarządzać pracą komputera, wygodnie konfigurować środowisko pracy, nie trzeba wyspecjalizowanego drogiego oprogramowania i niezwykłej wiedzy. Ta oczywiście się przyda, ale równie istotne są dobre chęci i wsparcie darmowych narzędzi. Dzięki nim możemy kontrolować każdy aspekt funkcjonowania komputera i utrzymywać system w należytym porządku.

Rufus 2.5.799

Tworzy bootowalne nośniki USB z obrazów ISO – z systemem lub ratunkowe.

TeamViewer 10

Zapewnia bezpieczny, zdalny dostęp do zasobów komputera.

Homedale 1.58

Skanuje sieci Wi-Fi, podaje informacje o nich i ułatwia nam dobranie ustawień.

Q-Dir 6.21

Oryginalny menedżer plików. Pozwala dowolnie ustawić okna z folderami i plikami.

CCleaner 5.12

Najpopularniejsze narzędzie do usuwania zbędnych danych z komputera. Pozwala usuwać aplikacje Windows 10 pobrane ze Sklepu Windows.

- Usuwa zbędne pliki
- Wykonuje kopie zapasowe usuwanych zbędnych wpisów rejestru
- Integruje się z systemowym Koszem i sygnalizuje, kiedy warto użyć programu
- Wspiera deinstalacje aplikacji Windows 10

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Wise Registry Cleaner 8.81

Narzędzie do czyszczenia rejestru Windows ze zbędnych wpisów, które wpływają negatywnie na wydajność pracy komputera.

- Określa, które wpisy można bezpiecznie usunąć
- Tworzy kopie zapasowe rejestru
- Optymalizuje ustawienia i defragmentuje rejestr
- Pozwala planować działania

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Driver Booster 3.1

Wyszukiwarka brakujących lub nieaktualnych sterowników w komputerze. Wyręcza nas w pobieraniu i instalowaniu sterowników.

- Szczegółowo i szybko sprawdza sterowniki
- Pobiera i instaluje drivery
- Umożliwia cofanie zmian
- Limit prędkości pobierania sterowników w darmowej wersji

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

HWiNFO 5.10

Narzędzie do kompleksowego monitorowania parametrów roboczych komputera, stale uaktualniane o obsługę najnowszych podzespołów.

- Podaje dokładne informacje o komponentach komputera
- Diagnostyka podzespołów, informacje SMART, monitoring sensorów
- Wyświetla dane w zasobniku systemowym
- Wersja 32-bitowa nie ma benchmarków

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

AOMEI Partition Assistant 5.8

Wygodna i bardzo funkcjonalna aplikacja do zarządzania partycjami. Pozwala na dowolną aranżację przestrzeni dyskowej.

- Pozwala łączyć, dzielić i ukrywać partycje
- Umożliwia migrację na nowy dysk
- Tworzy nośniki z bootowalną wersją narzędzia
- Nie wszystkie operacje da się wykonać w jednym kroku

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

VirtualBox 5.0.10

Wygodne narzędzie do wirtualizacji systemów operacyjnych. Tworzy działające wirtualne odpowiedniki popularnych systemów.

- Wirtualizuje wszystkie typy systemów
- Pozwala przydzielić zasoby na wirtualizację
- Separuje środowisko testowe, ale umożliwia wygodną wymianę danych
- Wirtualna maszyna jest wolniejsza niż system macierzysty

LICENCJA: **freeware** CENA: **darmowy**

Fot. Alphaspirit/123rf.com

– polska wersja językowa, – najbardziej uniwersalny i najlepszy program w tej kategorii, – ulubieniec redakcji, – ciekawe funkcje, – warto poznać

NAJLEPSZE NARZĘDZIE DO SPRZĄTANIA KOMPUTERA

CCleaner 5.12

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.ccleaner.com**
DVD-KOD: **022/023**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **7 MB**
Cena: **darmowy**

CCleaner to najpopularniejsza aplikacja do bezpiecznego oczyszczania dysku twardego i rejestru ze śmieci, które spowalniają pracę komputera i utrudniają wykonywanie operacji. Najnowsza wersja dostosowana jest do specyfiki systemu Windows 10. Oprócz charakterystycznych narzędzi **Cleaner** (porządkowanie dysku) i **Rejestr** (porządkowanie rejestru), są także opcje wygodnego wyszukiwania duplikatów plików czy bezpiecznego usuwania danych z powierzchni dyskowej.

CCleaner na płycie Niezbędnika dostępny jest w postaci uniwersalnego instalatora DVD-KOD: 022, a także w wersji przenośnej DVD-KOD: 023. Pobierzemy go również z KŚ+.

SZUKAMY DUPLIKATÓW

W trakcie pracy może zdarzyć się, że stworzymy liczne duplikaty plików, które mają identyczną zawartość i niepotrzebnie zajmują miejsce na dysku. CCleaner może wyszukać takie duplikaty.

1 Uruchamiamy CCleaner i przechodzimy do modułu **Narzędzia**. Klikamy na **Znajdź Duplikaty**.

2 Określamy kryteria porównania. By sprawdzić pliki tylko według zawartości, pozostawiamy zaznaczone jedynie pola wyboru.

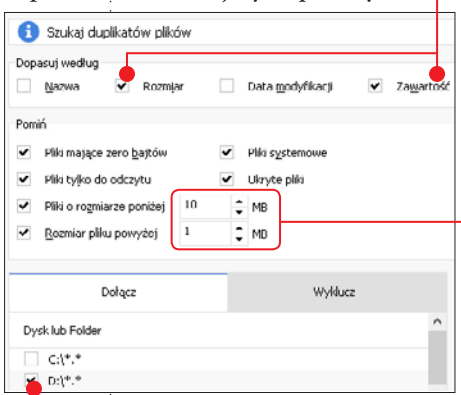

3 Możemy również pominąć niektóre pliki, gdy spodziewamy się, jaki rozmiar mają duplikaty. By przeszukać pliki w przedziale od 1 do 10 MB, wpisujemy odpowiednie wartości w pola.

4 Zaznaczamy pole wyboru przy dysku, który chcemy przeszukać, i klikamy na **Szukaj**.

5 Wyświetli się okno z zestawieniem duplikatów w grupach.

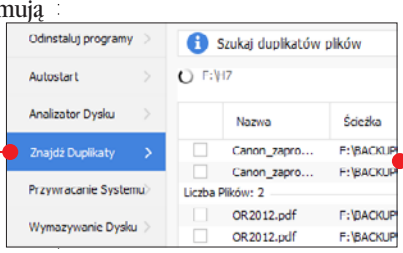

OPTYMALIZATOR REJESTRU WINDOWS

Wise Registry Cleaner 8.81

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.wisecleaner.com**
DVD-KOD: **103**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **3 MB**
Cena: **darmowy**

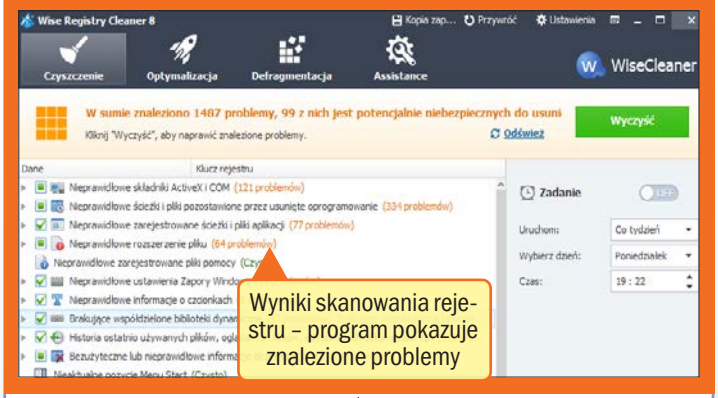

Rejestr systemowy Windows to jeden z elementów, od którego sprawnego funkcjonowania zależy nie tylko wydajność komputera, ale również poprawne działanie poszczególnych aplikacji. Błędy w rejestrze i wiążące się z nimi konflikty plików mogą sprawić, że pewne funkcje programów będą niedostępne, a komputer będzie zbyt długo się uruchamiał. Wise Registry Cleaner to aplikacja, która ma za zadanie czyścić rejestr z takich zbędnych wpisów oraz optymalizować i ewentualnie defragmentować jego pliki.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 103, albo z KŚ+.

CZYŚCIMY REJESTR

1 Po zainstalowaniu program automatycznie utworzy kopię zapasową rejestru. Na zakładce **Czyszczenie** klikamy na **Kategorie**. Wyświetli się lista skanowanych kategorii. By wybrać wszystkie, klikamy na **Zazna...** i **OK**.

2 Klikamy na **Skanuj**. Aplikacja przeskanuje rejestr i wyświetli podsumowanie. Kategorię, w której znaleziono problemy, możemy rozwinąć, klikając na.

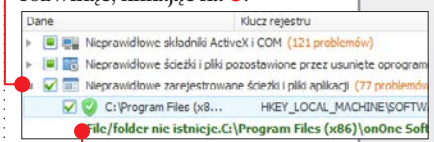

3 Gdy klikniemy na wpis do usunięcia, pojawi się opis problemu. Domyślnie zaznaczone są wpisy zalecane do usunięcia. Aby usunąć wszystkie wadliwe wpisy, klikamy na **Zazna...** i na **Wyczyść**.

4 Jeśli po wyczyszczeniu rejestru zauważymy problemy, możemy cofnąć zmiany. U góry okna programu klikamy na **Przywróć**. Wybieramy kopię rejestru i klikamy na **Przywróć**, a następnie na **OK**.

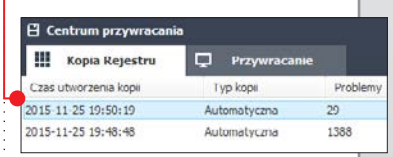

CZYŚĆ JEDNYM KLIKNIĘCIEM

Czyszczenie rejestru w Wise Registry Cleaner może być zdefiniowane jako zadanie o określonym czasie wykonania, ale czasem wygodniej będzie ręcznie wymusić jego uruchomienie. W tym celu utworzymy specjalny skrót na pulpicie.

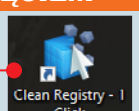

1 Klikamy na **Ustawienia** na belce tytułowej aplikacji.

2 Przechodzimy na zakładkę **Uruchamianie** i zaznaczamy pole wyboru. Klikamy na **OK**.

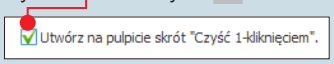

WYGODNY PROGRAM DO AKTUALIZACJI STEROWNIKÓW

Driver Booster 3.1

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.iobit.com**

DVD-KOD: **025**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **13 MB**
Cena: **darmowy**

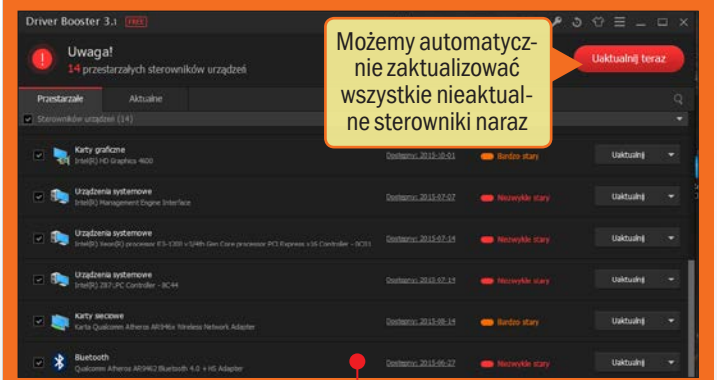

Najnowsze wersje Windows dość dobrze radzą sobie z wykrywaniem i instalacją sterowników dla podłączonych urządzeń, ale nie oznacza to, że jest idealnie. Czasem dedykowane sterowniki pochodzące od producenta sprzętu wykonają swoją robotę dużo lepiej. Jednak ich wyszukiwanie potrafi być męczące, szczególnie gdy mamy w komputerze dużo niestandardowych komponentów. By maksymalnie uprościć tę procedurę, skorzystajmy z narzędzia Driver Booster. Momentalnie skanuje ono komputer i podaje informacje, które ze sterowników należy zaktualizować, a które są dodatkowo potrzebne. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 025, albo z KŚ+.**

AKTUALIZACJA STEROWNIKÓW

By zaktualizować sterowniki systemowe, należy uruchomić program z konta o uprawnieniach administratora.

1 Aplikacja od razu skanuje komputer w poszukiwaniu sterowników. Można też kliknąć na polecenie **Skanuj**.

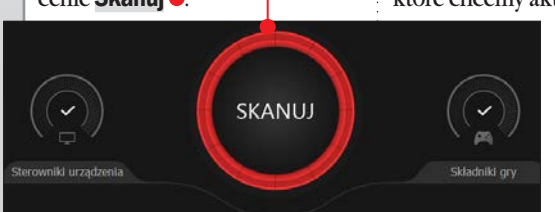

2 Po zakończeniu wyszukiwania wyświetli się lista odnalezionych w systemie sterowników podzielona na aktualne i wymagające uaktualnienia, dodatkowo

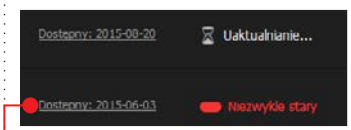

opatrzone informacją o tym, jak stare są pliki lub jaki jest ich status (brak plików, uszkodzony sterownik). Klikamy na , by wyświetlić informacje o sterowniku.

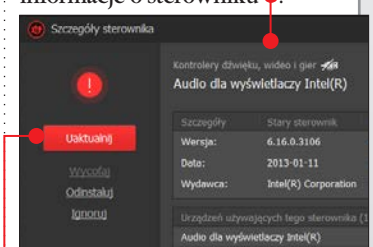

3 Dla każdego sterownika na zakładce **Przestarzałe** możemy indywidualnie zdecydować, czy chcemy aktualizować pliki (**Uaktualnij**), usunąć sterownik (**Odinstaluj**), czy pominąć aktualizację (**Ignoruj**). Możemy zaznaczyć pola wyboru przy tych sterownikach, które chcemy aktualizować, i kliknąć na **Uaktualnij teraz**.

4 Po aktualizacji sterownik trafia na listę **Aktualne**.

NARZĘDZIE DIAGNOSTYCZNE

HWiNFO 5.10

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Strona WWW: **www.hwinfo.com**

DVD-KOD: **041/042 - 32/64-bit**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **3 MB**
Cena: **darmowy**

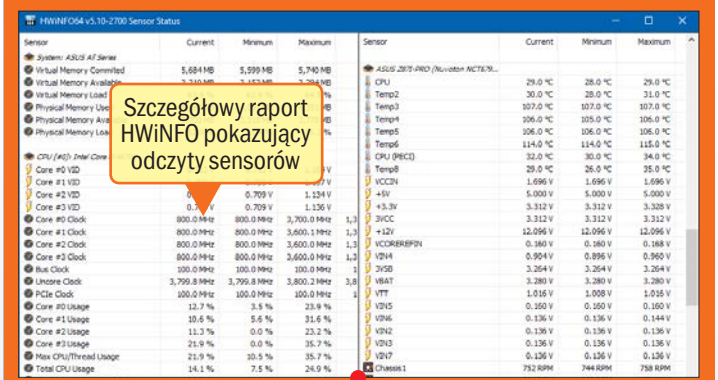

To program dla tych, którzy lubią mieć pod kontrolą swój komputer – kompleksowe narzędzie do kolekcjonowania dokładnych informacji o podzespołach komputera, porównań wydajności, a także monitorowania stanu komputera, w tym temperatur, napięć, częstotliwości pracy procesora, GPU i pamięci. **HWiNFO instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 041 dla systemu 32-bitowego lub DVD-KOD: 042 dla systemu 64-bitowego, albo z KŚ+.**

KONFIGURACJA SENSORÓW

Po zainstalowaniu HWiNFO warto uruchomić program w pełnej konfiguracji, by sprawdzić, czy wszystkie komponenty działają prawidłowo. Potem możemy dodać wskazania sensorów do zasobnika systemowego, by móc wygodnie monitorować prace komputera.

1 Uruchamiamy program i klikamy na .

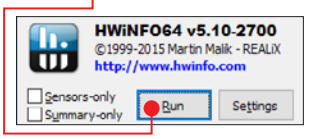

2 W oknie programu wyświetli się podsumowanie komputera – dane o procesorze, karcie graficznej, pamięciach. Te informacje

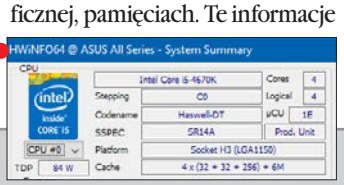

przydadzą się, gdy zechcemy zmodernizować komputer i by odszukać odpowiednią pozycję na liście sensorów. Zamykamy okno.

3 Klikamy na **Sensors**. Otworzy się okno sensorów . Odszukujemy wiersz z nazwą procesora. W wierszach podane są temperatury dla każdego z czujników (im więcej rdzeni, tym więcej wska-

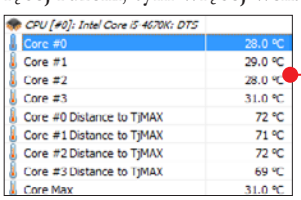

zań). Nas interesuje wiersz **Core Max**. Klikamy na niego i z menu kontekstowego wybieramy **Add to Tray**, by wskazania sensorów były wyświetlane w zasobniku systemowym. Wskazanie dla rdzenia o maksymalnej aktualnie temperaturze pojawi się w systemowym zasobniku. Podobnie możemy postąpić z innymi sensorami.

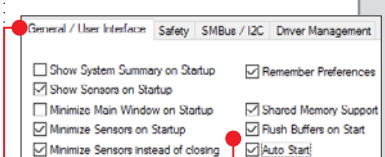

4 Aby program uruchamiał się wraz z systemem i od razu minimalizował do zasobnika, klikamy na **Program** i wybieramy **Settings**. Na zakładce zaznaczamy pola . Klikamy na **OK**.

PROGRAM DO ZARZĄDZANIA PARTYCJAMI

AOMEI Partition Assistant 5.8

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.aomeitech.com**
DVD-KOD: **012**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **9 MB**
Cena: **darmowy**

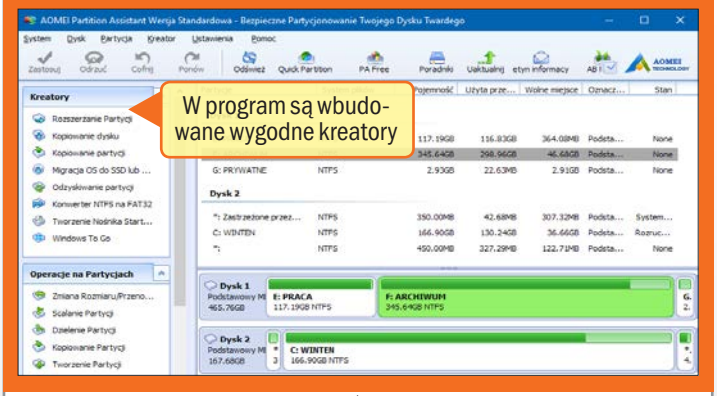

System Windows wyposażony jest w przyzwoite narzędzie do zarządzania partycjami systemowymi. Nie jest ono jednak tak funkcjonalne jak AOMEI Partition Asistant. Ten program udostępnia więcej informacji diagnostycznych i więcej operacji na partycjach. Dodatkowo kreatory dla takich operacji, jak zmiana układu partycji czy ich rozmiaru, są wygodniejsze w użyciu i wymagają mniejszej liczby kroków niż w przypadku narzędzia wbudowanego w Windows.

Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 012, albo z KŚ+.

POWIĘKSZENIE JEDNEJ PARTYCJI KOSZTEM INNEJ

Gdy na jednej partycji brakuje miejsca, a druga jest zbyt duża, możemy zmienić ich rozmiary bez restartu komputera.

1 Klikamy na **Rozszerzanie Partycji** na liście **Kreatory**. Jeśli chcemy rozszerzyć inną niż systemowa partycję, zaznaczamy pole i z listy wybieramy dysk, na którym znajduje się dana partycja. Z listy **Partycje** wybieramy tę, którą chcemy powiększyć.

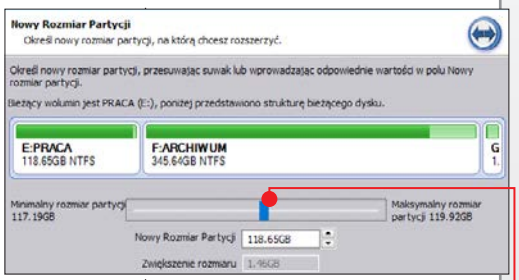

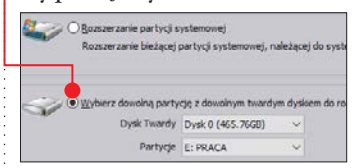

2 Klikamy na **Dalej**. Zaznaczamy pole wyboru przy partycji lub partycjach, którym zabierzemy część przestrzeni. Muszą to być partycje znajdujące się na wykresie na prawo od powiększanej partycji. Klikamy na **Dalej**. Suwakiem określamy, o ile chcemy zwiększyć jedną partycję i zmniejszyć drugą.

3 Klikamy na **Dalej**. Wyświetli się podsumowanie operacji, które mają być wykonane. Klikamy na **Kontynuuj**. Zobaczymy ostrzeżenie z szacowanym czasem operacji. Klikamy na **Tak**. Po zakończeniu klikamy na **OK**, **Zakończ** i na **Anuluj**, by powrócić do głównego okna.

ZAWSZE KOPIA ZAPASOWA

Każda operacja na partycjach zawierających dane niesie za sobą pewne ryzyko ich utraty. Jeśli dane są szczególnie cenne, stwórzmy ich kopię zapasową.

NARZĘDZIE DO TWORZENIA WIRTUALNYCH MASZYN

VirtualBox 5.0.10

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Strona WWW: **www.oracle.com**
DVD-KOD: **095**
System: **Win XP, Vista, 7, 8, 10**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **112 MB**
Cena: **darmowy**

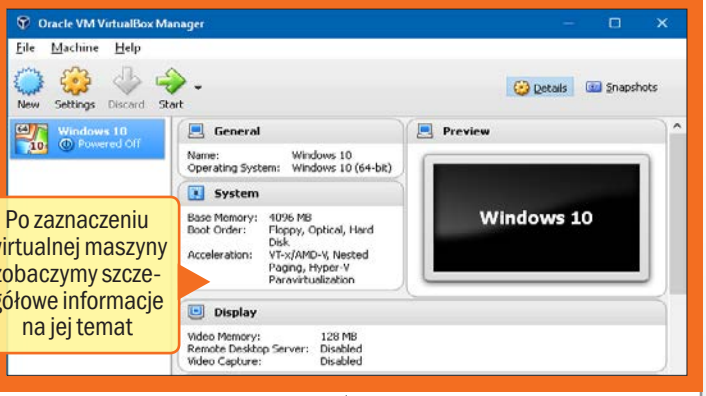

Uniwersalne i bezpieczne środowisko do testów oprogramowania, a także bezpiecznego surfowania w sieci. Dzięki wirtualizacji zainstalowanego w VirtualBox systemu wszelkie wprowadzone w nim zmiany nie będą miały wpływu na funkcjonowanie systemu macierzystego. Nowa wersja (5.x) wprowadza między innymi wsparcie dla USB 3.0, symulowanie większej liczby funkcji procesorów, szyfrowanie obrazu dysku, podłączanie na bieżąco nośników SATA. Poprawiono również obsługę dźwięku w maszynie wirtualnej i dołączono wsparcie dla funkcji przeciągnij i upuść między maszyną wirtualną a systemem macierzystym. **Program instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 095, albo z KŚ+.**

TWORZYMY MASZYNĘ WIRTUALNĄ

1 Klikamy na **New**, by rozpocząć tworzenie maszyny wirtualnej. W kolejnym oknie nadajemy nazwę maszynie, wybieramy platformę i określamy typ systemu, który będzie zainstalowany. Następnie suwakiem określamy, jaką część pamięci komputera chcemy przypisać maszynie wirtualnej. Zielony obszar to zakres bezpieczny.

2 Jeśli mamy już utworzony wirtualny dysk, zaznaczamy pole wyboru i klikamy na , by wskazać odpowiedni plik. W przeciwnym razie pozostawiamy domyślne zaznaczenie i klikamy na **Create**.

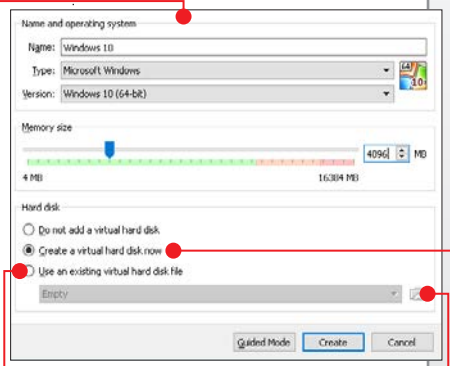

3 Jeśli tworzymy dysk wirtualny, należy określić jego rozmiar suwakiem, najlepiej nie mniejszy niż domyślny. Zaznaczamy pole , by dysk nie zmieniał rozmiaru. Klikamy na **Create**. Wirtualna maszyna zostanie utworzona.

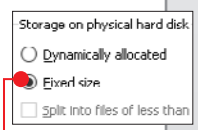

4 Klikamy na **Settings**, a potem na **Storage**. Klikamy na , a potem na **Choose disk**. Wskazujemy obraz ISO z instalatorem systemu. Klikamy na **OK**.

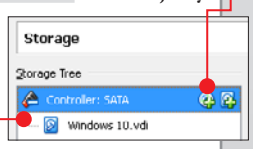

5 Wystarczy kliknąć na **Start**, by uruchomić maszynę i instalację testowego systemu.

AUTOR
Dariusz Hałas

NAJPOPULARNIEJSZY LINUX
UBUNTU 15.10

SYSTEM OPERACYJNY

Ubuntu 15.10 Wycwaniony Wilkołak

APLIKACJE WBUDOWANE W SYSTEM

Wraz z najnowszą wersją Ubuntu 15.10 Wily Werewolf (czyli Wycwaniony Wilkołak) otrzymujemy zestaw wbudowanych aplikacji, które umożliwiają wygodną pracę:

- Nowoczesne środowisko graficzne: **Unity 7.3.3**
- Przeglądarka internetowa: **Mozilla Firefox**
- Program pocztowy: **Thunderbird**
- Odtwarzacz wideo: **Filmy**
- Odtwarzacz muzyki: **Rhytmbox**
- Pakiet biurowy: **LibreOffice**

Unity Dash

Boczny pasek z aplikacjami, czyli właśnie Unity Dash, został w najnowszej wersji Ubuntu nieco usprawniony. Zupełnie nową funkcją jest możliwość tworzenia skrótów bezpośrednio na pulpicie poprzez przeciągnięcie i upuszczenie ikony wybranego programu z Unity Dash na pulpit systemowy.

LibreOffice 5

Ubuntu jest standardowo wyposażony w pełnowartościowy pakiet biurowy LibreOffice składający się między innymi z funkcjonalnego edytora **LibreOffice Writer**, arkusza kalkulacyjnego **LibreOffice Calc** oraz aplikacji do tworzenia prezentacji **LibreOffice Impress**.

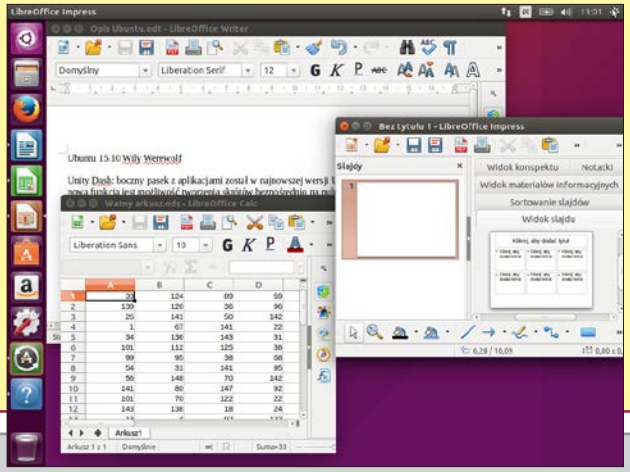

Wbudowana pomoc

Ubuntu jest systemem bogato udokumentowanym, pliki pomocy są dostępne bezpośrednio w systemie, niestety, nawet przy ustawieniu polskojęzycznego interfejsu treść pomocy jest w języku angielskim.

Fot. Mikesilent/123rf.com

Ubuntu w wersji Desktop, czyli przeznaczonej na komputery stacjonarne i laptopy, jest jedną z najpopularniejszych na świecie dystrybucji systemu Linux. Swoje uznanie wśród użytkowników system ten zdobył głównie dzięki stabilności, prostocie obsługi i instalacji oraz tym, że w standardowej postaci system jest od razu gotowy do pracy. Użytkownik bezpośrednio po zakończeniu instalacji otrzymuje kompletne, intuicyjne środowisko pracy, a także rozrywki (system zawiera wbudowane odtwarzacze multimedialne). Jeżeli komukolwiek zabraknie jakiejś aplikacji, dostęp do dodatkowych programów można uzyskać za pomocą wygodnego w obsłudze Centrum oprogramowania Ubuntu, przypominającego w działaniu sklep z aplikacjami dla Windows czy App Store znany z platformy systemowej Apple. Najnowsze Ubuntu oparto na nowym jądrze Linuksa w wersji 4.2, co oznacza lepszą obsługę najnowszych wielordzeniowych 64-bitowych procesorów oraz układów graficznych.

ZDANIEM AUTORA

Ewolucja, nie rewolucja

Ubuntu zasłynął wśród użytkowników głównie stabilnością i wiele wskazuje na to, że również najnowsze wydanie systemu nie zmieni tej opinii. System w wersji 15.10 to głównie niewielkie zmiany wizualne (choć wielu z pewnością doceni łatwiejsze w obsłudze paski przewijania) oraz poprawki i usprawnienia w kodzie systemu i funkcjach niewidocznych bezpośrednio dla użytkownika. Rewolucyjnych zmian nie ma, ale przecież nie od dziś wiemy, że lepsze jest wrogiem dobrego. Skoro system działa dobrze, zmiany powinny być ostrożne i przemyślane.

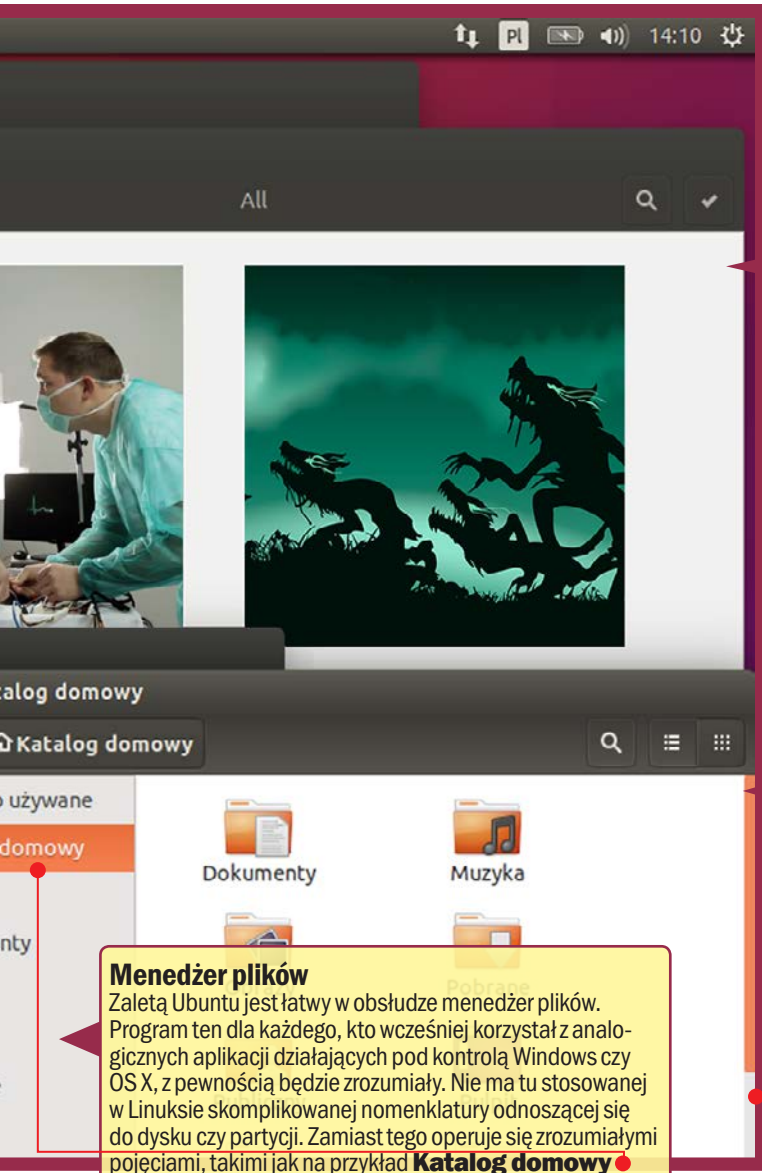

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Strona WWW: **www.ubuntu.com**

DVD-KOD: **088/089 - 32/64-bit**
System: **Linux**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **1,1 GB**
Cena: **darmowy**

Filmy

Wbudowany w Ubuntu program do odtwarzania filmów potrafi bez większych kłopotów wyświetlać pliki wideo (także z napisami) zapisane na dysku komputera pracującego pod kontrolą nowego Ubuntu. Aplikacja daje również dostęp do źródeł wideo dostępnych w internecie i przesyłających filmy strumieniowo.

Ustawienia systemu

Linux kojarzy się nieobeznanym z tym systemem użytkownikom z tekstowymi poleceniami i skomplikowaną konfiguracją. Ubuntu udostępnia wygodny w obsłudze i intuicyjny panel ustawień systemowych. Tutaj poszczególne ikony prowadzą do graficznych okien konfiguracyjnych.

Przywrócenie „normalnych" pasków

Twórcy Ubuntu w najnowszej wersji systemu zrezygnowali ze zbyt cienkich pasków przewijania treści okien. W edycji 15.10 przywrócono domyślne paski właściwe dla środowiska GNOME, które nie dość, że są szersze (łatwiej w nie trafić myszą), to jeszcze dodatkowo się powiększają po najechaniu na nie kursorem myszy.

Menedżer plików

Zaletą Ubuntu jest łatwy w obsłudze menedżer plików. Program ten dla każdego, kto wcześniej korzystał z analogicznych aplikacji działających pod kontrolą Windows czy OS X, z pewnością będzie zrozumiały. Nie ma tu stosowanej w Linuksie skomplikowanej nomenklatury odnoszącej się do dysku czy partycji. Zamiast tego operuje się zrozumiałymi pojęciami, takimi jak na przykład **Katalog domowy** czy nazwy funkcyjnych folderów przeznaczonych na określone typy danych (Zdjęcia, Muzyka itp.).

UBUNTU JAKO LIVE CD

Osoby, które nie są jeszcze zdecydowane na instalację najnowszego wydania Ubuntu 15.10, mogą wypróbować system w tak zwanym trybie Live CD. System jest dystrybuowany w postaci pliku ISO, który można nagrać na płytę DVD, na przykład za pomocą Ashampoo Burning Studio 2016 (DVD-KOD: 015), otrzymując w ten sposób nośnik instalacyjny. Po uruchomieniu komputera z tego nośnika można będzie wybrać albo instalację systemu, albo właśnie uruchomienie demonstracyjnej edycji Live CD. W tym trybie system uruchamia się z zadanymi ustawieniami tymczasowymi, możliwe jest uruchamianie wbudowanych aplikacji, dostęp do sieci itp. Po restarcie komputera i wyjęciu płyty z napędu będzie można bezpiecznie uruchomić system aktualnie rezydujący na dysku.

10 ODPOWIEDZI NA TRUDNE PYTANIA DO NIEZBĘDNIKA

1 Nie widzę zawartości płyty, co mam zrobić?

Należy sprawdzić płytę na innym komputerze. Jeśli i na nim problem się powtórzy, prosimy o kontakt z redakcją w celu wymiany nośnika.

2 Po włożeniu do komputera płyta nie uruchamia się. Dlaczego?

Być może nośnik jest uszkodzony. Najpierw należy jednak sprawdzić płytę na innym komputerze. Można też spróbować uruchomić ją ręcznie, klikając na ikonę oraz Stacja dysków DVD. Jeśli wystartuje, to znaczy, że w komputerze wyłączona jest funkcja Autostartu płyt. Należy ją włączyć.

3 Znalazłem na płycie wirusa! Co mam zrobić?

To prawie na pewno fałszywy alarm – często generują go programy antywirusowe. Każda płyta jest sprawdzana w redakcji dwoma różnymi programami antywirusowymi i szansa, że jakiś wirus przedostał się na nośnik, jest znikoma. Jeśli dwa różne programy antywirusowe wykryją tego samego wirusa na płycie, prosimy o kontakt z redakcją.

4 Co zrobić, gdy program wymaga rejestracji przez internet, a ja nie mam internetu?

Większość programów można zarejestrować w kawiarence internetowej lub u znajomego, a otrzymane kody przenieść na pendrive czy przepisać na kartkę i w domu aktywować program. Swoją drogą polecamy podłączenie się do internetu, naprawdę warto!

5 Dlaczego program nie działa na Windows 10?

Redakcja Niezbędnika nie pisze sama programów, ale zamieszcza te udostępniane przez producentów oprogramowania. Jeśli aplikacja nie współpracuje z Windows 8, trzeba poczekać na kolejną wersję programu – gdy tylko się ukaże, zamieścimy ją na płycie.

6 Dlaczego zamieszczacie powtarzające się programy i sterowniki?

Na każdej płycie publikujemy zestaw niezbędnych programów i sterowników w najnowszych wersjach. Dlaczego? Bo gdy użytkownik szuka popularnej aplikacji lub sterownika do karty graficznej lub płyty głównej, nie musi przeglądać dziesiątków płyt – wystarczy włożyć do napędu DVD z najnowszego wydania Niezbędnika. Pliki te nie zajmują jednak nigdy więcej niż dziesięć procent miejsca na płycie DVD.

7 Dlaczego publikujecie tak mało gier?

Niezbędnik nie jest czasopismem o grach, więc nie wypada nam zamieszczać ich zbyt wiele. Staramy się jednak, by w każdym numerze na płycie lub w KŚ+ poza przydatnymi narzędziami czy programami dla hobbystów znalazło się kilka interesujących tytułów rozrywkowych.

8 Kiedy dacie pełną wersję Photoshopa, Nero, najnowszy Office i Windows?

Bardzo drogich programów, niestety, nie opublikujemy nigdy. Powód jest prosty – Niezbędnik z takimi aplikacjami musiałby kosztować bardzo dużo.

9 Chciałbym prosić o zamieszczenie na płycie mojego programu. Czy to możliwe?

Prosimy o przesłanie aplikacji do redakcji e-mailem lub podanie adresu strony, z której można ją ściągnąć. Obejrzymy i jeśli program okaże się ciekawy, opublikujemy go.

10 Jak kontaktować się z redakcją Twojego Niezbędnika?

Najszybciej wysyłając e-mail na adres **redakcja@komputerswiat.pl** – na większość e-maili odpowiadamy w ciągu kilku dni. Można też zadzwonić pod numer **22 2320078** lub wysłać list na adres podany w stopce poniżej.

JAK KUPIĆ NUMERY ARCHIWALNE

W sprzedaży są także poprzednie numery Twojego Niezbędnika. Można je zamówić, dzwoniąc pod numer telefonu **22 33 67 901**, infolinia **801 000 869** lub wysyłając e-mail na adres **prenumerata.axel@qg.com**. Czasopisma są także dostępne w sklepie online na stronie **www.literia.pl** oraz jako e-wydanie w KŚ+ (**www.ksplus.pl**).

Niezbędnik 5/2015

Niezbędnik 4/2015

Niezbędnik 3/2015

Niezbędnik 2/2015

Niezbędnik 1/2015

Niezbędnik 6/2014

Komputer Niezbędnik
www.komputerswiat.pl
od 2000 roku

Adres redakcji:
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
Kontakt z Czytelnikami: tel. 22 2320078
(w godzinach 11–15), www.komputerswiat.pl, redakcja@komputerswiat.pl
REDAKTOR NACZELNY:
Paweł Paczuski
Z-CA REDAKTORA NACZELNEGO:
Rafał Kamiński

PRZYGOTOWANIE PŁYTY: Mariusz Michalski
REDAKTOR WYDANIA: Agnieszka Al-Jawahiri
AUTORZY: Agnieszka Al-Jawahiri (aa), Paweł Gajewski (pg), Dariusz Hałas (dh), Krzysztof Pojawa (kp), Agnieszka Serafinowicz (as), Karol Żebruń (kż), Alicja Żebruń (aż)
KOREKTA: Jolanta Rososińska

DZIAŁ DTP: Robert Dobrzyński, Mariusz Rybak
Wydawca:
RINGIER AXEL SPRINGER POLSKA Sp. z o.o.
Członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy
www.ringieraxelspringer.pl, asp@axelspringer.pl
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
tel. 22 2320000, 22 2320001

PREZES ZARZĄDU: Edyta Sadowska
PREZES HONOROWY: Wiesław Podkański
DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY MARKĄ: Paweł Paczuski
DYREKTOR FINANSOWY: Grzegorz Kania
DYREKTOR SPRZEDAŻY: Mariusz Wąsiński
DYREKTOR MARKETINGU: Joanna Kloskowska

ringier axel springer
od 1994 roku

REKLAMA:
Media Impact Polska Sp. z o.o.
Jacek Wąsowski
jacek.wasowski@mediaimpact.pl
tel. 22 2320132

MEDIA IMPACT POLSKA

BUSINESS PROJECT MANAGER: Paweł Bulwan

HR I KOMUNIKACJA: Roman Szczepanik
RZECZNIK PRASOWY: Agnieszka Odachowska
KSIĘGOWOŚĆ: Katarzyna Fita (dyrektor)
KOLPORTAŻ: Rafał Kamiński (dyrektor)
PRODUKCJA: Mariusz Gajda (dyrektor)

DRUK: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o., Wyszków

PRENUMERATA I EGZEMPLARZE ARCHIWALNE:
tel. 22 3367901, infolinia 801000869;
e-mail: prenumerata.axel@qg.com (zamówienia)

SPRZEDAŻ INTERNETOWA: www.literia.pl
PRENUMERATA ZAGRANICZNA: www.literia.pl
E-WYDANIA: ksplus.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń. Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną.

KOMPUTER ŚWIAT
TWÓJ NIEZBĘDNIK
PRENUMERATA

2 opcje do wyboru!

1 SZEŚĆ NUMERÓW W CENIE PIĘCIU

6 WYDAŃ KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

- **Na DVD pakiety najlepszych aplikacji** do konkretnych zastosowań
- **Pełne wersje programów w każdym numerze**
- **Praktyczne porady**

ZAMÓW PRENUMERATĘ JUŻ DZIŚ

TELEFON: zadzwoń pod **22 336 79 01** lub **801 000 869**
E-MAIL: napisz na adres **prenumerata.axel@qg.com**
INTERNET: kup na **www.literia.pl**

2 PROGRAM O WARTOŚCI 159 ZŁ LICENCJA NA 2 URZĄDZENIA

Chroni dowolną kombinację komputerów PC i Mac oraz smartfonów i tabletów z systemem Android

KASPERSKY lab

6 WYDAŃ KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

+ KASPERSKY INTERNET SECURITY MULTI-DEVICE

- **Bezpieczeństwo wielu urządzeń**
  – wielokrotnie nagradzane technologie bezpieczeństwa zoptymalizowane dla poszczególnych urządzeń
- **Ochrona przed kradzieżą**
  – zabezpieczenie danych na wypadek utraty bądź kradzieży smartfona lub tabletu z systemem Android

Oferta ważna na terenie Polski. Liczba zestawów ograniczona.

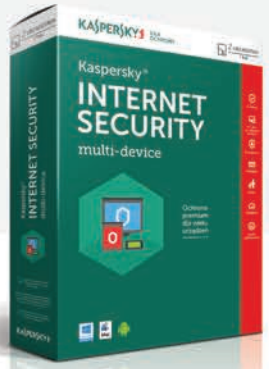

KASPERSKY lab

SIŁA OCHRONY

TRAFIA W ZAGROŻENIA Z MAKSYMALNĄ PRECYZJĄ.

Kaspersky Internet Security – multi-device.
Usuwa zagrożenia ze świata cyfrowego.

kaspersky.pl